

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

Eudald Puig Casals

David Morató

2n Batxillerat B

Institut Pere Barnils

Centelles, 18 d'octubre de 2021

RESUMEN

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

CASTELLÀ

Partiendo del interés que he tenido siempre de la cultura de mi pueblo, me planteo a analizar el estado de la cultura de mi municipio, Balenyà situado en Osona. Contestar a la hipótesis planteada de sí Balenyà es un municipio con mucha actividad cultural i finalmente hacer un documental para dar a conocer todo lo que he ido encontrando al largo de mi recerca.

Después de hacer entrevistas a personas relacionadas con el mundo de la cultura, tanto de instituciones como de las mismas entidades, extraigo mis propias conclusiones para tal de confirmar la hipótesis al mismo tiempo que busco diferente material audiovisual y fotográfico para tal de enlazarlo después con un documental.

Finalmente he podido comprobar que el municipio de Balenyà consta de una importante actividad cultural con entidades diversas que traen mucha vida al pueblo gracias a su gente que quiere el pueblo, que lo aprecia y se siente orgulloso de él.

ABSTRACT

ENGLISH

Based on the interest I have always had in the culture of my town, I set out to analyze the state of culture in my municipality, Balenyà located in Osona, answer the hypothesis raised about whether Balenyà is a municipality with a lot of cultural activity and finally making a documentary in order to make known everything I have come across throughout the research.

After interviewing people related to the world of culture, both institutions and the entities themselves, I draw my own conclusions in order to confirm the hypothesis while looking for different audiovisual and photographic material in order to link it later to the documentary.

Finally, I was able to see that the municipality of Balenyà consists of an important cultural activity with various entities that bring life to the municipality thanks to its people who love the municipality, who appreciate it and feel proud of it.

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ.....	4
2. BALENYÀ.....	7
3. ENTITATS DEL MUNICIPI.....	8
a. EXCEPCIONS.....	9
b. PERQUÈ EM CENTRO EN AQUESTES ENTITAS I NO UNES ALTRES EN EL DOCUMENTAL?.....	9
4. QUESTIONARIS DE PREGUNTES PER A LES ENTREVISTES.....	11
a. QUESTIONARI D'ENTREVISTES ALS ENTREVISTATS VINCULATS AMB EL MÓN DE LA CULTURA.....	11
b. QUESTIONARI D'ENTREVISTES A LES ENTITATS.....	14
5. GUIÓ DEL DOCUMENTAL.....	16
6. CONCLUSIÓ.....	31
7. MATERIAL GRÀFIC.....	34
8. ANNEXOS.....	38
a. ENTREVISTES TRANSCRITTES	
i. Antoni Mas.....	39
ii. Maria Mercè Mauri.....	64
iii. Montse Sayós.....	72
iv. Josep Tió.....	81
v. Oriol Usart.....	94
vi. Joan Iglesias.....	107
vii. Carles Lopez.....	115
viii. Miquel Solà.....	119
ix. Marc Alabern.....	124
x. Candi Castro.....	127
xi. Toni Planesas.....	129
9. BIBLIOGRAFIA.....	132
10. WEBGRAFIA.....	132

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

1. INTRODUCCIÓ

Des de ben petit els esdeveniments i afers culturals que han passat al meu municipi m'han sorprès, i en una certa manera m'han marcat. Des de les fires a les representacions teatrals, i des de les caminades i botifarrades populars a ara més recentment els concerts de festa major i aplecs, les sardanes i la ràdio. Sempre m'ha agradat fer vida de poble i sempre m'ha agradat el meu poble. Ser d'on som és un orgull i ser de Balenyà per mi ho és.

Ens situem als Hostalets de Balenyà, un municipi del sud de la comarca d'Osona amb gairebé quatre mil habitants. Pròxim al naixement del riu Congost i a la falda del Montseny, amb la riquesa de la seva diversitat que prové de totes les persones qui com jo han estimat el poble i se l'han sentit seu.

Em penso que tinc la gran sort de formar part del batec cultural que dona vida al meu municipi, participant activament en associacions, organitzacions, esdeveniments i festes del poble. Des de l'emissora municipal on aprenc cada dia l'art de fer ràdio, passant pel grup de sardanes o el teatre.

Totes elles, en algun moment o altre, han fet que valori molt més la cultura del poble despertant en mi l'estima cada vegada més gran cap al municipi i la seva cultura, valorant-la i apreciand-la. Formar part de la vida del poble és per mi tota una oportunitat per aprendre, per estimar el municipi i per conèixer les arrels que han fet de Balenyà el que és ara, un municipi dinàmic, jove i amb una gran vida i diversitat cultural.

Així doncs, el primer element al moment d'escollir aquest tema, és la passió pel meu poble i la implicació des de petit en la seva vida cultural. És per això que per seguir aprenent del meu municipi prenc la iniciativa d'iniciar aquest treball. Un treball, que té com a objectiu aprendre i ensenyar com és la cultura de Balenyà però sobretot també per fer un petit homenatge a totes les persones qui com jo estimen el poble, als qui l'han estimat, i a totes les altres generacions de balenyanencs i balenyanenques que vindran.

No només això, si no que el treball té també l'objectiu de confirmar o desmentir la meva principal hipòtesis: "Balenyà és un poble amb molta activitat cultural".

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

Per tant, aquest treball de recerca, a més de l'oportunitat de conèixer més a fons el meu municipi i transmetre'n l'estima a tothom qui s'hi senti identificat, es basarà en poder arribar a una conclusió sobre l'estat de la cultura a Balenyà, a partir de la investigació i recerca de les principals entitats així com amb entrevistes amb les persones que participen actualment en entitats, amb els que hi han participant en algun moment i amb persones que estan relacionades amb el món de la cultura del municipi. El resultat final serà la presentació d'un vídeo documental, on es mostrarà la cultura i la vida del municipi en l'actualitat i al llarg del temps, i en un format diferent, l'audiovisual.

El motiu del qual he decidit fer-ho amb un vídeo documental és perquè des de ben petit m'ha agradat parlar i explicar coses i penso que mitjançant un audiovisual podré expressar molt més bé el que vull transmetre amb aquest treball. Ho faig amb un audiovisual ja que considero que d'aquesta manera és amb la que a més persones podré arribar a mostrar el treball d'una forma fàcil, ràpida i entretinguda, i amb això l'oferta cultural del poble que és un dels objectius principals del treball. Val a dir a més que en altres ocasions ja he pogut editar algun vídeo, bé per a l'institut o bé per algun projecte fet a títol personal, i per tant en sé alguna cosa. Tot i això però, a mi m'agrada el tema de l'edició de vídeo i a més que, en el futur m'agradaria dedicar-me al periodisme així que un audiovisual és, penso, una manera de poder aproximar-me al que és aquesta feina i amb l'experiència, d'aquest i molts altres treballs, acabar de decantar-me finalment per aquesta branca o no.

El procediment que seguiré serà primer cercar informació bàsica i general sobre el poble per definir el context geogràfic, social i històric del municipi basant-me en pàgines web, llibres (principalment els que han estat editats per l'ajuntament al llarg del temps tot i que també i probablement utilitzaré algun altre llibre que trobi d'interès per el treball) i arxius tant d'alguna associació com del propi ajuntament, entre d'altres. Per continuar fent recerca i catalogant imatges, que seran la base de l'audiovisual, les buscaré a pàgines web i a les entitats del poble. Llavors em centraré en les entrevistes que faré a persones que estiguin relacionades amb el municipi que formin part d'alguna entitat o que ho hagin format i que hagin marcat un punt d'inflexió en aquesta associació. Aquestes persones m'aportaran més informació per tal d'arribar a la conclusió final del

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

treball i per tant també d'afirmar o desmentir la hipòtesis. Un cop seleccionada tota aquesta informació serà el torn de fer el muntatge definitiu del vídeo a partir de tota la informació recollida durant aquest temps i que servirà per englobar tota la feina i poder mostrar a tothom la vida cultural del municipi.

Tot i ser un vídeo documental que entregaré amb un llapis de memòria hi haurà el suport del present dossier en paper que s'hi adjuntarà on es recollirà la informació trobada durant aquest temps d'una manera entenedora i redactada més al detall.

Tot això, amb l'objectiu d'aprendre més del meu municipi, de saber-ne més i de tenir una raó més per estimar-lo.

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

2. BALENYÀ

Balenyà o els Hostalets de Balenyà que és al que fa referència al nucli de població, és un municipi del sud de la comarca d'Osona que compta amb un total de 3840 habitants i una extensió de 17,4km² (font IDESCAT, 2020). Limita al nord amb Tona i Sant Miquel de Balenyà; al sud, amb Centelles; a l'est, amb El Brull i Seva; a l'oest, amb Collsuspina, i al sud-oest, amb Castellcir.

El municipi està situat al mig de dues grans formacions muntanyoses destacables, per una banda a l'est hi ha el Montseny mentre que per l'altre hi trobem la serralada del Puigsagordi amb cims característics com el Roc de la Guàrdia, conegut popularment com a Roc Gros, el turó del Puigsagordi o el Puig Castellar que és el cim més alt del municipi amb 1016 metres.

En els seus inicis Balenyà, va tenir l'origen al Santuari Mare de Déu de l'Ajuda, allà va ser des d'on un inici el poble va començar a créixer escampat amb diverses cases de pagès. No va ser fins al segle XVI que es van començar a construir algunes cases i hostals al costat del camí ral i de la pujada de Sant Antoni, que era considerada la porta d'entrada a Osona pel sud pel camí de Cerdanya.

La primera dada que se'n sap del nom Balenyà és en un document datat de l'any 955 i en aquell temps s'anomenava Balegnano, però finalment ha acabat derivant al nom que coneixem actualment. Per tant el nom Balenyà compta de més de 1000 anys d'història a l'esquena i no se'n pot saber amb certesa realment quin és el seu significat tot i que molts experts apunten que podria venir de l'àrab amb el seu significat "Vall dels Jardins".

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

3. ENTITATS DEL MUNICIPI

Actualment el municipi de Balenyà compta amb una àmplia oferta cultural on es compta amb més d'una quarantena d'entitats (exactament quaranta-dues) en actiu i reconegudes. Entre el ventall de les entitats se'n poden trobar de culturals, esportives, educatives i d'altres entitats que fan serveis diversos.

Les entitats que hi ha al municipi actualment l'any 2021, són les següents:

1. Club de Bàsquet Tona
2. Tómbola de festa major
3. Associació de fidels del Santuari Mare de Déu de l'Ajuda
4. Sardanistes dels Hostalets de Balenyà
5. Associació grup de teatre Balenyà-Ateneu
6. Clàssic motor Balenyà
7. Club petanca Amics de Balenyà
8. Associació Aplec de Balenyà
9. Associació familiar de defuncions de Balenyà
10. Fundació fent vida
11. Col·leccionistes de plaques de cava de Balenyà (Delegació ACP Bagà)
12. Komité Organitzador de Koncerts (KOK)
13. Balenyà contra el càncer
14. AGAB Associació amics dels gats i animals de Balenyà
15. Associació de dones de Balenyà
16. AFA de l'institut-escola Carles Capdevila
17. Càritas parroquial
18. ADF Congost
19. Associació de caçadors coto el pi
20. Comunitat musulmana de Balenyà
21. Grup Ganxet
22. Delegació de Balenyà de l'associació de taekwondo tradicional ITF Catalunya
23. Club patí Hostalets de Balenyà
24. Protecció civil Balenyà
25. Associació del carnestoltes
26. Associació de propietaris zona rural tres termes de Puigsagordi

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

27. Lobos de Ares – Grupo motos custom
28. Asociación cultural andalusa de Tona i Balenyà
29. Associació llar del jubilat
30. Associació cursa del roc gros
31. Banc de sang, delegació local els Hostalets de Balenyà
32. Colla gegantera dels Hostalets de Balenyà
33. Col·lectiu d'artistes de Balenyà
34. Associació Aplec dels Ous
35. F.C Osona Sud
36. Associació de Joves de Balenyà (Joenacc)
37. Amics de Balenyà
38. Centre excursionista de els Hostalets de Balenyà
39. Associació de famílies d'alumnes de el Roc Petit (Escola bressol)
40. ANC Balenyà
41. Atlètic Balenyà
42. Grup de patchwork

a. EXCEPCIONS:

Tal com es pot comprovar al llistat anterior, Ràdio Pista no hi consta. Això és degut al fet que és considerat com a un servei cultural de l'ajuntament i no pas una entitat constituïda per a un grup de persones. Tot i això, jo he volgut incorporar-la per a la meua vinculació amb l'emissora i per què la considero com a un servei important pel poble.

b. PERQUÈ EM CENTRO EN AQUESTES ENTITAS I NO UNES ALTRES EN EL DOCUMENTAL?

El fet que hagi escollit especialment a dit aquestes cinc entitats del municipi i no pas algun altre de la llista és causat per a una certa vinculació que d'alguna manera o altre hi tinc en aquestes entitats. En algun moment de la meua vida hi he participat, bé com a membre de l'entitat o com a participant en les activitats que han organitzat. Sense anar més lluny i per posar un exemple, a l'emissora hi participo activament des d'ara farà uns quatre anys, des de llavors no he perdut cap oportunitat per poder posar-me davant d'un micròfon. Un altre exemple, la colla gegantera, recordo que era ben petit que amb els pares hi anàvem, jo amb

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

cotxet! Un últim exemple, el teatre, participant en totes les obres que podia i amb el personatge que fos, únicament pel fet de sortir sobre l'escenari. Tant ara quan sóc més gran com quan era més petit he format part en algun moment o altre en les activitats d'aquestes entitats escollides. Pel que fa a la participació en aquestes, he participat en molts dels concerts que ha organitzat el KOK, i també en les activitats del Joenacc, a la ràdio cobrint actes tals com la cavalcada de reis aquest passat Nadal o bé el programa especial de les eleccions municipals, a les cercaviles dels gegants i en diverses obres de teatre.

A banda d'això, un cert motiu també de pes que ha fet decantar-me finalment a escollir aquestes entitats ha estat el del contacte amb gent qui forma part d'aquestes. Amb moltes hi tinc una forta amistat i en d'altres els conec com a veïns de poble i que comparteixen el mateix teixit cultural. En tenir el seu contacte ha fet que contactar amb elles sigues molt més fàcil i directe cosa que agilitzava el procés de preparació de les entrevistes.

Cal afegir a més que aquestes cinc entitats les he escollit també perquè considero que són de les que més coses organitzen al poble, de les que més vida hi aporten i com a una mostra de les més representatives del poble a escala cultural.

Escollir aquestes entitats: la ràdio, el KOK, els gegants, el teatre i el Joenacc, és només una manera de retornar tot el que m'han donat aquestes entitats, donant-li les gràcies per fer-me ser qui sóc.

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

4. QUESTIONARIS DE PREGUNTES PER A LES ENTREVISTES

A continuació ensenyo els qüestionaris que he elaborat per després fer les entrevistes. N'he fet dos de diferents, un amb preguntes més generals per valorar i analitzar l'estat de la cultura al municipi i després poder extreure'n conclusions, i un altre per a les entitats amb preguntes més concretes per tal de poder saber que fan les entitats, què deixen de fer, quina és la seva història, etc.

El que pretenia extreure'n de les entrevistes fetes era arguments que m'ajudessin a definir la meva postura davant la hipòtesi plantejada a la introducció, tenint diferents punts de vista davant d'un mateix concepte. També a banda d'això, pretenia poder extreure'n talls per després poder muntar el documental amb el qual em deien.

a. QUESTIONARI D'ENTREVISTES ALS ENTREVISTATS VINCULATS AMB EL MÓN DE LA CULTURA

Val a dir que aquesta és només una plantilla per seguir una mateixa estructura en totes les entrevistes que tenia previst fer i que segons l'entrevista i la resposta podia dir una pregunta abans o després, afegir-ne de noves o treure'n.

No en totes les entrevistes es fan totes les preguntes ni les mateixes preguntes.

1. Quina edat tens?
2. Quan fa que vius a Els Hostalets de Balenyà?
 - a. *(En el cas de que no sigui de tota la vida del poble preguntar):* Respecte d'on vivies abans és diferent l'oferta cultural del teu poble amb la de Balenyà?
3. Participes activament a la vida cultural del poble? En quines entitats estàs implicat/da?
4. Des de quan hi participes?
5. Què et motiva a participar-hi?
6. Quina és l'entitat o associació que més t'agrada i perquè?
7. Creus que el municipi té una bona oferta cultural? Perquè?
8. A tu, personalment t'agrada l'oferta d'entitats que hi ha al municipi? Perquè?
9. Creus que la població coneix tota aquesta oferta cultural? Perquè?

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

10. Creus que la gent participa en la vida cultural del municipi? Perquè?
11. Consideres que l'oferta cultural està adreçada més a una franja d'edat en concret o que es reparteix molt?
12. Què creus que s'hauria de fer per incentivar a la població més jove del municipi a participar en les entitats del poble?
13. Què és el que més t'agrada d'aquesta oferta cultural? I el que menys?
14. Respecte quan ets més jove, creus que l'oferta que hi havia abans era millor a la que hi ha ara? Perquè?
15. Creus que s'ha deixat perdre entitats?
16. Creus que des de les institucions es fa una bona feina per tal de mantenir en rotatge els infants i joves i que s'impliquin en la cultura del municipi?
17. Afegeix alguna cosa més que vulguis comentar i no s'ha dit durant l'entrevista.

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

BR92
Com t'havia de parlar - el video

Preguntar i dir
al principi de qüestions

QÜESTIONARI DE PREGUNTES GENERALS

Ja t'ho diré

GEGANTS

Cultura popular

Gegants
Ràdio
Sardanes
Joanac
Teatre

falta autòctons

Que creus
que seria
necessari
per aturar això?

Com se'n parla?

1. Quina edat tens?
2. Quan fa que vius a Els Hostalets de Balenyà?
 - a. (EN EL CAS DE QUE NO SIGUI DE TOTA LA VIDA DEL POBLE PREGUNTAR):
Respecte d'on vivies abans és diferent l'oferta cultural del teu poble amb la de Balenyà?
3. Participes activament a la vida cultural del poble?
 - a. En quines entitats estàs implicat/da?
4. Des de quan hi participes? *entitats Capella al municipi*
5. Què et motiva a participar-hi?
6. Quina és l'entitat o associació que més t'agrada i perquè?
7. Creus que el municipi té una bona oferta cultural? Perquè?
8. A tu, personalment t'agrada l'oferta d'entitats que hi ha al municipi? Perquè?
9. Creus que la població coneix tota aquesta oferta cultural? Perquè?
10. Creus que la gent participa en la vida cultural del municipi?
 - a. Perquè?
11. Consideres que l'oferta cultural està adreçada més a una franja d'edat en concret o que es reparteix molt?
12. Què creus que s'hauria de fer per incentivar a la població més jove del municipi a participar en les entitats del poble?
13. Què és el que més t'agrada d'aquesta oferta cultural?
 - a. I el que menys?
14. Respecte quan erets més jove, creus que l'oferta que hi havia abans era millor a la que hi ha ara?
 - a. Perquè?
15. Creus que s'ha deixat perdre entitats *festes?*
16. Creus que desde les institucions es fa una bona feina per tal de mantenir en rotatge els infants i joves i que s'impliquin en la cultura del municipi?
17. Afegeix alguna cosa més que vulguis comentar i no s'ha dit durant l'entrevista.

Com se'n parla de la gent

Gegants i altres entitats
Anàlisi: per sobre de la cultura a Balenyà
Com reconeix Balenyà?
Canis socialment
PS festes B?

Full original de les entrevistes a persones relacionades amb el món de la cultura del poble amb apunts i anotacions que vaig anar fent.

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

b. QUESTIONARI D'ENTREVISTES A LES ENTITATS

Igual que en el cas anterior, no en totes he fet les mateixes preguntes tot i que al haver menys qüestions a fer si que la majoria d'entrevistes segueixen el mateix patró.

1. Què és (*Introduir nom d'entitat*) ?
2. Quina és la seva història? Els seus inicis.
3. Quin paper juga (*Introduir nom d'entitat*) a l'oferta cultural del municipi?
4. Com està actualment l'entitat?
5. Quines activitats organitza?
6. Hi ha força seguiment (per part de la gent) en les activitats que s'organitzen?
7. Afegeix alguna cosa més que vulguis dir i que no s'ha afegit durant l'entrevista.

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

Setmana de la joventut.

↳ l'entrevista
↳ l'entrevista

l'entrevista
==
Conclusions finals

Quin paper juga el Joenacc a l'oferta cultural del poble?
Quin paper juga la setmana de la joventut?

- 3- Quin paper juga el Joenacc a l'oferta cultural del poble?
- 1- Què és el Joenacc?
- 2- Quina és la seva història? Els seus inicis.
- 5- Quines activitats organitza?
- 6- Hi ha algun seguiment en les activitats que s'organitzen?
- 4- Com està actualment l'entitat?
- 7- Afegir algun cas, mes, q- no s'hagi dit durant l'entrevista.

5. GUIÓ DEL DOCUMENTAL

En aquesta part del treball s'exposa el guió que he utilitzat per anar construint el vídeo al programa d'edició.

Abans de fer aquest procés i començar a gestar el que és la meva part pràctica vaig haver de fer un guió que em digués què venia, quins talls d'entrevistes havia d'utilitzar, quin seria el fil que tindria el treball, quines coses hauria de gravar en àudio per poder explicar-ho per sobre les imatges...

Val a dir, abans que res, que no tinc experiència en cap àmbit de com s'ha de fer realment un guió, ni la tècnica, ni el llenguatge,... Un dels molts reptes que he hagut d'anar superant al llarg del treball.

Com que el vídeo l'havia de fer jo, ja ho tenia majoritàriament pensat de cap com havia de ser, per tant pot ser que en el guió pugui semblar que alguna cosa no s'acaba d'entendre del tot, és a dir, que no s'expressi molt bé l'idea del que es vol fer, tot i així, el resultat d'aquest guió és el vídeo-documental adjunt amb aquesta part escrita. Demano disculpes per si hi ha alguna cosa que no s'arriba a entendre des d'aquest guió i demanaria al lector amb dubtes que mirés el documental per tal d'aclarir-ho.

Abans de fer aquest guió que mostro a continuació vaig pensar amb l'idea de fer un storyboard per tenir ja pensat les imatges, vídeos, talls i altres, que utilitzaria durant el muntatge. Tot i que el vaig deixar a mitges i vaig fer-ne únicament la part de la introducció. El concepte del que es vol arribar a mostrar en aquest storyboard està força difuminat ja que com bé he apuntat abans no tinc nocions de com s'ha de fer formalment un guió de documental.

Tot això ha donat fruit al guió següent:

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

GUIÓ DEL DOCUMENTAL: LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

1 . FRASE EN NEGRE

“L’home té una tendència irrefrenable a treballar amb desinterès i per espontani impuls pels altres homes, per la humanitat, pel racó de terra on viu, pel poble on ha nascut. Hi ha quelcom en l’home que el lliga d’una manera irrenunciable a una voluntat de perfeccionament col·lectiu, a un ideal al qual sacrifica el més pur i noble de la seva vida. És un sentiment pregon, que ve de l’arrel de l’ànima, fatal i indestructible. Servint-lo, l’home serveix la llei del seu destí.”

La corda greu, Carles Pi i Sunyer

2 . OBJECTIU I INTRODUCCIÓ DEL TREBALL

(Amb imatges del poble, de les muntanyes del voltant, meves de vivint la cultura, etc..)

2.1 EN OFF: Sempre he considerat que ser d’on som és un orgull, i per mi ser de Balenyà, el meu poble, ho és. No vaig pensar-m’ho gaire el tema del meu treball, havia de ser del meu poble per valorar-lo més encara i per tenir altres motius per estimar-lo.

Soc dels Hostalets de tota la vida. Des de que soc petit he gaudit de les activitats que s’han organitzat, de les festes del meu barri, de les muntanyes dels voltants, dels racons més apartats del poble. Sempre m’ha interessat el municipi, tant la seva història com la seva basant cultural. Formar part de la vida del poble és per mi tota una oportunitat per aprendre, per estimar el municipi i per conèixer les arrels que han fet dels Hostalets de Balenyà el que és ara, un municipi dinàmic, jove i amb una gran vida i diversitat.

És així com m’inicio a fer aquest treball mitjançant aquest audiovisual una manera per tal d’analitzar l’estat de la cultura al municipi i poder extreure’n de primera mà conclusions per tal de confirmar o desmentir la meva principal hipòtesis de si “Balenyà és un poble amb molta activitat cultural”. L’audiovisual també m’ajudarà a entendre com és el poble i la seva gent mitjançant diverses entrevistes a persones relacionades amb el món de la cultura, a persones de les que considero les entitats més vives i de passada aprofitar per fer un petit

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

homenatge a totes les persones qui com jo estimen el poble, als qui l'han estimat, i a totes les altres generacions de balenyanencs i balenyanenques que vindran.

TÍTOL EN GRAN: LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

3 . INICI DEL DOCUMENTAL:

- *(Imatges de carrers del poble antigues i actuals, festes, actes, qualsevol cosa relacionada amb la cultura del poble)*

3.1 EN OFF: Balenyà, comarca d'Osona, 3840 habitants. Situat a la falda del Montseny compta a les seves esquenes d'un passat més que mil·lenari. Des dels dòlmens de la Caixa del Moro passant fins als búnquers del camp d'aviació de la Guerra Civil, del Santuari de l'Ajuda a l'església de Sant Fruitós, de la casa dels Balenyà a la baronia del castell de Centelles... Al llarg de la seva història doncs han passat molts fets que han convertit el municipi tal com el coneixem actualment.

3.3 EN OFF La història comença on neix tot, al Santuari Mare de Déu de l'Ajuda, el que podem considerar com al nucli històric del municipi.

Aquí és des d'on d'un inici, Balenyà comença a créixer escampat amb diverses cases de pagès pròximes del Santuari i de la creu del terme i no és fins a mitjans del segle 16 que es comença a gestar el que avui tots coneixem com a Els Hostalets de Balenyà. S'estableixen unes quantes cases i hostals a l'entorn de la pujada de Sant Antoni, la porta d'entrada a Osona pel sud pel camí de Cerdanya.

És d'aquesta manera on comença a créixer aquest nucli de població separat de l'històric, el del Santuari de l'Ajuda, i on durant els propers anys començarà a crear-se un nou poble.

3.4 EN OFF Han passat anys fins que els Hostalets s'ha convertit amb el que és ara, un poble divers, ric pel que fa a la seva oferta cultural i viu. És aquesta mateixa vida el que l'ha fet créixer com a municipi, amb l'ajuda de generacions de Balenyanecs i Balenyanenques que amb la passió i sentiment d'estima al seu poble, a la seva terra, l'ha ajudat a ser com el coneixem ara.

3.5 EN OFF: La participació de la gent en les activitats, és clau per mantenir viu el sentiment d'estima cap al poble i això és el que queda

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

palès mitjançant les diverses entitats, des d'on d'una forma totalment per l'amor al municipi, la gent organitza coses. Un exemple d'això n'és l'emissora municipal.

4 . ENTITATS:

a. RÀDIO PISTA

(Imatges de l'emissora actualment així com també fotos de l'antiguitat, fotos recopilades, intercalades amb les entrevistes)

4.1 EN OFF Actualment situada a l'Edifici de la Pista, Ràdio Pista és l'emissora municipal de Balenyà. Tot i que Ràdio Pista és amb el nom que es coneix actualment l'emissora, abans d'ella n'havia funcionat un altre anomenada Ràdio Acció Catòlica, fundada el 1955. Després d'una llarga interrupció, Ràdio Pista va continuar la seva feina iniciant la seva primera emissió el desembre de l'any 1983. En aquells moments l'emissora comptava amb una programació que combinava diversos espais de programes de producció pròpia i connexions amb COM Ràdio que emetia 24 hores de música.

JOAN IGLESIAS

Ràdio Pista és un mitja de comunicació més, tant competent com Catalunya Ràdio o un RAC1 i lo bo es que funciona desinteressadament és a dir no hi ha cap incentiu econòmic ni per part de la directiva ni de la gent, i funciona amb ganes i motivació, i es el que volem.

4.2 EN OFF: Ràdio Pista compta a la seva graella de més d'una desena de programes de producció pròpia i té a la seva esquena més de 35 anys. És en aquest lloc on la paraula pren el protagonisme per arribar a tota la gent del poble en dècimes de segon.

(EUDALD) De la ràdio què me'n pots dir?

ORIOU USART

Home de la ràdio que hi ha una gent implicada amb en Joan al davant doncs que son una gent super activa, veus és un dels punts també potent, crec que tenim una ràdio amb tot el que és la programació que hi ha és

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

envejable, bueno, Centelles té ràdio? Tona té ràdio? Són aquells punts que et comentava abans, tenim gent super potent aquí al poble.

JOAN IGLESIAS

Ràdio Pista és una font d'aprenentatge és a dir, aprens a nivell tècnic, a parlar, de treballar en equip, al hora de preparar-te, a fer treballs... Culturalment te molts avantatges estar a la ràdio la veritat, s'aprèn molt.

ORIOL USART

De la gent que està implicada de la mà de programes és impressionant, i és potent i un poble és viu, doncs un exemple és aquest la ràdio perquè és això perquè es pur amor a l'art i perquè m'agrada la ràdio i perquè disfruto i ja està.

4.3 EN OFF: Així com la ràdio hi ha moltes altres entitats al municipi que busquen donar-li vida al poble, entre la seva oferta de més de 40 entitats, se'n troben moltes i de molt diverses.

b. KOK

(Imatges de dels diversos concerts que s'han organitzat, del públic, dels artistes, part de les fotos recopilades... Tot això intercalat amb les entrevistes)

4.4 EN OFF: Nascut cap als inicis dels 90, el KOK, Komité Organitzador de Koncerts, va néixer amb la voluntat d'organitzar concerts i altres actes culturals i festius. Concerts, exposicions, presentacions... Això i molt més ha fet que el KOK posicionés el petit poble dels Hostalets com a un gran poble que aposta per la música com a base d'entreteniment.

ANTONI MAS

El KOK un altre invent, el KOK com va néixer el KOK? Aquí en aquesta sala mateixa. En aquesta sala, jo estava de regidor, per que vegis com va la política i el periodisme.

MIQUEL SOLÀ

Va sorgir en el seu moment en l'any 93 per tot una sèrie de gent, un pilot de fet, una 30 de gent jove d'aquell moment, de gent jove del poble, que reclamaven que en el poble es fessin concerts d'una certa importància o

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

que la majoria de grups que en aquells moments sobretot en aquells moments hi havia molt el tema del rock Català.

I aleshores vam reivindicar i conjuntament amb el regidor de cultura de la època, Antoni Mas, doncs vam aconseguir que d'alguna manera l'ajuntament doncs ens escoltes aquesta petició-reclamació i vam posar les bases per lo que a l'any 94 va ser el primer concert del KOK.

ANTONI MAS

Volien organitzar un concert de rock impressionant, la Dharma i els Pets als Hostalets! Era un concert de rock extraordinari. Valia la broma 4 milions de pessetes.

MIQUEL SOLÀ

Quin seria aquell primer concert que va ser genial i a mes un concert absolutament multitudinari, de mes de 2000 persones a les pista coberta de les escoles amb la companyia elèctrica Dharma i els Pets.

4.5 EN OFF: D'aquell primer concerts ja n'han passat anys, però el KOK no ha parat la seva activitat. Des d'artistes d'àmbit català com els Pets, passant pels Sopa, els Lax'n'Busto o els Catarres fins a artistes d'àmbit nacional i internacional com Loquillo y los trogloditas, Willie Nile o fins i tot també Elliott Murphy, han set alguns dels artistes que han actuat al municipi.

MIQUEL SOLÀ

Ha vingut gent de molt pes per exemple gent dintre del món mundial parlo de Jackson Brown, parlo de John Cail, que hagin trepitjat aquest petit poble i gran, enorme, musicalment que m'ho diuen gent de fora, sou enormes, i que hagin trepitjat els Hostalets i que a sobre s'hagin endut un gran i bon record i amb el que mantenim i ells recorden la seva passada per aquí. Vol dir que això és el que més que és de les coses que ens fa sentir ja et dic és del que mes ens fa sentir més orgullosos perquè en definitiva treballem per amor a l'art, a la música. Ningú per descomptat ha

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

cobrat res ni cobrem mai res, al contrari la il·lusió que seguim mantenint després de 27 anys i espero que segueixi per molts anys més vaja.

c. COLLA GEGANTERA

(Imatges de la colla gegantera, dels integrants, dels gegants en construcció i donant voltes pel poble, de quan es van batejar,... Intercalant imatges i entrevistes)

4.6 EN OFF: Entre el ventall de les entitats que hi ha al municipi, se'n troben les que podríem considerar-les com més tradicionals: les sardanes, l'aplec dels ous, o fins i tot també els gegants.

La Colla Gegantera dels Hostalets de Balenyà neix el 1987, fa ara ja més de 30 anys, on una jove comissió de festes de la època volia la figura al poble d'uns gegants.

JOSEP TIÓ

Bé, els gegants d'aquí de Balenyà a nosaltres quan els vam fer o quan teníem programat de fer-los clar el primer que seria bo que els gegants fossin, es basessin sobre personatges històrics d'aquí el poble. També si que és cert que també els podríem haver basat sobre personatges doncs bueno si vols dir-ne una mica mítics que no saps d'on son però vam dir home lo important és que formin part de la nostre història.

CARLES LOPEZ

Elisenda i Bernat que venen dels senyors dels Hostalets que eren els nobles de la vila de Balenyà, dels Hostalets. Ara faran 34 anys des del 1987 que es van construir. Ara faran aquest any que ve el 22 els 35 anys que a veure si la pandèmia ens deixa perquè els 35 anys d'uns gegants no es fan cada dia.

JOSEP TIÓ

Llavors bueno vam parlar, anem a buscar els orígens del nom del municipi, la toponímia, l'origen de Balenyà, el seu terme municipal. Oita doncs mira la família dels Balenyà, doncs a llavors ens vam basar en aquesta família, concretament per exemple amb el Bernat i l'Elisenda

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

perquè doncs ens vam basar amb aquests dos personatges històrics, perquè diguéssim van ser la última generació, l'últim llinatge de la família troncal dels Balenyà, a partir d'aquí aquesta família va desaparèixer.

4.7 EN OFF: L'Elisenda i en Bernat són els gegants de Balenyà. Van ser construïts a Solsona pel mestre Manel Casserres i Boix i van ser batejats el dia 20 d'abril de 1987 i des de llavors no han parat de voltar arreu de Catalunya. Trobades de gegants tant a casa nostre com a altres pobles, festes, balls... La cultura gegantera va molt més enllà de posar-se sota el gegant.

CARLES LOPEZ

Què fem? Doncs lo que fem el tema de seguir la cultura gegantera, de fer conèixer la cultura del poble, del nostre poble per arreu de Catalunya i fer-los ballar i fer una bona rua.

JOSEP TIÓ

Jo penso que hi aporta molta història hi aporta. Hi aporta molta història i un reconeixement del que es realment Balenyà, perquè clar gràcies a aquests dos personatges, s'ha pogut fer una difusió de l'història de Balenyà.

CARLES LOPEZ

Animen a la gent a conèixer el món geganter d'aquí de Balenyà i que estem oberts a qualsevol persona que vulgui participar i conèixer el món geganter i el que diem, fal·lera gegantera a tope.

d. TEATRE

(Imatges del teatre, d'obres que s'hagin representat així com també fotografies... Intercalat tot amb les entrevistes feies)

4.8 EN OFF: El grup de teatre Balenyà-Ateneu és el grup de teatre del municipi. Representen anualment varies funcions normalment una per les festes d'hivern i una per les festes d'estiu.

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

De les obres més recents que han fet ha estat embolics l'any 2019, Rumors el 2018 o Toc-Toc el 2017.

TONI PLANESAS

El teatre d'aquí els Hostalets diguéssim, és un grup de gent que estima molt el teatre, que te ganes de fer teatre i que te ganes de compartir el teatre amb la gent.

CANDI CASTRO

El teatre al municipi, és un dels llocs que la gent doncs està molt interessada i la gent del poble respon molt bé con el teatre sempre que tenim obres sempre ho tenim ple perquè la gent del poble respon. Podem estar molt contents sobre ese tema.

TONI PLANESAS

El teatre com tota activitat cultural té el seu pes específic, aleshores jo crec que el teatre d'aquí a Hostalets és una representació de la voluntat d'una part de la gent del poble.

4.9 EN OFF: L'any 1979 és quan es crea aquest nou grup de teatre i des de llavors han organitzat un munt de representacions. Des dels clàssics pastorets per Nadal passant per representacions durant la fira de la mostra d'entitats, representacions per la festa major tant d'estiu com d'hivern... Al teatre s'aprèn, es riu i es viuen històries diferents cada cop que s'aixeca el teló.

TONI PLANESAS

Dona vida al poble i és una mica el termòmetre de la vida cultural del poble.

CANDI CASTRO

Que la gent necessita anar al teatre, vol anar al teatre, o sigui que dintre de les entitats, el teatre és una de les preferències d'aquí del poble.

Que la gent respon i li agrada vull dir que val la pena que al poble es faci teatre.

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

4.10 EN OFF: Malgrat tot i igual que en moltes altres entitats, al teatre costa que la gent jove s'hi animi a participar.

TONI PLANESAS

Hem de buscar el relleu generacional. O sigui ara hi ha un grup molt maco, hi ha un grup estupendo, però som gent ja tots una mica grans i hauríem de buscar el relleu generacional per què això continués endavant.

Que el jovent s'hi impliqui s'hi agafi i que vulgui tirar això endavant perquè clar nosaltres arriba un punt que més ja no podem pas fer.

És un problema de moltes entitats, sobretot el jovent, o bé els que hi ha se'n cansen perquè son els quatre de sempre o bé el jovent té molta més oferta cultural de lleure, de lo que sigui i per lo tant està per altres històries.

e. JOENACC

(EUDALD) Que creus que s'hauria de fer per incentivar a la gent més jove del municipi del poble per implicar si a la vida cultural del municipi?

MONTSE SAYÓS

Si.. aquí poder el que podem fer i crec que ja ho intentem fer i ho estem fent es "apollar" al Joenacc que es l'entitat de la gent jove.

4.11 EN OFF: El Joenacc, o per les seves sigles, Joves en acció, és l'entitat que arreplega la gent jove del municipi. Organitzen esdeveniments i activitats de caràcter lúdic i cultural, dedicades principalment a un públic jove.

MARC ALABERN

Bé doncs el Joenacc o joves en acció com diu el nom és un grup de joves que realment son de diferents edats i diferents generacions i ens ajuntem per organitzar una sèrie de festes, una serie d'activitats culturals per el poble d'Hostalets.

Jo crec que portem bastanta vida del poble perquè si que es cert que hi ha moltes entitats i fan moltes coses com els gegants, com la comissió de festes però crec que de cara el públic més jove (...) creiem que tenim bastant al dia en el paper cultural del poble.

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

4.12 EN OFF Entre les activitats més destacades que organitza el Joenacc s'hi troben la ja tradicional fira de la Cervesa, també la Setmana de la Joventut durant les festes d'estiu on hi destaquen activitats molt seguides per la població com la festa del Sol Creixent o la Gimcana Jove entre d'altres.

És el punt de trobada del jovent del municipi amb ganes de moure's i fer activitats pel seu poble. L'entitat del jovent feta pel jovent.

MARC ALABERN

Haviam el tema dels joves d'Hostalets pensem que sí que hi ha aquesta colla que s'ha involucrat molt però pensem que ens faltaria mes recolzament per els joves del poble nosaltres estem oberts a partir de 17-18 anys ja es poden incloure al Joenacc si volen però trobo que molts joves no saben ben be que existeix.

4.13 EN OFF: Que els joves participin a la vida cultural i es facin seu el poble és vital per tal de mantenir un bon rodatge de persones a les entitats. No sempre s'aconsegueix, bé per desinterès o bé per altres motius.

ANTONI MAS

Aquesta força de la joventut que tenim tant palesa, aglutinar aquesta força de joventut (...) i agafar aquests joves i llavors que ells creessin cultura, que ells diguessin que volen

MARIA MERCÈ MAURI

Per exemple jo al jovent no li veig gaire que participi amb moltes coses i això hauríem de mirar d'arreglar-ho.

Perquè el jovent no saps mai quines idees tenen perquè igual aquí al poble no els hi agrada una cosa i se'n van al poble veí a fer el que aquí s'està fent.

4.14 EN OFF: Som els joves els que em de decidir el que volem i és des d'aquesta edat que ens em d'incorporar a participar a la vida del que ens afecta.

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

ANTONI MAS

Però jo la meva problemàtica és, que serà del nostre poble d'aquí a 50 anys si el jovent que ara teniu 20-18-17-35 no es belluguen per fer coses per ells? S'haurà acabat.

5. CONCLUSIÓ

5.1 EN OFF: La cultura serveix per viure-la i per implicar-s'hi. Un poble sense cultura no és res, no té identitat pròpia. Per sort, i ha quedat demostrat al llarg del documental. Balenyà té una vida cultural particular i que la fa ser diferent dels altres pobles. Des d'entitats com l'emissora municipal, única a Osona Sud, o bé passant per la colla gegantera, el KOK, el grup de joves del Joenacc, o el grup de Teatre del municipi. Totes elles amb gent qui sense treure'n cap mena de profit els mou l'energia de treballar pel seu poble, pel racó de terra on viuen.

A Balenyà no li sobren les ganes de crear, d'organitzar, de fer. És un poble que només amb petits gestos es poden aconseguir grans canvis. Tot i això, és bàsica la implicació per part de la gent perquè prengui partit i esdevingui part activa en la cultura del municipi, persones que tinguin inquietuds, ganes de moure's. Malgrat tot, aquesta falta de participació és notòria sobretot en la part més jove del poble. A la gran majoria d'aquests joves no li veig la necessitat de moure's, de preocupar-se pel que es cou al municipi. A Balenyà li falta un sentiment més arrelat de poble i que la gent prengui més partit en la vida cultural, només d'aquesta manera serà possible que la cultura del poble no decaigui i que continuï viva i que no deixi de progressar com ho ha anat fent en els últims anys.

Contestant a la hipòtesi que m'he plantejat en aquest treball, sí puc afirmar que Balenyà és un poble amb una oferta cultural important. Entitats diverses, riques, fetes amb passió i estima. Aquesta amplitud d'oferta cultural bé donada per tota aquesta gent qui s'estima el poble, sense ells res d'això seria possible. Balenyà té una riquesa cultural important i aquest és un dels motius pel que jo personalment me'n sento orgullós.

En definitiva, jo m'estimo Balenyà, i que al cap i a la fi, no he volgut fer el millor documental, només he volgut mostrar un trosset del meu poble, una gran part del meu cor.

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

6. CRÈDITS FINALS

- Un documental d'Eudald Puig
- Persones entrevistades:
 - o Antoni Mas (Ex-Regidor de cultura de l'Ajuntament de Balenyà)
 - o Maria Mercè Mauri (Regidora de Benestar Social de l'Ajuntament)
 - o Montse Sayòs (Regidora d'Entitats de l'Ajuntament de Balenyà)
 - o Josep Tió (Historiador, regidor de l'Ajuntament de Balenyà)
 - o Oriol Usart (Regidor de Cultura i educació de l'Ajuntament de Balenyà)
 - o Joan Iglesias (Director de Ràdio Pista)
 - o Carles Lopez (Cap de colla dels Geganters dels Hostalets de Balenyà)
 - o Marc Alabern (President del Joenacc, Joves en Acció)
 - o Miquel Solà (Junta de direcció de la Komissió Organitzativa de Koncerts, KOK)
- Toni Planeses (Director del Grup de teatre Balenyà-Ateneu)
- Candi Castro (Membre del grup de teatre Balenyà-Ateneu)
- Imatges de:
 - o Arxiu de Sebastià Mas
 - o Arxiu de Josep Tió
 - o Arxiu d'Albert Enguix
 - o Arxiu de la pàgina web del K.O.K
 - o Arxiu de Vicenç Bigas
 - o Arxiu d'Elisabeth Franquesa
 - o Arxiu de Guillem Senyé
 - o Arxiu de Carles Lopez
 - o Arxiu d'Antoni Mas
 - o Arxiu de Pep Puigdomènech
 - o Arxiu de Joan Iglesias

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- Arxiu de pàgina web de l'Ajuntament de Balenyà
- Arxiu de la pàgina web de les entitats de Balenyà
- Arxiu d'Eudald Puig

- Musica de:
 - Keys Of Moon - The Epic Hero música proporcionada per MSC (sense copyright extreta de YouTube)
ENLLAÇ:
https://www.youtube.com/watch?v=Cjqu_PhncYU&ab_channel=MFY%E2%80%94NoCopyrightMusic
 - Mosswod - Steve Adams (sense copyright extreta de la biblioteca de música de YouTube)
 - Sailing de Delicate Steve (sense copyright extreta de la biblioteca de música de YouTube)
 - Polca d'ours extreta del canal de YouTube dels Grallers d'Alfés
https://www.youtube.com/watch?v=LSHbh5YH6G8&ab_channel=Grallersd%27Alf%C3%A9s
 - Emotional - Inspiring Piano and Strings - Cinematic Background Music (Sense copyright extreta de SoundCloud)
<https://soundcloud.com/e-soundtrax>

- Veu en off enregistrada als estudis de Ràdio Pista.

- Mescla del so editada als estudis de Ràdio Pista.

Agraïments:

- David Morató
- Miquel Giol
- Familiars i amics
- Ajuntament de Balenyà (LOGO)
- Ràdio Pista (LOGO)
- KOK(LOGO)
- Colla Gegantera dels Hostalets de Balenyà(LOGO)
- Grup de teatre Balenyà-Ateneu(LOGO)
- Joenacc(LOGO)
- I a les diverses entitats i persones qui han

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

col·laborat i confiat en
mi en l'elaboració
d'aquest audiovisual.

- Gravat i editat durant l'estiu i tardor del 2021 per Eudald Puig

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

6. CONCLUSIÓ

La cultura serveix per viure-la i per implicar-s'hi. Un poble sense cultura no és res, no té identitat pròpia. Al llarg del temps que he estat fent aquest treball, he pogut comprovar la vida del meu poble, i amb ella la seva varietat en el motor cultural que el mou. Entitats diverses, riques, cuidades al detall i fetes amb passió i estima. Les entitats són fonamentals en la vida d'un poble. Sense elles res seria igual i res funcionaria com ho fan amb elles. En definitiva la cultura local és el que ens fa diferents i és el que marca la identitat d'un poble. Als Hostalets de Balenyà hi ha aquest batec cultural gràcies a les entitats i a la seva gent que aporten el seu granet de sorra per millorar el poble a cada cosa que organitzen.

A Balenyà no li sobren les ganes de crear, d'organitzar, de fer. És un poble que només amb petits gestos es poden aconseguir grans canvis. Tot i això he detectat que és bàsica la implicació per part de la gent perquè prengui partit i esdevingui part activa en la cultura del municipi, persones que tinguin inquietuds, ganes de moure's. Cada vegada hi ha menys gent que pretén treballar pel poble i sobretot aquesta falta de participació és notòria en la part més jove del poble. He pogut detectar que a la gran majoria d'aquests joves no tenen la necessitat de moure's, de preocupar-se pel que es cou al municipi. Cada vegada és més difícil que el jovent que creix al municipi s'interessi per les coses que es fan i amb les entitats com una manera més de viure i de fer poble. Moltes entitats com el teatre o les sardanes estan perdent gent i els hi fa falta un relleu generacional que no acaben de trobar. El que sí que és cert i ho he pogut veure al llarg d'anar fent les entrevistes és que hi ha molta esperança respecte aquest tema amb el projecte de l'institut. D'aquesta forma, si la canalla que acaba 6è de primària es queda a fer l'ESO al municipi, s'arrelaran més aquí i tindran més interès pel municipi i per tot el que es cou al poble.

A més considero, que a Balenyà li falta un sentiment més arrelat de poble i fa falta que la gent prengui més partit en la vida cultural. Em refereixo al fet que un se senti més del seu poble, que el valori i que l'estimi i que per tant tingui la inquietud de voler-lo millorar a cada passa que fa. Vull tenir la sensació que això s'està volent canviar i que s'està treballant per fer que el municipi mantingui l'autoestima que l'ha fet ser com és durant els més de 1000 anys d'història que

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

té a l'esquena. Només d'aquesta manera serà possible que la cultura del poble no decaigui i que continuï viva i que no deixi de progressar com ho ha anat fent en els últims anys.

Des de fa un temps, abans que comencés aquest treball, vaig detectar que al conjunt de joves del municipi de Balenyà li falta un sentiment més de poble. Al llarg d'anar fent les entrevistes m'ha sorprès que aquesta sensació la tenim més aviat la gent més jove i no la més gran. No sé a què pot ser degut, probablement per l'edat amb la gent amb qui es relaciona. No és el mateix relacionar-se amb gent de 40 anys amb qui treballa i la majoria participa en els actes que es fan al municipi, que relacionar-se amb gent de 20 que no prenen part en les coses que s'organitzen al poble.

Tot i això el que sí que comparteixen la majoria de persones a les qui he entrevistat és que els joves haurien de participar més en els actes i activitats que organitzen les diferents entitats.

Contestant a la hipòtesi que m'he plantejat en aquest treball, de si Balenyà és un poble amb molta activitat cultural, sí puc afirmar que Balenyà és un poble amb una oferta cultural important. Consta d'entitats molt diverses i riques, fetes amb passió i estima. Només cal veure el llistat d'entitats que hi ha, l'agenda de cada mes on cada cap de setmana alguna entitat fa alguna cosa... Aquesta amplitud d'oferta cultural bé donada per tota aquesta gent qui s'estima el poble, sense ells res d'això seria possible. Balenyà té una riquesa cultural important i aquest és un dels motius pel que jo personalment me'n sento orgullós.

Al llarg del treball he pogut treballar tal com m'havia proposat fer a l'inici tot i que n'han sortit diversos contratemps que han fet canviar els plans en algun moment o altre. Tots ells, lleus i sense cap mena de rellevància, però que han estat presents al llarg del treball.

M'ha agradat molt el fet d'entrevistar a persones que comparteixen el mateix sentiment de poble i que viuen el mateix motor cultural. Amb moltes, com bé dic en alguna ocasió, ja en tinc amistat, però no havia tingut mai l'oportunitat de parlar-ne tan detalladament sobre aquests aspectes. Amb la resta que no en tinc tanta de relació, m'ha servit per interessar-me més en aquestes entitats, i poder

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

fixar-m'hi més amb les activitats que organitzen. Ha estat tot un honor fer totes aquestes entrevistes.

Crec que un dels reptes més difícils que he tingut ha estat el de recaptar fotografies antigues per al documental. Tot i que més o menys sabia on o a qui anar-les a buscar, trobar les que poden representar més bé la cultura del municipi no és tan fàcil. Tot i això, veure el pilot de fotografies antigues d'entitats, de festes i d'actes organitzats al llarg del temps al poble m'ha agradat i en alguns casos m'ha servit per agafar idees per tal de, qui sap en algun futur, organitzar i recuperar el que en algun moment s'havia fet al poble.

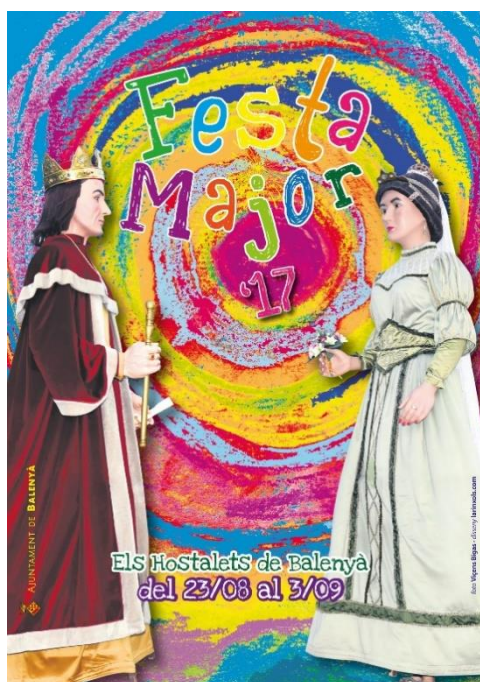
Personalment, fer aquest treball ha estat una manera diferent d'aprendre més sobre el meu poble. Sempre he considerat que la cultura és molt important estimar-la, viure-la, compartir-la, conservar-la i cuidar-la. De gran m'agradaria estar vinculat al municipi (a l'ajuntament i a altres entitats) i aquest treball és un motiu més per seguir interessant-me al poble.

Puc dir ben alt que Balenyà és el meu poble, i tinc la gran sort de sentir-me'n orgullós de ser d'on sóc.

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

7. MATERIAL GRÀFIC

A continuació es mostra alguna de les fotografies que he recollit. La majoria de les fotografies no apareixen al documental però n'hi ha d'altres que tot i que apareixen al documental he volgut posar-les en aquest apartat ja que les considero força curioses.

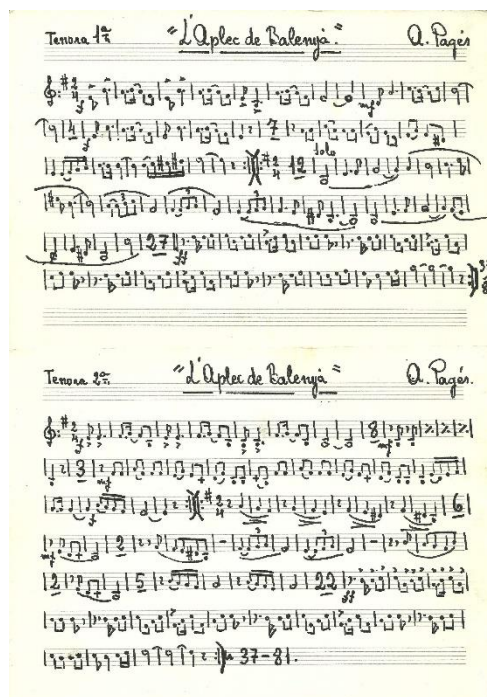

En la imatge de dalt a l'esquerra podem veure el cartell de portada de la revista de la Festa Major del municipi celebrada entre els dies 23 d'agost i 3 de setembre del 2017. A la de dalt a la dreta podem veure part de les activitats que es van organitzar en aquesta festa major i en la de sota a l'esquerra la resta d'activitats organitzades - Imatges cedides per l'arxiu d'Antoni Mas.

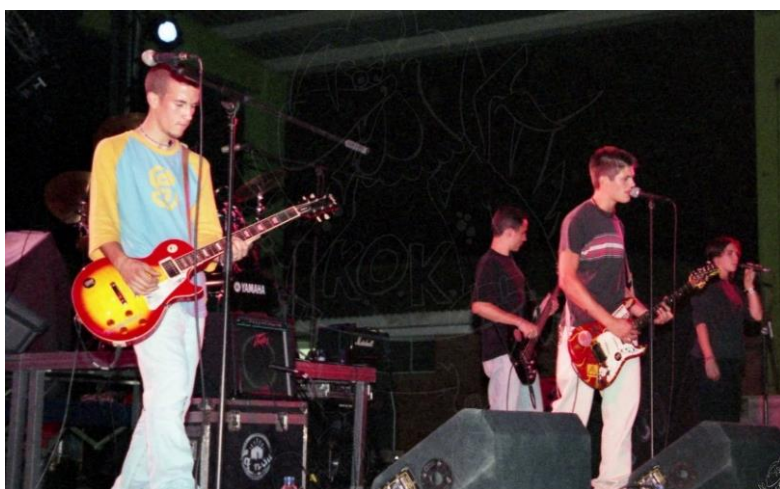
LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

El cartell de promoció de l'obra de teatre representada el 2018 pel grup de teatre Balenyà-Ateneu anomenada "Rumors" de Neil Simon dirigida per Marta Parramòn i Toni Planesas – Imatge cedida de l'arxiu de Toni Mas i Albert Enguix

A la dreta la partitura per a tenora de la sardana "Els Hostalets de Balenyà" – Imatge de l'arxiu de Toni Mas

Concert de Wolfish amb el cantant Éric Vergés i Jan Riera membres que anys més tard formarien el grup Els Catarres, juntament amb Roser Cruells. El concert va tenir lloc el dia 17 d'agost de 2001 a la pista coberta de l'antiga

escola Joan XIII – Autor de les fotografies Vicenç Bigas. Extreptes de la pàgina web del KOK

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

Dades tècniques:

- * *Batejats: el dia 20 d'abril de 1987.*
- * *Constructor: Manel Caserras i Boix.*
- * *Nom del gegant: Bernat. Pes: 45 kg. Alçària: 3'65 m.*
- * *Nom de la geganta: Elisenda. Pes: 40kg. Alçària: 3'60 m.*

Dades històriques:

Bernat de Balenyà i Elisenda de Vilagelans es van casar l'any 1206.

Bernat de Balenyà feu testament l'any 1240.

Bernat i Elisenda foren l'última generació dels Senyors dels «BALENYÀ».

El cognom de Balenyà prové de la «Villa de Balagnano» o «Balaniano», centre d'explotació rural que comprenia bona part del terme. Els seus propietaris, cavallers anomenats «Balenyà» posseïen el seu casal i fortalesa al Serrat o Puig rodó, conegut també pel Castellot de l'Atalaia o el Puig de l'Alzina.

El primer representant o membre d'aquesta família i Senyor de Balenyà fou «Miró», fill d'Adalbert i parent dels cavallers Meda del castell de Meda de les Guilleries. Miró intervingué el 1083 en la construcció i consagració de la nova església romànica de Sant Fruitós de Balenyà.

Berenguer Ermengol de Balenyà morí a l'any 1083, descendent de Miró, fill d'Adalbert és la 1a anella coneguda de la breu genealogia dels Balenyà que es va extingir pel 1240 quan Bernat de Balenyà deixà la casa i fortalesa de Balenyà al seu nebot Pere de Vilagelans.

Els béns patrimonials dels Balenyà s'estenien als voltants del seu casal i de l'església de St. Fruitós de Balenyà.

La primera església de St. Fruitós va ésser reedificada pels volts del 1080. La festa de dedicació i consagració del nou temple va tenir lloc a principis de març de l'any 1083. Va fer-ne la consagració el bisbe de Vic, Berenguer Seniofred de Lluçà.

(El terme parroquial, que comprenia una bona part de l'actual parròquia de Collsuspina, varià quan s'erigí la nova parròquia de St. Miquel dels Sants de l'Estació de Balenyà.)

Fitxa tècnica dels gegants Bernat i Elisenda i amb curiositats històriques - Fotografia feta i cedida per Carles Lopez.

Detall de les mans en construcció del gegant Bernat al taller del constructor Manel Caserras i Boix a Solsona – Imatge cedida per Josep Tió

Acte d'inauguració dels gegants i capgrossos el dia 20 d'abril de 1987 a la plaça de l'església del municipi – Imatge cedida per Guillem Solé

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

Cartell publicitari de l'activitat que va organitzar Ràdio Pista en motiu del 10è aniversari de l'emissora. (La majoria de fotos que hi ha al documental són d'aquest dia) – Imatge cedida per l'arxiu de Ràdio Pista

A la imatge, d'esquerra a dreta, Carles Capdevila i Àgata Molist participant a un ràdio a la fresca organitzat per Ràdio Pista – Imatge cedida per l'arxiu de Ràdio Pista

Membres del Joenacc (Joves en acció) amb Quim Masferrer (El foraster) quan va venir a fer el seu espectacle "Bona gent" durant les festes d'estiu del 2018 – Imatge cedida per Elisabeth Franquesa (Joenacc)

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

8. ANNEXOS

A continuació es mostren totes les entrevistes transcrites que he fet al llarg del treball a diferents persones del poble que estan relacionades o han estat involucrades al món de la cultura o que actualment tenen algun càrrec a l'ajuntament i giren en torn al treball o bé a persones que estan actualment en alguna entitat del municipi.

Les entrevistes estan transcrites amb el màxim rigor de com va ser originàriament l'entrevista.

A continuació mostro les persones que vaig entrevistar i les relaciono de si eren perquè estan relacionades amb alguna entitat o bé al món de la cultura i quin càrrec tenen o en algun cas, han tingut.

ENTREVISTATS RELACIONATS AMB EL MÓN DE LA CULTURA O DE L'AJUNTAMENT	ENTREVISTATS RELACIONATS AMB ALGUNA ENTITAT
Antoni Mas → Ex-regidor de cultura de l'ajuntament	Joan Iglesias → Director de Ràdio Pista
Maria Mercè Mauri → Regidora de Benestar Social	Carles Lopez → Cap de colla de la colla gegantera
Montse Sayós → Regidora d'Entitats	Miquel Solà → President del KOK
Josep Tió → Regidor a l'ajuntament i historiador	Marc Alabern → President del Joenacc
Oriol Usart → Regidor de Cultura i Educació	Candi Castro → Membre del grup de teatre Balenyà-Ateneu
	Toni Planesas → President del grup de teatre Balenyà-Ateneu

A continuació les entrevistes transcrites. Estan ordenades segons el dia que les vaig gravar. Quan més amunt més antigues i quan més avall més recents.

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

a. ENTREVISTES TRANSCRITES

i. ANTONI MAS

En Toni Mas és un home veí del municipi que sempre ha estat molt involucrat a la vida cultural i social del municipi. Ha estat regidor a l'ajuntament durant molts anys i ha estat involucrat a diverses entitats del poble com per exemple Amics de Balenyà. Val a dir que aquesta era la primera entrevista que feia i vaig tenir algun problema tècnic. A més en ser la primera no sabia com formular ben bé les preguntes.

L'entrevista la vaig fer el dimarts 3 d'agost a les 17h a l'antiga sala de plens de l'edifici de la Pista.

(Entrevista transcrita tal qual es va fer, amb barbarismes i amb un ús d'un llenguatge informal)

A continuació l'entrevista transcrita.

- (EUDALD) Quina edat tens?
- (ANTONI) No ho sé perquè quan era molt petit i quan vaig néixer era molt petit i no me'n recordo. No, ara en tinc 68 anys
- Des de quant fa que vius aquí als Hostalets?
- Des de que vaig néixer, però amb un interval que vaig estar vivint fonamentalment a Centelles a una casa de pagès anant cap a Banyeres. També vaig passar molts anys entre el seminari de Vic, a Barcelona, o sigui vol dir que a partir de l'edat de 8 anys que vaig marxar cap a sant miquel, després al seminari, després a Barcelona fins als 20 i pico anys, m'he passat molta part de temps fora d'Hostalets de Balenyà, però el moment en el que em vaig casar vaig venir a viure aquí l'any 1979 tot i que mai he deixat de tenir relació amb Hostalets encara que estava a Centelles jo venia aquí a Hostalets, a l'església, a fer cantar, amics de Balenyà, etc... Teatre, coral...
- Participes activament en la vida cultural del poble?
- Si, molt activament.

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- En quines entitats estàs implicat?
- Fonamentalment, amics de Balenyà, també a la revista "El tots per Tots" que és d'amics de Balenyà, des del punt de vista cultural-musical col·laboro amb les festes religioses fent cantar a l'església i també amb les sardanes.
- Des de quan hi estàs implicat?
- Des dels 6 anys quan vaig començar a fer d'escolanet a l'església i de seguida allà vaig començar anar empalmant amb diverses coses, quan estava al seminari simultaniejava quan venia amb la coral d'aquí el poble que es deia Cor Alba, i després al Cor Alba va néixer amb aquest jovent un pilot d'activitats quan es deia alba nova una nova coral, i en aquesta també hi havia teatre, vam iniciar la revista el tots per tots el 1972, fèiem sardanes per la canalla, be jo no, feien... bé diverses coses, n'hi havia moltes des d'aquest grup Alba Nova.
- I que et motiva a participar-hi a la vida cultural del municipi?
- Perquè sóc un belluguet, un hiperactiu, sempre m'ha agradat. Ho alternava amb la feina de casa, ajudant a la família sempre que podia. També vaig estar un temps a la comissió de festes que es va iniciar no pas des de l'ajuntament sinó de fora del poble amb jovent que hi havia molt arriat que tots ara deuen tenir 70 anys i llavors muntàvem les festes majors, però amb el caire de que s'hi podia perdre, és a dir no era una cosa que pagava l'ajuntament, no, no t'arriscaves, i per tant havies de controlar molt bé que feies, com ho finançaves, qui pagava etc.
- I quina és l'entitat o associació que t'agrada més del municipi?
- La que m'agrada més si pogués ser una entitat, seria l'ajuntament, però com que hi has d'entrar i per entrar t'han de votar vol dir fer una moguda impressionant de trobar gent, o bé fer-ho en plan independent sense tenir en compte cap partit o bé crear-lo... I això val moltes hores de feina llavors no val pas la pena...
- I l'entitat cultural que t'agrada més?

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- Amics de Balenyà.

- Per què?

- Perquè va néixer precisament perquè l'ajuntament no feia gaire cosa cultural va néixer aquesta entitat gràcies a uns joves que ja et dic passen dels 70 ara que van veure la necessitat de fer una escola bressol pel poble, llavors en dèiem guarderia, i aquesta necessitat ens va obligar a fer una entitat perquè poguéssim tenir dintre d'aquesta entitat una secció que es dediqués a cuidar la canalla del poble que no podien deixar-lo a casa seva i ni anar a l'escola perquè eren molt petits, llavors aquesta gent van crear aquesta entitat i jo hi era des del principi, però no pas per crear lo de l'escola bressol si no per fer actes culturals i entre aquests la revista "El tots per tots" que ja venia del grup Alba Nova i llavors el van passar a amics de Balenyà i allà s'hi feia fotografia, s'hi feia teatre, la revista, sardanes, hi havia un grup que es deia Balenyà sardanista, ocells primerencs, es feien pessebres... és a dir tota la vida cultural del poble des dels anys 75-76-77, va anar situada per amics per Balenyà tot era allà, la feina important: l'escola bressol, però tota la resta eren coses culturals, esportives. També hi havia un grup de fer esport escolar que es feia també des d'amics per Balenyà. Hi havia una comissió esportiva que la portaven en Ramon Matavera i en Josep Maria Puigdomènech, que ells t'explicarien quan van fer les curses escolars, a altres pobles... Clar tot això estem parlant dels anys setanta eh, principis dels 80. Després va anar creixent es va anar professionalitzant, però hi havia moltes coses. A Amics de Balenyà hi havia com 7 o 8 branques d'activitat que es feia perquè l'ajuntament no feia res d'això, però mira ara es parla molt d'agents socials i de Càritas, però abans Càritas era la parròquia no hi havia l'ajuntament, tot el que era ajudar a la gent era des de la parròquia. Llavors aquella entitat estava dissenyada perquè si mai es dissolgués anés a parar tot a la parròquia. Amb els anys es va canviar i es va decidir que si mai passava i no hi havia cap soci passaria cap a Events socials del poble, des de l'ajuntament, amics de Balenyà.

- Creus que actualment el municipi té una bona oferta cultural?

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- Home, jo crec que es pot millorar, però crec que hi ha moltes coses culturals el que passa que des de fa una temporada potser no es veu tant, però hi ha moltes entitats al poble que funcionen i fan coses, llavors sembla que baixa una mica, però després en puja un altre, abans de començar et parlava de també amics de Balenyà hi havia un grup que feia ballets, dansa. I aquests ballets havien arribat a tenir 100 criatures. I ballaven per pasqua, festes de Nadal, etc. Aquests han anat desapareixent, però després han sortit si les sardanes, la colla de sevillanes, i moltes coses. Es pot millorar és clar que si... Per exemple els concursos de pintura qui els organitzava? Amics de Balenyà! I ja porten 40 anys...

- I perquè penses que es pot millorar?

- Per què canalla que aquesta força de la joventut que tenim tan palesa, aglutinar aquesta força de joventut, no sé com perquè ara ja sóc vell, si fos 30 anys més jove sí que ho sabria, i agafar aquests joves i llavors que ells creessin cultura, que ells diguessin que volen, per exemple aquesta festa major, que hi haurà pel jovent? Mirem-ho, agafem el programa i mirem que hi ha pel jovent que ho hagi fet el propi jovent. Que sigui una cosa pròpia seva. Altres pobles tenen coses., el jovent organitzen, no ho sé, grups que si els blancs que si els grocs, els verds els lila, però fan una mena de competitivitat sana, per veure qui organitza més bé els actes. On és això? No hi és. Això es pot millorar, però no des de dalt, des de baix ha de ser el propi jovent qui munti les seves coses, igual que els jubilats m'untan les seves coses les seves festes, els de la petanca m'untan els seus tornejos, els del futbol m'untan les seves coses. Doncs si es fan actes que siguin culturals que creixin, que aquests actes culturals que van començar amb l'alba nova, aquesta gent, ha continuat fent coses. Molts han acabat sent alcalde del poble, dos alcaldes del poble van ser d'allà. Vull dir, que passa que aquesta gent va anar fent coses constantment i llavors va arribar un moment que van dir hem de prendre decisions ens hem de posar en política i això ha de ser així.

- Fa falta implicació per part del jovent del poble?

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- Fa falta implicació d'algú que sàpiga canalitzar aquest jovent, aquesta força de joventut, aquesta dinàmica, això que ara amb un moment us podeu connectar, no ho sé, 300 persones del poble. Fa falta que algú ho mogui, però ha de ser que sigui necessari per ells, important per ells, amb ganes de fer coses diferents, de veure que els hi fa falta. Jo trobo a faltar això. Perquè tu pots muntar aplecs de sardanes i concursos no sé què. Però per a una edat x, si monto un aplec de sardanes el gener sé que ompliré el pavelló, però perquè venen gent de la meva edat que estan escampats arreu de Catalunya i quan saben que a Hostalets fan una cosa de qualitat venen tots. Gent del poble, bé els de sempre, però poca gent del poble. Llavors el jovent és igual, tu fas un acte de jovent que vingui gent molt bona de fora potser venen els de fora, però del poble ha de sortir. Trobo a faltar aquesta cosa que per mi és vital.

- Creus que li falta esperit de poble?

- No t'ho sabria dir, jo en tinc molt.

- Però en general, no personalment.

- Sí. Poder li falta, aquesta paraula tan famosa que li diuen ara: autoestima. Poder li falta que la gent sàpiga que en aquest poble hi ha molta gent que es mou, hi ha moltes coses que funcionen, que hi ha moltes coses que van bé, però la gent no s'ho estima. Aquest edifici mateix va ser un nyap, d'acord, però no ens l'hem estimat mai. Perquè, perquè no era el nostre edifici, no el vam pensar mai nosaltres, aquí la gent havia pensat un edifici com el que hi havia abans, quadrat, que se'n deia la pista, que estaria plena d'activitats, que hi havia un teatre meravellós al capdavant... tot estava pensat diferent. Però de cop i volta, venen els de dalt de la diputació i diuen: us venem un edifici, tenim uns arquitectes molt bons que us faran un edifici i ja us el subvencionarem. I l'alcalde que hi havia en aquells moments es va enamorar de dir: oh ens faran un edifici. Però clar, aquest edifici havia de ser com tres vegades més gran, la punxa aquella havia d'arribar a l'altre punta, havia de ser immens, però això valia una fortuna, i els pressupostos es van desbellasar totalment. I durant molts anys es va anar pegant el que valia aquest edifici. Llavors vam dir perquè

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

farem servir aquest edifici, com que no servia per res, perquè van crear coses per entitats que ja no existien, van dir fer-hi l'ajuntament que com a mínim servirà per a alguna cosa. I penso que això és el que s'havia de fer. Però la gent no se l'ha estimat, i en canvi be la gent de fora i diuen "Oh quina cosa més bonica que teniu, quina obra d'art tan ben feta". D'acord ben feta, però a ningú per exemple se li va ocórrer mai de tallar aquests arbres de ferro que hi ha aquí fora que perd una visibilitat extraordinària de l'edifici, ningú va tenir, ni jo tampoc, capacitat per dir: tallem aquests pals de ferro que fan nosa. Perquè? Perquè servien això? Servien per l'antic edifici per poder-hi muntar una pèrgola per fer actes a sota, però això ja no va servir, tallem-los. Que s'hi farà ara? Suposo que ho tallaran a última hora, m'imagino.

- Per tant, Balenyà té poca autoestima?

- Té poca autoestima, sí. Balenyà no ho sé, jo Hostalets de Balenyà. Balenyà suposo que té molta autoestima perquè té més de 100 anys d'història i per tant deu tenir molta autoestima, però la gent que viu en aquest terme municipal de Balenyà, està molt ubicada als Hostalets de Balenyà, i la gent que viu aquí no estima prou el que té, que té moltes coses i que se'n creen de noves. Però demana-li a la gent quantes coses es fan aquí al poble. No es fa res aquí al poble. Bueno, mirem el tots per tots i veurem que es fa es fan coses. Se'n poden fer més. Però alerta, se'n poden fer més si la gent les fa, m'entens? Tu te'n recordaràs quan hi havia la festa del barri del sud, encara l'havies viscut de petit, però l'havies viscut. Clar que va passar aquella festa era molt maca perquè la feia la gent del barri, el dia que la gent del barri, els dirigents, van dir pleguem, no diré noms, clar que ho podria dir, a plegues tu però continuem. Ningú va continuar. Si quan hi ha un que diu pleguem es plega. O bueno falten líders més actius, que continuïn. Jo tinc la sort d'haver fundat unes festes, que eren les fetes d'hivern que més les han espatllades una mica perquè no és el disseny que hi hauria. I resulta que no les va fer el senyor regidor, les va fer les entitats del poble, que reunides un any abans se'ls va dir: us interessaria tenir durant des del Nadal fins a la festa major d'hivern un embalat al poble, on hi poguéssiu fer molts actes? Tot ho omplien les

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

entitats. Llavors el que no hi havia ple ho posava la comissió de festes que gent del poble, tanta que poder hi havia 20 persones. I en aquesta comissió de festes hi havia molt jovent. Aquest jovent muntava les coses pel jovent. Però jovent que et dic de 14, 15,16 anys eh. O sigui que ara hi series tu posat pel mig... Bé doncs tot això formaven aquesta gran festa que era la comissió de festes i formàvem les festes d'hivern. Que va passar que les vam crear perquè era coses de les entitats. Algú va dir, us veureu bé fer això? Oi tant. Doncs va fe-ho. I encara dura? Perquè? Perquè es va crear per això, a mi quan la revista que la vam crear dintre de l'alba nova, que hi havia gent que ens dedicàvem a la revista, altres es dedicaven a ensenyar sardanes, etc. I ho van fer tant bé que estaven tan agrupats aquesta gent després ho vam passar a amics per Balenyà. Com que hi havia un substracte interessant segueix viu. Però amb el que no hi ha un substracte interessant mor, és evident. Les sardanes que ballem, el dia que uns quants pleguin s'ha acabat.

- O sigui, creus que tota o més ben dit, la gran part de la població dels Hostalets no coneix tota aquesta oferta cultural?

- Evidentment, hi ha moltíssima gent que desconeix, no vull tractar-los de poc informats eh, però ni que ho posin a la pàgina web de l'ajuntament, ni que ho enviïn per WhatsApp. La majoria de població dels Hostalets de Balenyà desconeix el munt d'activitats que es fan aquí al poble.

- Per què creus que és això? Desinterès?

- Suposo que, no es valora prou. Per exemple, típic: te'n en vas a la festa major de Centelles, veuràs molta gent del poble i diran aquí sí que fan festa major interessant. T'envàs a la festa major de Tona i veus gent d'Hostalets: aquí sí que fan festa major interessant. Vens aquí a Hostalets per la festa major, venen els de centelles venen els d'allò, vosaltres sou collonuts, quines festes que munteu, són extraordinàries... Imagina't aquest any que diran, dues cobles! Dues orquestres! De primera línia! En un sol dia! Actuant totes dues fent-se la competència, això no s'ha vist mai enlloc. Els del poble? Ja veurem quanta gent vindrà... Potser, no ho necessiten. Potser ja en tenen prou per veure la TV, però si mirem els

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

actes que es fan aquí al poble en general, no sé si has seguit les festes de juliol... Que? Hi havia gent? N'hi havia o no? En algun acte si, però en general a la del jovent de beure i això si, però vull dir en segons en quines coses no. M'entens? Llavors que vol dir que falta alguna cosa per part de la gent del poble.

- O sigui creus que la gent no hi participa suficient?

- La gent no participa suficient en la vida del poble, exacte. Potser perquè no els hi fan els actes que ells voldrien, que els agradaria. És que jo els actes on es participen molt son aquells on hi ha teca o quan hi ha implicat molta canalla. Quan hi ha canalla venen els pares, els nens... Per exemple, l'escola de música que van fer aquella actuació fa temps al pavelló. Van fer una cosa de la princesa que no sé que li passava a la princesa... és clar aquí que hi havia, 30 nanos a l'escenari doncs a baix hi havia 150 persones. Clar, perquè els nens portaven els pares i els avis. Clar doncs s'han de fer coses que impliquin sectors de la població. Fas un dinar del casal dels avis. 150 persones, 200 si vols. Abans, tu no hi erets encara, que muntaven un sopar de gegants aquí al poble, 700 persones, sopant, a la pista coberta, durant 2 o 3 anys.

- Ara impossible...

- Ara impossible! Ni trobades de gegants es fan. La gent es moria de ganes de venir a fer trobades de gegants aquí a Hostalets. Perquè? Perquè els hi donàvem el sopar, a més moltes vegades hi havia un conjunt orquestral que tocava i qui servien, a les entitats del poble, que si el patinatge, que si el KOK, entitats del poble que ajudaven a servir el sopar i ho fèiem tot nosaltres mateixos. De cop i volta no es feia res, jo em vaig dedicar a criticar-ho, però per què? Perquè és llei de vida. Les coses neixen creixen es reproduïxen i moren... I ja està, cicle vital. Però és el que et deia ara, jo tindria ganes de tenir 30 anys menys i agafar jovent i dir que us agradaria que hi hagués aquí al poble? A mi quan jo tenia la teva edat, no hi havia cap parc aquí al poble. Cap. Es valoren? No, però n'hi ha molts perquè abans dèiem ens fa falta un parc, ens fa falta no sé que... Si no es mou la gent no hi ha res i s'ha de fer segons la gent vulgui

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- I que creus que s'ha de fer per motivar a tota aquesta gent a que s'impliqués en la vida del poble?

- Molt bona pregunta. No ho sé. No t'ho sabria dir.

- S'hauria d'implicar més l'administració?

- Si clar, jo, és que per la meva experiència, com vaig voler que hi hagués les festes d'hivern? Tothom sap que les vaig començar jo, però que va haver una gent. Primer has d'implicar, que vols fer al poble, que creus que fa falta i des d'on es pot fer? Fonamentalment des de l'ajuntament, però que ha de fer l'ajuntament desvetllar inquietuds amb alguna cosa que interessi molt. Per exemple, com va haver les festes d'hivern perquè les entitats del poble n'eren 30 es van comprometre a fer alguna cosa per les festes d'hivern. Nosaltres farem parxís, nosaltres no sé que, nosaltres cagar el tio... I ara un altre exemple, l'escola de música deuen tenir uns 70 criatures, com va començar això. Perquè unes noietes, la Roser, que té tres filles tenen ganes de cantar i no vull dur-los a Centelles, perquè no ho fem aquí? Aquesta idea ja l'havia tingut jo, però no vaig poder-la cuallar perquè tenia el professor tot, però no hi havia gent. Eren tan pocs que em dedicava a portar la canalla a centelles perquè fessin música. Aquestes noies que van dir, mares: perquè no fem música aquí a petita escala? Agafem una noia i fa música amb un grupet de 5 o 7 amb una activitat lligada per les caramelles, poqueta cosa. El primer any eren pocs, però segueixen. Els següent segueixen fent música aquí al poble i ja van ser una vintena. I van fer. Però qui hi havia darrere d'això? Com que van parlar amb l'ajuntament a veure si els hi podien donar suport de diners per poder tenir els professors ben payoutats etc, doncs hi havia això, però a més a més com que l'ajuntament no podia llogar aquesta gent va fer un projecte i deia quan ens costarà aquest projecte 300€ va assageu aquesta canalla per això de les caramelles i us donem 300€ per dir algun número. Però hem de fer continuïtat, com ho farem? Anem a amics de Balenyà, perquè té NIF i totes aquestes coses, anem a amics de Balenyà i diuen a molt bé nosaltres assumim la responsabilitat de l'escola de música lloguem els professors, que em sembla que són els que cobren més de la comarca, i

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

primer en lloguen un després dos, tres i ara no sé si són 3 o 4 i tots ells ara ho porten tot. Estan emparats per amics de Balenyà, darrera seu hi ha una subvenció de l'ajuntament quan convé, a finals d'any o el que sigui. Igual que l'escola bressol, l'edifici és de l'ajuntament, qui ho porta, amics de Balenyà a treves d'un concurs, que passa ara que hi ha poca canalla? Que l'ajuntament se'n fa responsable. El dia que l'ajuntament digui senyors fora... Però fixat per on neix la cosa, una necessitat d'uns pares que volen que tinguin cultura musical aquí al poble, es belluguen, parlen amb l'ajuntament, l'ajuntament diu nosaltres podem fer això el projecte, però no podem fer una continuïtat, a on podem anar a amics de Balenyà, ells ho continuen i ho tiren endavant. Jo ara no me'n cuido de res. Però si ho hagués de fer, pensaria, que fa falta al poble? Demanaria, al jovent, des dels 15 als 25, mes ja no perquè tots són fora. Els hi demanaria al jovent que creieu que els hi falta? Per exemple al jovent li fa falta un bar aquí a sota? Segur? Preguntem-ho? No hi ha coses més importants que tenir un bar pel jovent? Recordo que un jovent quan jo estava a l'ajuntament ens demanava un local que hi hagués una mica de barra i que hi hagués canal plus perquè hi havia pel·lícules porno a la nit. Jovent de 18-19 anys. Que els hi vam dir? Aneu al carrer, espavileu-vos vosaltres que us heu cregut? M'entens, segons que demanin, no. Però depèn de com, val prepareu organitzeu feu. Tireu vosaltres endavant. En aquella època nostre de joves era diferent, ens posaven traves. La revista, no la podíem fer, estava prohibit, estem parlant de l'any 72, estava prohibit fer revistes en català. Doncs jo me'n anava a Barcelona i em deien que necessitava dos directors professionals periodistes, els vaig buscar. Després vaig anar a l'ajuntament i vaig dir aquí teniu la revista que farem cada mes. I ells van dir que no en volem saber res. Doncs jo després vaig anar a la parròquia, allà era el nostre escut, per poder fer aquestes coses. Però primer de tot, que fa falta, a la gent gran ja estan muntats, ja funcionen, tenim una regidora de gent gran i ja tiren, la residència va de conya, que més podríem dir, hi ha moltes coses que funcionen al poble. Però la meva problemàtica és, que serà del nostre poble d'aquí a 50 anys si el jovent que ara teniu 20-18-17-35 no es belluguen per fer coses per

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

ells. S'haurà acabat. Es conservarà la vellesa, alguna cosa que els motivi. Que s'hauria de fer doncs des de la regidoria de joventut doncs enviar, perquè ja es fan coses per la joventut teòricament, però sembla que es fan coses per la joventut que ja tenen tots 30 anys. No sé si esteu implicats els joves d'ara amb coses que fan l'ajuntament amb coses que us creieu coses vostres? Per exemple, l'emissora, abans era un devessall de jovent, que hi havia nens de 12-13 anys que estaven fent periodisme, i n'estaven aprenent. Hi són aquest jovent ara? Hi deus ser tu i poca cosa mes... No ho sé, però que trobo que hi falta a aquest poble que tingui la sensació que poder ja hi és de que hi ha un grup de potser 20 joves que no fan només la seva festa si em permetes dir la paraula de la borratxera si no que es fan moltes més coses que ho fan ells, a través del nom que en vulguis dir, Joenacc. Però que ha passat amb aquest, que molta gent ha desaparegut tots, els que hi havia al principi. El kok un altre invent, com va néixer el Kok? Aquí en aquesta sala mateixa. En aquesta sala, jo estava de regidor, imaginat com va la política i el periodisme, volien organitzar un concert de rock impressionant, la Dharma i els Pets, als Hostalets. Era un concert de rock extraordinari. Valia la broma 4 milions de pessetes, ja ho havíem contractat en reunions de 15-16-17 o 18 joves. Joves de 17-18-19 anys. Com que jo feia classes a centelles a l'institut, vaig aglutinar a aquella gent, però abans de fer això que vam fer? Cada any hi havia 2/3 concerts de rock de grups amateurs d'aquí a la zona que els hi donàvem quatre xavos el beure i s'ha acabat, i que ho fèiem aquí a sota. Clar això va anar creant un gruix que vaig dir aquest jovent un dia en sortirà un de bo. En van sortir uns quants i vaig dir va organitzem un concert, però clar com que jo ja els coneixia, i tenia l'oposició interna a l'ajuntament que no diré noms, però que deien: com goses gastaré 4 milions en un concert de rock si no tenim diners ni per pagar els municipals per exemple no? Llavors després tothom va dir el contrari no? Però és igual. I llavors vaig dir escolta que no volen que fem el concert de rock... Van venir en un ple el jovent, estem indignats perquè l'ajuntament no vol fer, el regidor no deixa fer el concert. I jo dic: com ho pagareu? I que fareu? Jo anava fent preguntes al jovent. I com ho pagareu? Com ho penseu fer?

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

Com ho penseu arreglar? I anàvem discutint. I al 9 (El 9 Nou) sortia: el regidor de cultura s'oposa a que es faci un concert de rock per la festa major. I era al revés, treballar el jovent perquè vingués gent aquí i llavors es pogués fer el concert de rock. I es va fer. Es va fer de seguida per què eren joves, però de seguida en van sortir uns de més grandets com per exemple el Miquel Sola, en Joan Muntal, per exemple que eren més grandets mes de la meva edat quasi que van aglutinar aquest jovent, i aquest jovent els primers anys quasi eren samarretes que porten avui un gall que hi havia saps allò com per fer coses, no? I van fer Dharma, Pets, Umpah-Pah, Lax'n Busto, Ja t'ho diré, Lokillo y los trogloditas... Perquè ho van fer? Parlo d'una faceta del jovent, perquè es va crear, un grup de gent que creien que es podia fer. Tot i que s'arriscaven perquè deien tu i això què? I s'ho pagaven! La primera patacada forta va ser amb en Lokillo y los trogloditas, però els altres anys, es pagaven molts cales, d'entrada es pagaven 2000 pessetes la gent eh, no et pensis, 12€ d'aquella època. I pagaven l'entrada i hi havia amb la Dharma i els Pets, més de 2000 persones que deien que havien pagat l'entrada. Però perquè? Perquè hi havia la base? O sigui, jo ara no em veig en cor perquè sóc molt vell, però tinc 30 anys menys i ho monto. Però primer hauria de saber que necessiten? Que és fonamental eh? Si el jovent, no es belluga, per muntar coses quan són joves i poden fer-ho quan estiguin casats, es podran ajuntar a organitzar algun teatret o alguna comèdia o alguna cosa de música, però la força de la joventut, on és? Els concursos literaris St. Jordi, van començar amb un títol que es deia la força de la joventut! Jo devia tenir 20 anys, i ho vam començar també de l'alba nova i un que ho portava era un que es deia Pere, que li dèiem el barba ros, que vivia al grau, ell es va centrar amb això, a fer les bases, a organitzar el concurs, i encara dura! El concurs St. Jordi encara dura... El Miquel Bosch, el vam muntar perquè la gent que escrivia al St. Jordi pogués fer-ho després al Miquel Bosch, que va passar que van quedar un o dos del poble i prou, i un d'aquests està posat en política ara o sigui que...

- Consideres que l'oferta cultural està adreçada a una franja d'edat en concret o està molt repartida?

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- Clar ara és variada. Perquè per exemple tenim, la part musical que és per totes les edats i s'hi pot apuntar tothom. La part per exemple d'activitats culturals tenim: el setembre coses per la canalla, teatre més o menys infantil i juvenil que es fan quatre sessions, tenim una oferta cultural al mes d'abril, abril-maig, que també es fa des de la regidoria de cultura, i que la gent hi participa molt són actes són que sempre plens en les dimensions que toca, són interessants tots. Aquests estan bé. Però són uns actes tots que estan dissenyats des de l'ajuntament i que la gent respon perquè són bons, de categoria. Però segueixo insistint, això funciona. Que més funciona? La festa dels avis, molt bé, patronat de la bellesa, també... I que em descuido? El Kok per exemple, el Kok ara en aquests moments penso que no té la suficient ajuda suport per poder muntar coses, primera ells muntaven coses a l'ateneu ara ja no poden muntar res perquè a més a més només hi queden 50 persones, abans es podien muntar coses perquè amb l'entrada que pagava la gent ja pagaven l'espectacle, i venia gent d'arreu del món. Ara no poden muntar res, només per festa major que ho pagava l'ajuntament, però no se'ls demana, no tinc la sensació que és bolqui a la gent del Kok a dir: senyors, que penseu muntar per la festa major? Un concert d'aquests que feu venir l'Elliot Murphy, cantants que venen d'arreu del món i que venen a molt bon preu perquè se'n cuidava el KOK, si ho munta l'ajuntament, val el doble.

- És a dir creus que des de l'ajuntament es posen treves?

- Traves no, però no s'aprofita prou.

- I no ho saben...

- Per exemple, parlo del Kok eh, el kok crec que era una entitat que feia 3-4 concerts a l'any i no sols té, se suposa que du ser un grup de joventut, doncs des de joventut haurien de dir: senyors del Kok que voleu fer aquest any? O sigui des de l'ajuntament, haurien de dir, que voleu fer, en què us podem ajudar? Això és el que s'hauria de fer des de l'ajuntament, evidentment. Clar, tenim una cosa que no s'havia tingut mai abans. Una tècnica de cultura i joventut.

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- Tenim una tècnica de cultura?

- Sí, una tècnica de cultura i d'ensenyament crec que és... I de joventut també ho era. L'Anna Maideu, ella és tècnica de cultura i d'ensenyament. Per tant ella podria saber que és el que falta al poble i és molt bo que la tinguem perquè t'analitza moltes coses. Per exemple el concurs literari el St. Jordi o Miquel Bosch el porta ella. I va molt bé perquè no has de patir per res. Els actes aquests que es fan el setembre per la canalla, a l'Ateneu, i per l'abril, a través del regidor de cultura ho porta ella també. És molt bo tenir una tècnica de cultura, però faltaria les coses aquestes del juliol del berenar amb pa amb tomàquet aquí al parc de Vall-Ilosera també se'n cuida ella. Les festes de juliol, que podria ser aquest any que hi haguessin més actes per les festes de juliol que per les festes d'estiu, és un altre de les aberracions que ha tingut el nostre poble va ser crear unes festes de juliol. Perquè es va fer? Perquè antigament hi havia el barri del nord que feia la seva festa, el barri del mig que feia la seva festa, el barri del sud que feia la seva festa. I després hi havia la festa del patronat d'esports. O sigui que pel juny teníem quatre caps de setmana amb activitats del poble. Que les feien entitats diferents. De mica en mica van anar acabant totes. Fins i tot la del patronat d'esports que va desaparèixer i es va crear una altra cosa i només va quedar la del barri del sud. Llavors algú se li va ocórrer des de l'ajuntament de dir: canviaríem la festa major de l'estiu perquè som de vacances i la posarem al juliol. I van muntar unes festes d'estiu meravelloses amb uns grups que costaven 8 i 9000 € i la gent contenta perquè es feia la gran festa i tothom aplaudint feliç i l'estiu al 2008 no es feia festa major. Gràcies a una entitat, perdó, a la suma de gent que es va reunir per dir: no, no, és que hi ha d'haver festa major. St. Bartomeu de tota la vida! Si no, ja podem plegar. Com l'altre dia, discutien al ple, no sé si ho vas seguir, que també ja podem demanar aquest sant no ens agrada. Estem així? O sigui, que pot ser que sigui així, però les tradicions són les tradicions i no se'n poden treure jo crec que s'han de crear noves. Com van crear les festes d'hivern, que també me les van espatllar. Que passa que si tu mires la festa major d'estiu, i treus les dues orquestres que havien de venir el gener, que venen a l'estiu perquè no van poder venir al

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

gener, però se'ls va pagar meitat del que costaven i ara poden venir per l'altra meitat, que queda de la festa major d'estiu? Hi hauran hagut més actes pel juliol que per la festa major d'estiu? Doncs jo sóc del parè, que aquestes festes del juliol, qui les munta? Les munta des del despatx de l'ajuntament? O el munta el jovent? Abans hi havia una setmana de joventut, que eren dos caps de setmana, un cap de setmana i un cap de setmana el jovent organitzaven coses, i en mig d'aquest cap de setmana s'organitzaven alguna cosa més, ara ho organitza la joventut també? No responguis, pregunto. Clar si ho fes la joventut de conya! Però no li digueu festes digueu-li setmana de la joventut, i ja està. Però no, sembla com que la mentalitat, de la gent diu, home un poble, dues festes? Com ara diran, fer venir dues orquestres el mateix dia? Però la gent no sabrà, ni que se'ls hi expliqui, que venen perquè havien de venir al gener no van poder actuar, han de viure, se'ls hi va pagar una part del d'allò i ara venen a cobrar l'altre part, i això és una cosa molt ben feta, però a la gent dirà osti no estem de res dues orquestres per la festa major tu, les millors orquestres de Catalunya posades de costat. Estan sonats aquests de l'ajuntament. Perquè no entenen res aquesta gent, no estan i no volen estar informats, perquè jo ho dic a tot arreu on vaig, i si hi hagués una revista per la festa major, que també ha desaparegut... Perquè ha desaparegut la comissió de festes, on són aquella gent de la comissió de festes? La Montse Sayos, la Montse Garcia, la Mercè Mauri? Que són a l'ajuntament, on són? No hi ha comissió de festes. On tes el Vicenç Bigas, el Toni Mas, que eren de la comissió de festes, on són? Ha desaparegut. Qui ho ha fet desaparèixer? Suposo que algú de l'ajuntament. Suposo que no posa enlloc Comissió de festes. Organitza la festa major l'ajuntament, amics de Balenyà, perquè fan lo de d'allò, el grup de d'allò i no sé... Bue hi ha dues entitats que munten la festa major, i punto.

- Que és el que més t'agrada d'aquesta oferta cultural?
- M'encanten els concursos literaris, m'encanten que es mantinguin les festes d'hivern, els concursos de pintura...
- I perquè t'agraden aquestes activitats?

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- Perquè això fa anys que dura. I que se segueix mantenint. I m'agrada per això perquè vol dur que hi ha una gent a darrere que s'ho creuen i ho van potenciant cada vegada més. M'encanta també l'emissora. M'encanta també això que es fa a l'ateneu per l'abril i el setembre, tot això m'agrada perquè vol dir que hi ha una gent que s'ho creuen i ho mantenen, i per això tira endavant. M'encanta l'aplec de Balenyà, el que passa és que ara és més disminuït perquè la gent que ho portava fins ara s'ha anat reduint, suposo que és com tot no? Que una cosa neix, creix, es reproduïx i mor... Suposo que és que li falten al·licients perquè s'han ensopegat que la seva festa era al voltant de l'11 de setembre, que passa l'11? Que hi ha unes mogudes catalanes nacionalistes i tal, que són molt interessants, però que passa que l'altre queda a segon terme. Ara no podien muntar a l'11s una gran festa si anaven a fer una ruta cap a BCN, la ruta catalana o el que sigui no? Clar i això també es nota, a l'aplec de Balenyà feien coses molt interessants. Era l'alternativa a la festa major clàssica. La festa major clàssica era el 24 d'agost, doncs hi havia una alternativa a principis de setembre que hi havia diverses coses. Hi havia una activitat que es feia al barri del mig que era una sardinada, el 11 de setembre era una sardinada que es feia pel matí, que és una cosa que es va treure perquè feia una mica de nosa a l'aplec de Balenyà... I ells mateixos van dir doncs deixem-ho, va plegar el barri del mig i ja va estar no? Però es feia una sardinada, sí, sí...

- I el que menys t'agrada d'aquesta oferta cultural?

- El que menys m'agrada? Home jo si d'estaques alguna cosa seria pel que a mi respecta, fer disminuir tant com sigui possible les festes de juliol, convertir-les amb una setmana de la joventut, de dos caps de setmana, i tota l'energia que es gasta per poder fer actes als quals participa molt poca gent, els passaria cap a la festa major d'estiu, a l'agost. Jo posaria. O sigui les festes de juliol. Allò del sopar a Vall-llosera molt bé, però quanta gent hi va? Clar, hi va haver un dia que hi havia molta gent, vaig anar-hi jo també, poder el fet de que hi anés jo hi va anar tanta gent (RIU). Aquest m'agrada això del sopar allà Vall-llosera, m'agrada, però les festes de juliol

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

en general, trobo que haurien de disminuir-se al màxim i deixar-ho com a setmana de la joventut. Per mi.

- Respecte a quan erets més jove, creus que l'oferta d'entitats i d'associacions que hi havia abans, era millor a la que hi ara?

- No, no. Em sembla que estem igual. Estem a 30 i tantes entitats, no tinc aquí un llistat, però això ho has de parlar amb la regidora d'entitats que és la Montse Sayòs que aquesta noia doncs es belluga molt i fa reunions i parla amb... Han fet unes trobades i unes fires d'entitats a través d'internet que bueno jo no m'hi vaig connectar-me perquè no hi crec jo amb això no m'agrada. Sé que s'ha de fer, però no m'agrada. A mi m'agrada el contacte amb la gent. També em podries entrevistar des de casa teva. M'entens, no, però diria bueno entrevista'm. Però m'agrada més la directe.

- Però respecte a les entitats, això que dèiem ara...

- Jo és que crec que n'hi ha més ara. Quan jo tenia la teva edat, n'hi ha moltes més ara, n'hi ha el doble, en la teva edat eh. Quan tens ara, 17 o 18?

- 17

- Doncs a 17 anys hi havia, no hi havia gairebé res a llavors. La petanca també va sortir d'amics de Balenyà i es diu petanca d'amics de Balenyà. Tot i que no és d'amics de Balenyà ara. Vull dir perquè l'única entitat que hi havia era amics de Balenyà i en canvi quan tenia 17 anys no. Va ser quan vaig tenir 20 i pico.

- I creus que les entitats, en general, han millorat la seva qualitat o ha disminuït?

- Home jo m'atreveria a dir que han millorat. Han millorat les que funcionen, han millorat la seva activitat. Tot i que n'hi ha alguna que ja et dic no té armes, no té disponibilitat econòmica per fer segons que, però cada any tenen una subvenció interessant de bastants cèntims les entitats del poble que fan coses. Les que fan coses tenen més subvencions que les que no en fan, les que no fan coses no tenen res. Però jo crec que d'entitats n'hi

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

ha moltes al poble, i que la regidoria te'n parlarà i estan vives. Fins i tot n'han nascut de noves com per exemple aquesta de les botigues que fan coses cada any. N'hi ha de noves, jo veig que amb això funcionem bé.

- I amb quin sentit creus que han millorat aquestes entitats?

- Perquè són diverses... Vull dir, mira les que hi havia abans amb Amics de Balenyà que ja han desaparegut algunes com per exemple Ocells Primarencs o Balenyà Sardanista, l'associació fotogràfica, la cosa esportiva... han desaparegut perquè ja n'han nascut d'altres lligades amb això...

Quina era la pregunta?

- Amb quin sentit creus que han millorat?

- Bueno si ja ho deia, perquè són diverses. Per exemple, les entitats, l'escola de música, és nova, 5 anys potser o 6. I abans això era impossible, no hi era. Ara s'ha pogut fer. I per tant aquesta ha millorat molt. I millorarà molt perquè a més a més, ara se'ls hi farà un edifici que portaran la part important l'escola de música d'aquí que és d'amics de Balenyà. M'entens com tot va quallant amb el mateix? Que més? El casal d'avis... Ara perquè no es poden fer festes, però la llar del jubilat, fan bueno estan farcits d'actes i d'activitats si clar ara amb la pandèmia no s'ha pogut fer, però, cada trimestre hi havia una festa, feien excursions cada mes, ara no, però vull dir tenen una qualitat molt bona i a més a més s'hi ha posat gent nova, a la junta, es va renovant constantment, aquesta funciona. Què més et puc parlar del que conegui? El futbol, no sé com funciona, suposo que amb el nou president i tot plegat, tindrà una nova dinàmica, i tornarà a anar tot més bé, perquè costa molt mantenir un equip de futbol en un poble, costa molt. Si la gent no ho entén, i al cadet que passava, que els hi ensenyaves una mica a jugar a futbol i quan en sabien una mica se n'anaven. Cap a Centelles, cap a Tona, Vic, cap a Barcelona... Però hi ha de ser, abans com era el futbol, com va néixer el futbol? El dissabte a la tarda, el mossèn Jaume Matalamala ens portava aquí al camp de futbol de la serreta a jugar futbol una estoneta i després es feia un equip, mira,

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

en Joan Serra, va intentar canalitzar-lo per fer el Futbol atlètic Balenyà, i a partir d'aquí ja van començar a jugar els nens els grans també una miqueta, i vam anar creixent i vam anar pujant i hi havia infantils, juvenils, i grans. I ja estava. De tal manera que va anar creixent fins que van dir no serem federats i farem l'associació de futbolistes amateurs del poble i llavors teníem per un canto l'atlètic Balenyà i per l'altre els aficionats. Molt bé. Però tot així ha tingut un procés com que tot és tant clar i tot val una fortuna per inscriure's a la federació i unes assegurances i unes coses que és inviable. O es fa com una escola, que ja es va fer en aquella època que estaven amb els d'Aiguafreda, i no sé quines més... O es fa com una escola que potenciï el futbol des de base amb diners o això desapareixerà també... Com tot. Per què funciona l'escola? Perquè és necessària no? Perquè és bàsica en un poble, és un element bàsic a funcionar. Per això funciona. I qui ho porta? Doncs ho porta la generalitat, qui paga els mestres, la generalitat, qui intenta que es facin coses bones, des de l'ajuntament i la regidoria d'ensenyament. Però vull dir clar, no hem de patir per l'escola. Si dius escola de futbol, escola de música, si no hi ha una entitat a darrere no funciona. No sé que em preguntaves però...

- No, si, ja era això.

Creus que s'han deixat perdre entitats o festes?

- S'han deixat perdre festes? Bueno, però és normal, i a mi em va saber molt greu. Per exemple, quan l'associació fotogràfica va desaparèixer, que es va muntar un laboratori aquí a sota on hi havia l'arxiu, jo com a regidor, em va saber molt greu, regidor de cultura, em va saber molt greu, que vaig fer, doncs deia, si us plau, munteu-me el concurs fotogràfic de la festa major. Doncs ells, s'espavilaven a muntar, és a dir, tot el suport logístic estava l'ajuntament, ells muntaven el concurs fotogràfic de la festa major, ho finançava la caixa de Manlleu amb els trofeus, i l'ajuntament pagava els premis en metàl·lic. I ho teníem muntat i seguíem tenint agrupació fotogràfica d'amics de Balenyà. Que feien les coses. Però anava decaient ja es veia i per tant va haver un moment en què s'havia desaparegut tot i ja està.

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- Malgrat, aquest exemple, s'han deixat perdre entitats? Tu ho creus? Ho consideres així?

- Jo crec que s'han perdut perquè la gent que ho portava ho han decidit. Ah, espera si, n'hi ha una, aquesta és molt recent i molt important, les altres han desaparegut, a la festa del barri del nord, quan els veïns del barri del nord se'n van en cansar, ja va estar, festa del barri del mig, quan se'n van en cansar van plegar, que hi havia badets hi havia... Bueno les "miss" les pubilles, barri del sud, un dia que un va dir, s'ha acabat, es va acabar. Va venir just perquè van acabar i va venir la pandèmia dos anys seguits. Una, els reis, la comissió de reis, la nova comissió de reis que deu haver durat 10 anys, devia començar el 2010-2011, que va passar, bueno hi havia un problema al començament perquè hi havia una comissió de reis que començava d'una manera molt típica i atòpica, sempre es feia el mateix i no hi havia una renovació interna, si tinc entès que hi havia jovent que volia fer coses noves, però no se'ls hi deixava fer, llavors aquests són els que van separar i van crear la nova comissió de reis. Què ha passat amb aquesta nova comissió de reis? S'han cansa, d'acord. Però potser, segons tinc entès, quan estaven ja a les acaballes, de cansament, havent-hi tant jovent que hi estava ficada que feien el paper de patges i de portar els llums i no sé que, potser va fallar la comissió aquesta i també l'ajuntament després potser dirilis escolteu perquè no podeu igual que jo vaig fer amb la fotografia no?, perquè no ho podeu mantenir un altre any? Llavors tu podries haver sortit allà a fer d'speaker. Perquè no ho podeu mantenir nosaltres us donarem el suport que calgui. Sortosament o desgraciadament per la pandèmia, no s'ha vist que la comissió havia plegat, però per què havia plegat? Segons tinc entès, algú va dir si no podeu fer tant farem menys i si no goita, farem una volta pel poble i s'ha acabat l'història, algú ho va dir. Qui, no ho sé. Però ho va dir. En comptes de dir, que us fa falta? Amb què us podem ajudar? Podeu fer la ballaruga o ja no? No, no podem fer ballaruga perquè la gent ja estan cansats, bueno. Voleu que us muntem una ballaruga aquell dia, us ajudem a muntar la ballaruga aquell dia? De moment fins que surti gent nova. Insisteixo poder podien haver aprofitat que aquells pares que tenien nens

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

petits, van fer els reis, i quan aquests van tenir els fills grans ho van deixar de fer, però què s'hagués pogut fer? Potenciar aquesta gent, agafar-ne uns quants i dir, va continueu. L'ajuntament, hem de donar el suport, però heu de continuar vosaltres i seguiu els joves que teniu els hi continueu donant l'entrepà... Hi has anat mai tu? De jove, de rei de patge? Sí, i tant... Doncs allò que es feia aquella festa de després quan s'acabava de fer la cercavila se'n anaven fer un sopar amb pa amb tomàquet i panets i no sé que més els hi donaven... Doncs mantenir aquesta base, perquè aquest jovent deuen dir: i qui ens porta ara a nosaltres? Qui ens fa d'enllaç? Doncs algun d'aquells joves, pares de 40 anys es podrien haver mantingut, el suport de l'ajuntament, i ja està. Aquesta, m'atreviria a dir, que fallarà tothom, però en aquest cas va fallar l'ajuntament.

- Creus que en aquest cas, per exemple, com d'altres, pugui ser per desinterès de les persones que estiguin molt implicades i que vegin que no hi ha un seguiment per part de la gent?

- Bueno però els reis si...

- No però no en els reis, en general...

- Bueno però aquesta, concretament aquesta sí. I per part del municipi també. Clar, tu estàs als gegants també oi? Per exemple els gegants que passava amb els gegants que hi va haver una època de florida impressionant, fabulosa, amb una vitalitat que anaven els gegants a 50 pobles de Catalunya, que venien aquests 50 pobles aquí. Exagero eh. I va arribar un moment que feien una cercavila de gegants per aquí al poble, el dia de la festa major per exemple posem el cas del gener, i no sortia ningú ni a les finestres... A l'estiu si perquè ho fèiem a la plaça, però si feien una cercavila no sortia ningú a fer la cercavila, només hi havia els seus amiguets i prou. Cercavila de gegants! Doncs 30 persones... No home, no té sentit, oi? Cercavila de gegants, trobada de gegants de tots els pobles hi havia la gent dels pobles però no la del poble. No sortia. I potser això també va motivar a dir ah. I a més a més, vesten a, venen aquí els gegants de Castellterçol, tu has d'anar a Castellterçol, venen els gegants de Mollerussa tu hi has d'anar, vull dir, sí que és difícil. Si també

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

puc dir que pot haver faltat suport per part de la gent del poble, però llavors que vol dir que potser no deu interessar. Clar si tu fas una cosa i a la gent no li interessa, llavors no es fa i ja està. I amb això hem passat moltes experiències d'aquestes. Que ha passat amb la revista de la festa major, que per mi era importantíssima, que no s'ha fet, bueno, no s'ha fet perquè algú de l'ajuntament no ha dit: senyors feu la revista de la festa major, perquè se'ls hi fot, donen més importància a posar dues cadires bé que no fer una revista

- Creus que des de les institucions no col·laboren?

- Hi ha algunes, per exemple en el cas de la festa major és pur i simplement qüestió de la institució de l'ajuntament. Clar aquesta claríssima.

- No em posis cap exemple si pot ser. Creus que des de les institucions o des de l'ajuntament no col·labora o no s'hi implica?

- No sempre, no sempre. En segons unes coses si i depèn de què no.

- Per què creus que és això?

- Perquè des de l'ajuntament no ho veuen necessari... O des de les institucions en general no ho consideren necessari. Si l'institució la caixa, si no potència les festes majors perquè ho fa? Perquè veu més important potenciar el futbol. Impressionant. Allà gastem els diners que tinguem i a les festes locals res. En canvi abans les caixes, que eren vives, participaven molt en les actes locals, i deien: que podem fer pel poble? La caixa de pensions ens convocava a les entitats del poble i dir: que podem pagar-vos? Que voleu una conferència? Una obra de teatre? Una obra de cinema? Que voleu? Jo anava i deia, vull sardanes. I les pagaven. Clar, vull un acte per la canalla, el pagaven. Tenien un pressupost i el dedicaven al poble. S'ha acabat perquè diuen no és que ara no ho fem. Ni feien anunci a la revista del poble, bueno ho feien perquè qui ho feia era amic meu o era alumne meu i ho pagava de la seva butxaca, però vull dir que era un problema. Quan dic institucions vull dir això eh, hi ha una sèrie d'institucions que sobretot els bancs, el BBVA, que abans era caixa de

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

Manlleu, col·laboraven en moltíssimes coses, però va haver-hi un moment que res. I els ajuntaments, depèn de la voluntat política que tinguin, per exemple ara l'ajuntament nostre potencia molt les festes d'abril, els actes que es fan a l'ateneu, i el de setembre, i això ho trobo molt bé. Les festes d'hivern, també, molt bé perquè per exemple fan allò del saló de l'infància que abans ho feia el jovent. El saló de l'infància com que no hi havia tantes, és que com que parlem del passat jo sóc molt vell, no hi havia tantes legalitats, és a dir el jovent del poble de la teva edat, muntaven aquests tres actes de les festes d'hivern de la joventut, la gent del poble. Que ens costava? Una dessuadora i un pa amb tomàquet. I per què ho fèiem? Perquè els papes de la meva edat que tenien fills els havien de portar a Barcelona o a Vic, valia un paston i feien en tota la tarda una o dues activitats, hi havia cua. Veiem això i dèiem i perquè no ho podem fer al poble? Llavors agafaves al jovent d'aquesta edat que et dic jo que jo coneixia perquè estava a l'escola, i agafava un cap de grup, la mare de la Núria per exemple, perquè no munteu unes festes unes activitats, en Jordi Llorenç que també estava als reis... Oïta farem pintura, farem disfresses, camisetes, i muntaven 8 o 9 tallers a l'embalat. I ells ho muntaven tot, cap problema, que necessiteu? Material? Pum. La gent pagava 200 pessetes d'entrada i venia tanta gent com 150 persones. Allò es pagava sol. Tot el material que necessitaven, es pagava sol. Que passa, no hi havia seguretat, si algú s'obria el cap, doncs mira mala sort, perquè corrien per allà l'envelat i es fotien d'alt a baix i s'obrien el cap... Bueno és un risc i no hi havia els problemes de la legalitat que ara passa, no? Doncs trobo molt bé que l'ajuntament ho hagi assumit i ho facin des de l'ajuntament i muntin un grup de monitors que facin, que tinguin l'assegurança, etc... Està molt bé. Val molts cèntims, però han entès que això val la pena, i es fa. Llavors no sortia molt generós, s'hi guanyaven cèntims en aquella època, però eren altres èpoques estic parlant dels anys 97-98... Aquests anys eren facilíssims. Per tant l'ajuntament amb això fa molt bé, ho fa molt bé.

No sé si trauràs res de profit...

- M'imagino que sí.

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

Tu critiques la institució?

- Si home jo crec que han baixat molt tema de defensa, no tant de la diversitat, sinó de dir, que voleu? Quin plan cultural hi ha pel poble? Tenim una tècnica de cultura... En teniu prou amb això que tenim ajuntament? En tenim prou? No creieu que necessitem alguna cosa més? No heu de fer créixer necessitat perquè la gent faci això? Nosaltres vam fer créixer, cap allà als anys 90, necessitats a la gent del poble perquè es fessin coses. Dels anys 90 han nascut moltes entitats que encara duren, i algunes han desaparegut per això que faltava, també per això que deies tu quan veus que fan coses i veus que ningú respon... Ara mateix si jo fos regidor, i munto les festes de juliol i veig que no hi va gent excepte en algun acte en concret, m'ho rumiaria. Per què no hi va gent? En canvi fas un acte cultural d'entrega de premis del St. Jordi i del jovent, aquest és nou, és nou i molt interessant, i dels Miquel Bosch. Tens una plaça plena de gent. Hi erets l'altra vegada que ho van fer? Estava plena de gent! Potser hi havia 200 persones allà, home, potenciem-ho que això val la pena. Que no hi ha gent del poble que participen al Miquel Bosch? Bueno, però participen al del jovent. Hasta fins i tot gent de fora. I la canalla del st. Jordi de l'escola? Impressionant. Potenciem això. Per això estic dient que estic orgullós perquè encara dura. A més això ha gestat un nou premi per jovent, que vas guanyar l'any passat tu, això està molt bé! La mateixa dinàmica de conservar el st. Jordi que abans el portava amics de Balenyà després ho van portar amb l'escola i ara ho porta tot l'escola. I el Miquel Bosch tot això hagi congulit, a què han parit un nou premi d'aquestes edats dels 16,17,18 anys, doncs que vols, està molt bé! Això has de potenciar, però els altres actes que veus que no hi va gent, home rumiat-ho. Una vegada vaig dir jo, fèiem sardanes aquí al poble, hi havia 10 persones, no 20! 20 persones. Els hi vaig dir jo, mireu, m'estimo més a donar-vos 1000 pessetes a cada un de vosaltres i us aneu a ballar a Vic que no pas muntar sardanes aquí al poble. Perquè la cobla em valia 30000 pessetes i hi havia 20 persones. Si cada mil, bé contava jo, cada persona 1000 pessetes. Si fas un acte i hi havia 300 persones, 300000 pessetes t'has de gastar, si no no val la pena. Clar si hi havia 20 persones ballant sardanes, goiteu

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

1000 pessetes i us aneu a ballar sardanes a Vic. I és el que passa ara sardanes aquí, volen fer sardanes el setembre, no, l'any que ve, al juliol un vespre d'un dissabte que hi hauran això 20 persones i es gastaran 1000€ no lliga, no lliga...

- Ara és moment de dir qualsevol cosa que creus que ha faltat en l'entrevista si creus que has d'afegir alguna cosa, endavant.

- No, jo no... Jo em sembla molt bé tot el que has dit, tot molt bé, el que m'ha sobrat és molta xerrameca meva, perquè tinc el problema d'haver creat massa coses del poble que encara duren i alguna que no. A sí, una crítica! No dura per exemple el concurs de jardineria que ja mel van matar, el vaig crear els anys 90 amb en l'Ordunya, en Tió... El vam crear, premi jardineria. Era molt fàcil! Només era una excusa perquè el poble fos més macu, i no haver de tenir un jardiner que se'n cuides del poble. Ja vindrà després però d'entrada animem a la gent a què tingui les seves entrades, els seus balcons, macus. Et gastes una misèria, i tens el poble tot l'any que la gent es passa tot l'any es cuida per tenir els jardins ben macus. Que passa que fa 2 anys que no es fa, excusa la pandèmia, però per favor que la gent ha seguit cuidant els jardins igualment, critica al regidor de cultura ja li vaig dir, Oriol això no es fa, no, però aquest any és que el pressupost, el pressupost una merda si això no costa ni 1000€. Per això i s'en gasten 1000 per coses mes d'allò. Ja mel van ensorrar cap als anys 98 quan va plegar en Jordi, a partir dels 2000 que va entrar un altre ajuntament que mel van fer desaparèixer, que tenia un nom, premi jardineria Joan Mulet, que era un senyor que cuidava els jardins del poble, jo no afegiria res més, queda res del d'allò.

- Doncs si no vols afegir res més ja estaria.

- Gràcies eh.

- No, no, gràcies a tu.

- No, jo m'ho passo molt bé xerrant, i a mi aquesta entrevista si ara la tornessis a fer, seria diferent.

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

ii. Maria Mercè Mauri

Maria Mercè Mauri és l'actual regidora de Benestar Social de l'ajuntament de Balenyà. Amb la seva entrevista intento aprofundir sobre les entitats i la vida que envolta el municipi així també com saber-ne la opinió de com està actualment la cultura del municipi.

L'entrevista va ser enregistrada el dimarts 3 d'agost a les 19h de la tarda a la sala adjunta a la llar dels jubilats.

(Entrevista transcrita amb la màxim precisió de tal qual es va fer, amb barbarismes i amb un ús d'un llenguatge informal).

A continuació l'entrevista transcrita.

- (EUDALD) Quina edat tens?
- (MARIA MERCÈ) Acabo de fer 70 anys
- Quant fa que vius aquí als Hostalets?
- 70 anys! De tota la vida
- Participes activament en la vida cultural del poble?
- Sí.
- Amb quines entitats o associacions hi estàs ficada?
- Bueno, principalment en les sardanes amb la colla sardanista dels Hostalets, a llavors també sóc de la llar del jubilat, perquè a veure, ja em toca per l'edat, i a més és que m'agrada perquè fem coses que estan molt bé, i llavors doncs bueno, amb tot el que hi hagi pel poble és el, no és que hi participi potser directament, però si indirectament sempre estic en totes les festes que es fan i tot això...
- Des de quan hi participes en la vida cultural del municipi?
- Uix, puf, potser des que tinc ús de raó, perquè sempre sóc molt curiosa i m'agrada molt l'activitat i sempre perquè he procurat pel poble participar en el que he pogut
- Què és el que et motiva participar en aquesta vida?

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- Bueno perquè penso que m'estimo molt al meu poble, estic molt bé aquí als Hostalets de Balenyà i penso que hauríem de fer-ho potser més de lo que fem perquè hi ha gent que fa moltes coses, costa molt d'organitzar-ho i llavors almenys que la gent participi, jo trobo que vaja, té que ser així...

- Quina és l'entitat o associació que t'agrada més i per què?

- Bueno ara sí que...no ho sé... moltes, jo potser la que més em sento identificada és amb les sardanes, que m'agraden molt i amb la llar del jubilat, però és que tot lo altre està molt bé perquè des de patinatge, futbol, tot, tot trobo que està a la seva mesura està molt bé

- I perquè és les que més t'agraden aquestes, la dels avis i les sardanes? Lo dels avis potser per l'edat, perquè penso que ja em toca doncs ser, bueno, ja sóc àvia, i lo de les sardanes perquè trobo que és una dansa que no s'hauria de perdre mai i menys aquí a Catalunya i també disfrutes molt ballant sardanes i també escoltant la música de la sardana

- Creus que el municipi té una bona oferta cultural?

- Sí, jo diria que sí.

- Per què?

- No ho sé, perquè hi ha molta diversitat de coses eh, hi ha molta gent que, que està involucrada amb assumptes culturals i fa moltes coses, jo crec que sí, que hi ha molta oferta cultural, jo diria que sí

- A tu personalment t'agrada aquesta oferta cultural? Si, si, si, si.

- Què és el que més t'interessa i perquè d'aquesta oferta cultural? No ho sé, per poder participar al poble perquè hi ha gegants, amb la canalleta que fan coses a l'escola, escola de música quan fan el final de curs, tot això, doncs jo trobo que és una cosa molt enriquidora pel poble tot això.

- I t'agrada per fer-te'l teu el poble, perquè t'agrada?

- Si, si totalment

- I creus que els veïns i veïnes del poble coneixen tota aquesta oferta cultural? Creus que hi ha la coneixença de totes les entitats?

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- Mmmmm..., no ho sé, ben bé del tot potser no, però és que hi ha gent que és que ni que els hi donessis amb safata tampoc ni s'ho mirarien eh

- I perquè creus que passa això?

- Perquè potser hi ha gent que no els hi interessa massa, diguem el que és pel poble, i no, no participen, no participen en res i encara que , hi ha programes que passen per les cases després les xarxes perquè ara també ho estan dient molt tot, però és que hi ha gent que no, no, no. I no és potser que no els hi agradi, perquè ja els agrada que es facin coses al poble, però no són participatiu, ells diuen bueno, ja ho fan doncs mira, ja m'està bé, però no participen, i en canvi hi ha un altre vessant de gent que els agrada més participar que no pas que et diguin, mira hem fet això hem fet allò...

- Però aquest desinterès i aquesta poca participació perquè creus que ve motivada?

- No ho sé, no ho sé, jo diria que hi ha com, com unes franges d'edat que condicionen, per exemple, jo al jovent no el veig gaire que participi en moltes coses i això hauríem de mirar d'arreglar-ho, esperem que ara amb lo de l'institut-escola que al no marxar del poble doncs la gent es quedi més, però els nanos en marxar del col·legi fora d'aquí, i llavors sembla com si es desvinculessin, i llavors quan comencen a tenir criatures, es casen i tenen criatures llavors ja és una altra història, llavors ja els, les escoles i tot comencen a participar més, però hi ha una certa edat que no, que el jovent no...

- Creus que les entitats, la vida cultural del municipi, està dedicada més a una franja d'edat o es reparteix?

- Jo crec que n'hi ha per tot perquè per exemple quan hi ha, es fa una festa major o una festa, la setmana de la joventut que es fa cada any, la primera setmana de juliol, jo crec que hi ha bastant oferta per tothom per nanos, per més jovent, per grans...jo crec que s'està fent una mica per tothom, però hi ha hores que no tenen la resposta que volem potser.

- I quina és la resposta que potser hauria de tenir?

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- Bueno, jo repeteixo, jo diria que el jovent és el que ens falla una miqueta en aquest poble, n'hi ha de molt maco, hi ha el jovent que es preocupa pel poble, que es preocupa molt de les coses, però potser els hi costa més de fer coses que una altra edat diguem-ne, llavors quan ets gran, que tens uns 40 anys, sembla que tot ho veus d'una altra manera i comences a fer altres coses, però hi ha un cert temps que és una mica...

- I què creus que s'hauria de fer pel jovent, per tal que participes més i es motivés?

- Puff... no ho sé, jo diria que potser de coses per ells potser se'n fan, però com que no té gaire participació, arriba un punt que l'ajuntament diu que ja no podem fer coses d'aquestes, però ja dic jo que em fa l'afecte que a partir que tenim l'institut aquí la cosa pot canviar, perquè al no marxar del poble, el jovent ja es queda més aquí per tot, almenys això és el que esperem que la cosa pugui canviar una mica

- En conjunt al municipi, parlant com si tu dius el que penses, creus que el municipi te poca autoestima ella mateixa?

- Bueno, aquí en aquest poble últimament hi ha molta gent de fora i llavors la gent de fora no tenen un sentiment com puc tenir per exemple jo o com d'altra gent que ha nascut en aquest poble, que llavors sí que... però llavors la gent de fora sí que s'integra bastant eh, jo diria que sí, no se...

- Però creus que Balenyà, o sigui la gent del poble s'estima el seu municipi?

- Jo diria que sí, els que hem nascut aquí, jo diria que en l'estimem molt, molt, ara els que vénen de fora a llavors clar, lògicament és diferent esclar, però sí...

- Tu què és el que més valores d'aquesta oferta cultural? Què és el que més t'agrada?

- Doncs la diversitat de coses que hi ha, sisi, hi ha molta cosa diferent per fer diguem , i per totes les edats i per tot el col·lectiu del poble em sembla que està molt bé

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- I el que més t'agrada que seria? Com?
- El que més t'agrada d'aquesta oferta cultural què seria?
- El que més m'agrada?
- No se, no sabia dir-te una cosa en concret, però jo crec que hi ha bastanta oferta perquè tothom pugui escollir el que li agrada. A mi em fa molta gràcia, i molta il·lusió el que fan els nanos a l'escola cada any quan és el final de l'escola fan unes coses, aquest any amb la pandèmia i tot, no sé trobo que és una cosa molt maca, perquè t'ensenyen tot el que han fet tot l'any, aquest cop ho han fet al carrer per tot el que ha passat... no se trobo que si els mestres fan bastanta bona feina amb la canalla.
- I el que menys t'agrada d'aquesta oferta cultural del municipi?
- Això és molt difícil eh, el que menys m'agrada?
- O que diguis, uf això em falla això potser podria ser diferent, podria canviar ai això ara no t'ho sabia dir, no ho sé...
- Mmmm... Ara sí que aquesta pregunta no la puc respondre perquè no sabia què dir-te, potser el que menys m'agrada és jo que sé... tot lo que és al tir a l'arc perquè a mi personalment no m'agrada i aquestes coses que si a la gent li agrada s'ha de continuar fent
- Tornant amb el tema dels joves què creus que és el que seria necessari per a totes les entitats i a l'ajuntament des del qual fos per agafar la seva atenció i dir quedeu-vos aquí i feu aquestes entitats, ajudeu-nos.
- Des de l'ajuntament s'està intentant que el poble sigui... Fa anys endarrere que la Pista era un centre que allà hi anava tot el jovent que, per tot, per patinatge, per anar a prendre algo, per veure una pel·lícula, per fer de tot, però aquell centre va desaparèixer i llavors s'hi va fer la pista i ara actualment l'ajuntament s'està mirant de fer, d'aconseguir de què allà pugui tornar a ser un centre neuràlgic pel jovent, que hi hagi una mica de tot, i jo diria que ho aconseguirem perquè hi tenim molt d'interès en donar el que els joves ens demanen, diguem-ne en aquell centre que s'està arreglant perquè hi fem moltes coses allà i jo diria que anem molt bé

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

perquè allà, en aquest sentit de cara al jovent, a part que se'ls donarà molta facilitat per poder-s'ho fer a la seva manera i poder-se, poder demanar el que necessitin i se'ls pugui anar donant

- I parlant amb tu com a veïna del municipi no com a regidora de l'ajuntament què creus que seria necessari per atraure el jovent?

- No ho sé, jo diria que locals per atraure i reunir-se el jovent, que això tampoc no hi ha cap lloc aquí al poble per poder, que és lo que estic dient jo ara per poder, s'està mirant d'arreglar aquest edifici perquè el jovent pugui anar allà a fer-hi el que els hi vagi més bé, que tinguin un lloc per poder-se reunir i llavors a partir d'aquí que ells puguin demanar doncs el que necessiten, jo diria que això sí que falta, lloc per poder-se reunir el jovent

- I és per això que creus que no s'impliquen prou?

- Potser sí, que en altres llocs tenen ventalls per anar i per trobar-se i aquí queda una miqueta mancat

- I a les entitats per exemple que hi ha més manca de jovent que ho veiem ara amb les sardanes, què creus, no interessa?

- Això també és una miqueta complicat de contestar perquè el jovent no saps mai quines idees tenen perquè igual aquí al poble no els agrada i se'n van a un altre poble a fer el que aquí s'està fent, no ho sé no ho sé, però sí que el jovent té una mica, que hi ha jovent que està molt integrat i fan moltes coses, sí que el jovent marxa i hem de mirar altres maneres de fer coses perquè ells es puguin quedar aquí

- I respecte a tu quan eres jove, més adolescent, creus que l'oferta cultural que hi havia abans era millor a la que hi ha ara?

- Jo diria que no era millor, millor no ho era, el que passa és que era molt diferent, ara hi ha moltes coses i molts medis per anar-te'n allà on sigui, tant com si te'n vols anar a Vic, com a Barcelona com allà on sigui, abans no, abans com que t'havies de quedar al poble perquè no hi havia cap més solució, llavors el que feien aquí era estupendo, però també crec que

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

és molt millor ara que abans eh, perquè abans també estàvem molt reduïts, tampoc teníem moltes coses per fer.

- En quin sentit creus que és millor?

- En tots els sentits diguem que hi ha molta cosa per fer, el jovent pot fer moltíssimes coses, no ho sé, amb esports, amb cultura, amb música, nosaltres, ara hem lliurat moltíssim com jo estava, també et dic una altra cosa, per lo que nosaltres fèiem, jo també estava molt bé i molt contenta eh, vull dir, però és clar el que veus, ha evolucionat però per bé, perquè hi ha coses vertaderament molt interessants ara per fer el jovent

- Creus que s'ha deixat perdre entitats al llarg del temps i per què? Creus que és alguna falta de desinterès d'algun col·lectiu d'algunes persones o perquè creus que s'han perdut?

- Sí. Mira jo crec que això, i ho dic perquè jo m'hi he trobat diguem-ne, perquè potser no hi ha continuïtat, una cosa establerta per exemple, i te'n cuides tu, no hi ha continuïtat, no hi ha relleu, i llavors això cansa llavors i arriba a un punt que dius mira si no hi ha ningú més que em rellevi doncs pleguem.

- I aquest relleu com creus que s'hauria d'aconseguir o perquè creus que no s'aconsegueix?

- No ho sé, hi ha gent que li sembla que té com por de ficar-se als llocs perquè quan et fiques en llocs d'entitats i de coses, doncs clar, t'hi has de ficar amb la d'allò que hi vas, perquè tu vols, perquè t'agrada. Hi ha gent que es cansa i que ho deixa i llavors no es troba el relleu per poder continuar, però bueno a tot això aquí al poble podem estar contents eh que encara que en plegui alguna n'hi ha d'entitats i es fan moltíssimes coses

- I creus que des de les institucions, l'ajuntament o el qui sigui, es fa una bona feina per tal de mantenir el rodatge d'infants i joves a les entitats i associacions del municipi?

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- Jo diria que si perquè es donen subvencions es donen, procuren donar-les-hi, jo diria que sí, que es procura que la cosa vagi bé, jo diria que sí

- I en quin sentit es donen aquestes eines, de quina manera?

- Amb l'assumpte econòmic, es donen subvencions, sempre que, clar, hi ha unes normes, uns requisits que s'han de complir, però sí, l'ajuntament procura de poder ajudar a tothom, una mica a tots, jo diria que sí, llavors doncs si es procura quan et demanen un lloc per fer coses hi ha una coordinadora perquè les coses no se solapin i poder tu cap aquí tu cap allà... jo diria que sí que l'ajuntament té bastant interès en...

- Quines són les entitats cabdals d'aquest municipi?

- No ho sé, temps en darrera, bueno, fa 10 anys era el futbol, ara el futbol no ho és tant perquè hi ha moltes coses, hi ha futbol, hi ha bàsquet, hi ha judo, hi ha tantes coses hi ha tanta diversitat de coses per fer que el jovent a vegades no tenen ni temps per anar a fer-ho, però no sé, jo diria que el futbol encara va prou bé per la canalleta i per segons quines edats

- Els gegants per exemple?

- Els gegants també, però costa els gegants eh, això que és molt maco ser dels gegants, però també és el que potser et deia abans que, cansa i que si no hi ha relleus... però si els gegants és una cosa molt maca pel poble, sortim per la festa major... Però és una cosa que costa això dels gegants també eh

- Doncs si ara vols afegir qualsevol cosa o volguessis dir altres això o alguna cosa...

- No, bueno, jo crec que està molt bé, gràcies per fer-me aquesta entrevista i ja aquesta suposo bueno espero que surti bé i que t'hagi servit d'alguna cosa

- Sinó i tant això segur que sí!

- Perfecte doncs ja està?

- Moltes gràcies, mercè, molt agraït

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- A i això ho veurem o no?
- Si vols si ja t'ho passaré.
- Home, clar!

iii. Montse Sayós

Montse Sayós és l'actual regidora d'entitats de l'ajuntament de Balenyà. Amb ella, intento aprofundir i saber-ne més sobre les entitats del municipi.

L'entrevista va ser gravada el dimecres 4 d'agost a les 10h a la sala de plens de l'ajuntament de Balenyà.

(Entrevista transcrita amb la màxim precisió de tal qual es va fer, amb barbarismes i amb un ús d'un llenguatge informal)

A continuació l'entrevista transcrita.

- (EUDALD) Quina edat tens?
- (MONTSE) 56. Vaig néixer al 65.
- Ets de tota la vida d'aquí als Hostalets?
- Sóc nascuda als Hostalets, en vaig casar i vaig anar a viure a Vic i després a la mort del meu pare la meva mare va quedar sola a casa i vàrem decidir de tornar a casa vaig estar uns 16 o 17 anys fora vivint a Vic.
- Participes activament amb la vida cultural del poble?
- Durant tots aquests anys que he estat fora he estat molt desvinculada la meva mare estava a l'ajuntament i jo estava molt desvinculada i un dels quals he volgut ficar-me a l'ajuntament és per integrar-me molt més a la vida cultural i en totes les activitats del poble
- Actualment en quines entitats estàs ficada?
- Actualment no estic ficada en cap soc la regidora d'entitats i en principi estem col·laborant una mica en totes i possiblement quan acabi aquest període meu de regidoria formi part d'alguna
- Quina és l'entitat o associació que més t'agrada de totes les que hi ha?
- N'hi ha que agradar-me no puc escollir perquè no les coneixo prou a fons, però en tinc algunes que tinc més contacte més vincle potser perquè

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

han fet més activitats i s'hi ha hagut de col·laborar mes i precisament la més activa és l'associació de dones, també estem en un període que s'està treballant molt el tema LGTBI i fòbia les violències masclistes i s'estan fent campanyes molt fortes i en l'associació de dones estem treballant molt. En el grup de teatre també hem tingut molt de contacte encara que no han estat actius amb els amics de Balenyà en el centre excursionista no sé amb tothom que ho ha necessitat en estat en contacte, però no és afinitat és perquè s'estan fent activitats durant aquest període de covid també hi ha agut moltes activitats que no han pogut realitzar cap ni una de les activitats aleshores per això tampoc no hi ha hagut tant contacte.

- Creus que el municipi té una bona oferta cultural?

- Molta i a més a més te n'adones que totes estan vives d'alguna forma tot i que hi ha agut aquest període com hem dit, però ara mateix que van fer l'ho de la pàgina web vam posar al dia totes les associacions i les entitats i és que en van quedar potser dues fora. Dues que no eren entitats diguéssim constituïdes si no eren aquest grup de la de ganxet crec que era o no era un altre Bueno és igual i em sembla que era la que feien... En Santi Homs els que feien aquells talls de fusta els de la fusta que tallaven la fusta les escultures i varen dir que no que ja no volien continuïtat. Però la resta en tenim 42 o 43 ara no me'n recordo i totes estan vives

- I a tu personalment t'agrada aquesta oferta en general?

- Sí, és que les entitats que estiguin vives i facin activitats i organitzin actes i coses dóna vida al poble és que jo li donc molta importància perquè un poble es viu si fa moltes activitats si surten els geganters allò dóna alegria i hi participa tot el poble o qui vulgui participar si el centre excursionista fa una excursió si els artistes fan una exposició els amics de Balenyà estan fent també els dibuixos a part de la pintura ràpida que fan per la festa major, però per Nadal amb la canalla també organitzen tot el que és el premi al millor dibuix per Nadal. En general totes estan fent coses perquè el poble segueixi viu en aquest aspecte i penso que és importantíssim tenir les entitats i apullarles vaja.

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- Creus que la població de veïns i veïnes del poble coneixen tota aquesta oferta cultural?

- No, perquè et puc dir que alguna de les entitats que tenim jo inclús no les sabia que estaven com vives que i són i estan treballant i estan fent coses. Entre 42 o 43 és que ja et dic és una oferta molt ampla i malauradament ara no podem fer activitats, però la veritat és que sorprèn i molta gent no les coneix, per això vàrem voler lo de la pàgina web que l'hem de treballar més aquesta pàgina web perquè la gent la conegui més.

- Perquè creus que no les coneixen suficient aquestes entitats o tota l'oferta cultural?

-Bueno segurament és perquè la gent es guia més per les seves pròpies aficions i suposo que s'apunta més o s'afegeix a les activitats que l'interessen no, i potser hi ha altres activitats que li passen més desapercebudes o no sé. Costa bastant en general a la gent fer-los seguir en activitats i siguin participatius

- Hi ha una falta de desinterès per part de la gent?

- Més que falta d'interès penso que la gent s'organitza les seves activitats amb mes de forma individual o familiar o es tendeix a això, per exemple el centre excursionista pot organitzar alguna caminada o alguna sortida i ja hi ha gent que ho segueix, però potser la gent s'organitza més doncs la seva sortida matinal en l'àmbit familiar o nivell d'amics o nivell diferent i llavore'ns bueno costa trobar la manera i sembla que encara l'estàs buscant sempre la manera de què la gent participi més dels actes que es fan, ara fa poc es va fer la jornada del LGTBI al juny i veus que falta. Fas la difusió, ho parles, ofereixes actes que penses que són prou interessants perquè la gent l'interessi i veus que costa perquè sigui el primer cap de setmana que la gent s'envà a la platja perquè bueno passen i penso que amb això hi hem d'anar treballant i penso que hem d'estar contents amb la gent que hi participa ho gaudeix i s'ho passa bé i amb això n'hi ha d'haver prou.

- Creus que el municipi té autoestima? Se senten de Balenyà els veïns? Se'l fan seu se l'estimem?

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

-Les persones que estan ficades precisament a les entitats crec que sí que per això poder hi són els agrada tirar endavant i continuar amb l'activitat que estiguin fent, però bueno en un poble hi ha molta gent molta població ara ja estem a 3900 persones hi ha de tot, però hi ha el nucli el que diem que sempre veus els mateixos moltes vegades en les activitats que s'organitzen i aquest interès és ampli no és pas que sigui petit és ampli, bueno el sol fet que hi hagi aquestes 42 o 43 entitats doncs penso que sí que la gent se l'estima també.

- Que creus que faria falta agafar tota l'altre gent que no només està a les entitats sinó que forma part del poble i que s'impliqués i se'l sentís seu?

- Mira no ho sé en aquest moment perquè estàs buscant diferents fórmules tot hi havent-hi la covid ara en aquests moments que també ens hem trobat amb limitacions d'aforament, confinaments i ha costat més de poder realitzar aquestes activitats, la mostra d'entitats mateix no es va poder fer no era viable de fer-la. Estàs buscant maquinismes perquè automàticament la gent també se'n cansa no tothom està disposat a passar-se una estona escoltant una conferència una xerrada perquè també se'n han fet via telemàtica també estem una mica cansats de no trobar-los presencialment la gent també té ganes de passar-s'ho bé. Hi estem treballant i les entitats penso que també estan buscant aquesta fórmula de veure si captes més gent a veure quins gustos o quines activitats poden agradar més. No sé que dir-te ara en aquest moment.

- Que creus que s'hauria de fer per incentivar a la gent més jove del municipi del poble per implicar si a la vida cultural del municipi?

- Si... Aquí poder el que podem fer i crec que ja ho intentem fer i ho estem fent és apollar al Joenacc que és l'entitat de la gent jove.

A veure, nosaltres creiem molt en el projecte de la Pista també de veure si aquest projecte de la pista ens pot ajudar i a que el jovent s'hi trobi bé i haurà el punt jove nosaltres tenim pensat que el bar sigui portat per gent jove del poble buscar un mecanisme que es facin l'espai mes seu posar les eines com ordinadors que ja ho tenen aquí al punt jove, però buscar la manera i continuar en aquest sentit que ells es trobin el jovent be en aquest espai i fer-lo molt dinàmic i també hem de buscar la manera que

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

això sigui d'aquesta forma.- Consideres que les entitats el conjunt de totes les ofertes d'entitats que hi ha està pensada en una edat en concret o es varia es força ampli?- Es força ampli perquè a vera no és una entitat, però hi ha tens els amics de Balenyà que tens l'aula de música que forma part d'amics de Balenyà, els geganters hi ha gent jove els del roc gros també ho estan portant gent d'una mitjana edat no sé que més que res a vegades són les persones que porten aquestes entitats que són les responsables de les entitats que les entitats necessitem també que siguin que hi hagi aquesta regeneració no? Que hi hagi aquest canvi generacional no dintre de les mateixes associacions o entitats perquè ens trobem que les entitats són cícliques moltes vegades perquè tot plegat hi ha una empenta molt gran perquè ho agafen una colla de gent que tenen moltes ganes de fer coses durant uns anys, però aquesta xispa també es va apagant i que és normal que es necessiti un relleu i costa això és una de les coses que està costant més perquè la mateixa entitat està buscant aquest relleu i no el troba i a vegades malauradament s'ha d'acabar morint una entitat o associació perquè al cap d'un temps algú se n'adoni que allò fa falta i que torni a sorgir i això va passar amb els geganters per exemple van estar un temps sense geganters es va acabar una etapa de la primera associació o entitat i després va haver-hi l'empenta i les ganes de una altra colla de gent que havia quedat que ningú se'n en cuidava i en el teatre també ens estem trobant bueno les persones que estan al capdavant comencen a tenir una edat. Un cansament també perquè fa molts anys que ho estan portant i en ells els hi agradaria que entres gent jove precisament perquè així les activitats que es poden realitzar els actes que es fan també canvien perquè tens una altra visió tens un altra manera de veure les coses i això és necessari la renovació aquesta la sang nova fa molta falta perquè tot continuï i es pugui tirar endavant i així a passat amb la comissió de reis per exemple que ara no tenim comissió de reis costa molt i estàs buscant si algú es pot implicar a vera si li donem una mica... I hi ha feina, però n'hi ha molta de feta a llavors lo interessant d'una nova comissió seria mantenir el que tens i intentar millorar-ho si pots clar si només s'han ha de fer càrrec l'ajuntament costa una mica més perquè els que som i

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

tens altres coses i evidentment el dia de reis i seguirà sent i hi serà cada any, però aniria molt bé que sortís aquesta comissió nova diferent.

- Creus que s'han deixat perdre entitats o festes?

- Jo penso que no s'han deixat perdre perquè això és un cicle bastant natural perquè les mateixes associacions o entitats són les primeres que tenen ganes que allò no s'acabi i per això moltes vegades allarguen més del compte ser-hi allà en aquella entitat perquè precisament no volen que allò s'acabi. Amb els reis mateix jo ho sé perquè com que el meu germà era el president i conec molt el fet aquest van estar més de 3 anys donant veus des de l'ajuntament també els vam ajudar vam contactar a part de totes les entitats existents i ja entens que si formes part d'una entitat no en tens ganes d'embolicar-te amb un altre, però en associacions de pares a les escoles bueno que vàrem buscar diferents recursos per veure si trobàvem aquestes persones que poguessin tenir l'interès i és que no va haver-hi resposta i si venia algú que en ells se'ls hi afegia gent era per ajudar, però no per posar-se al davant clar aquí el que costa és... Perquè de mans per ajudar en trobes sempre perquè quant demanes ajuda gràcies a deu t'ajuda molta gent, però de dir ja me'n cuido jo o agafem aquest dos o tres i som els que ho portem els que ho pilotem això és el que costa.

- I perquè creus que la gent no es vol emmerdar?

- Bueno potser hi ha un cert egoisme moltes vegades de què ens agrada disposar del nostre temps sabem que formar part d'una entitat o associació no deixa de ser una responsabilitat un lligam unes obligacions ens agrada molt fer la nostra no ho sé deuen haver-hi varius factors no, potser en determinades edats aquella mitja edat que pots tenir la canalla més petits si és que tens fills que això també et comporta més obligacions familiars no ho sé. Abans també passava i aquests pares també formen part o formaven part de les entitats o associacions no sé... penso que també tendim una mica aquest egoisme individual d'organitzar-se les coses per ells mateixos i que costa que assumeixin aquestes responsabilitats- Respecte a quant eres més jove creus que l'oferta cultural que hi havia abans era millor que la que hi ha ara?- No, no, no

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

crec que fos millor abans la diferencia que hi havia quan jo era més petita era que hi havia menys oferta no hi havia tantes coses a fer llavors el que es feia la gent ho valorava molt perquè el que diem no hi havia tanta oferta i llavors qualsevol cosa que es fes en el poble qualsevol activitat pues potser hi havia aquest grau de participació més alt perquè no estava tan dispersada la gent ara és que pots fer moltíssimes coses no només al poble evidentment sinó que a fora del poble i bueno aquí la diversitat que hi havia és bona doncs fa que s'hagi de treballar segurament mes el que estàs oferint tu en el teu poble perquè la gent hi participi més

- Creus que des de les institucions de l'ajuntament es fa una bona feina per tal de mantenir arropats els joves i infants del municipi vinculats en les entitats?

- Penso que ens faltaria. S'intenta i sí que és té en compte, però possiblement es podria millorar tot es pot millorar sempre. Per falta de temps o per falta de no ho sé tampoc ho conec bé perquè com que no porto lo de la regidoria de joventut, però jo crec que sí que ho podríem millorar entre tots.

- Que creus que faltaria fer?

- Ostres... Tenir-los més en compte en tot possiblement a vegades ara no sé en cap cas concret, però possiblement a vegades allò de dir mira ens hi hem de preguntar o mira perquè no fem això perquè no els hi preguntem avera si volen participar que ja es fa eh! Però potser se'ls tindria que tenir més en compte o escoltar-los no sé perquè no porto lo de la joventut no sé si el jovent ens ha transmès cap necessitat concreta no!! Però segurament es podria millorar bastant i la comunicació en aquestes coses és vital sàpigues el que pensen els altres sàpigues tu quines necessitats poden haver-hi o que els pot motivar més això segurament seria molt important

- Creus que hi ha algun problema per aquesta falta de motivació del jovent envers les entitats i implicació del municipi?

- No crec que sigui un problema jo no li veig com un problema almenys jo no l'he detectat, però és que la pandèmia també durant aquests dos anys que també nosaltres des que vam començar com qui diu no com vam

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

començar, però al mig any en va venir la pandèmia i crec que també a tallat o ha fet que es deixessin de fer coses i que nosaltres també poguéssim veure o millorar alguns aspectes de tot aquest si és que jo no veig que sigui un problema no ho és, però s'ha de cuidar molt.

- Doncs ja estaria si hi vols afegir alguna cosa més?

- Bueno ha sortit lo dels relleus que jo penso que és molt important de les entitats la pàgina web que et convido... No sé si hi has entrat?

- Sí.

- Ja hi has entrat. La veritat és el que tenim que fer fen aquesta pàgina web a mi personalment m'agradaria fer-la molt més dinàmica, ara de moment l'hem treta, però com que abans de l'estiu i tot plegat ara està una mica parada, però amb l'Anna dèiem qualsevol activitat que facin si ells no ens l'anuncien anem-hi al darrere no només anunciat amb l'Instagram de l'ajuntament sinó que també haurem de fer que la gent agafes una mica l'hàbit de consultar-la i que hi hagi una agenda per exemple d'activitats que es poden fer en un futur pues la gent pugui veure a veure quina activitat es farà el mes d'octubre, per dir algú, doncs mira aquesta associació aquesta i aquesta doncs estan fent o estan organitzant això i que hi hagi una mica de calendari a veure si poguéssim treballar en aquest sentit i això, i hi ha una reunió de coordinadors d'entitats veus això és una cosa un tema important estem fent un contacte amb les entitats 3 cops l'any segur sinó 4 i bueno ens reunim i parlem del que ells veuen o nosaltres veiem sobretot també ens trobem per organitzar ens trobarem el setembre doncs per veure si hi ha alguna activitat o algú pel trimestre abans de Nadal, per Nadal ens tornem a trobar per si abans de Nadal per el que es pot organitzar a nivell d'entitat o associació per les festes de Nadal a l'estiu també hi ha hagut la coordinadora que en aquest cas era de la fira d'entitats per parlar de tot això de la pàgina web i com o fèiem, vull dir que intentem d'anar mantenir aquest contacte amb totes les entitats i llavors també hi ha el tema de les subvencions donem aquests ajuts que no està no sé si està al cas, donem això ja està marcat abans que entréssim nosaltres, però això ja està marcat i ho mantenim i és que donem 20 mil euros a les entitats culturals i 7 o 8 mil euros a les esportives

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

llavors els que ells han de fer és presentar projectes ara estem en fase de què han presentat els projectes llavors el que fa és dividir les entitats culturals per exemple 20 mil euros entre totes les entitats que presenten la sol·licitud han de ser entitats constituïdes no pot ser una associació o una colla per exemple els de Patchwork per dir algú no estan constituïts com a entitat no tenen els estatuts no tenen no estan formalitzats com a entitat doncs només poden presentar sol·licitud de subvenció les entitats que sí que ho estan i presenten els seus projectes i nosaltres com a màxim per entitat només podem donar en sembla que és un 30% del cost del projecte, però en un màxim de 3 mil euros per entitat a llavore'ns ens gastem aquest 20 mil euros en les entitats que es presenten. Fidels de l'Ajuda per exemple demana o l'any passat va demanar 'per arreglar l'escala de pujar a dalt al campanar doncs ells van presenta un pressupost que pujava molts diners i se'ls va donar el màxim que eren els 3 mil euros el roc gros aquest any que també volen fer la cursa presenten el pressupost de totes les despeses que tindran i ells també doncs et demanen alguns et diuen que necessiten 800 euros els de la petanca tots i llavors tu vas fent i hi ha una comissió avaluadora i aquesta comissió avaluadora primer s'ho mira l'Anna Maideu tots els projectes ella fa la seva anàlisi tècnic hi ha unes bases de tot plegat i ella fa la seva puntuació diguéssim com a tècnica perquè també avaluem unes puntuacions de l'activitat que presenta l'entitat doncs és per participar-hi més gent del poble hi ha varius factors a tenir en compte doncs ella fa la seva avaluació i llavors la resta de la comissió que està formada per la secretaria pel regidor de cultura que en aquest cas és l'Oriol la regidora d'esports que és la Montse per un membre dels partits que formem part de l'ajuntament de govern jo com a regidora d'entitats l'Anna com a tècnica i potser ja aquesta som 5 o 6 persones llavore'ns tothom rep els projectes de cada una de les entitats també fan les seves pròpies valoracions i ens trobem un dia per encaixar com distribuïm que hi ha tots uns porcentatjes son tot uns càlculs fets llavors hi ha la distribució d'aquest 20 mil euros per una banda i 8 mil euros per l'altre i llavors això es notifica a les entitats ells reben els diners primer i ja un pagament del 70% de el que se'ls hi dona

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

això sol ser octubre, novembre des de la pandèmia s'ha retrasat tot perquè això era abans de l'estiu, però ara com que tampoc sabíem ni l'any passat tampoc a veure quines activitats es podrien fer vàrem deixar fins al juliol fins a mig juliol que les entitats presentessin lo que podrien fer durant aquest 2021 coses que ja hagin fet doncs estan fetes i poden presentar-les també i el que tenen previst pel segon per Nadal també i bueno i ens trobem que ara l'Anna té tots els projectes i jo ja n'he vist alguns i ara al setembre ens trobarem la comissió avaladora i els hi farem arribar a les entitats i són ajudes econòmiques que si mes no doncs poden ajudar-los a fer cosses activitats i això és una cosa que ja et dic venia d'abans i les estem continuant si podem ajudar-les econòmicament o amb el que sigui doncs val la pena de fer-ho i no sé si queda res més

- Doncs ja estaria moltes gràcies.

iv. Josep Tió

Josep Tió, actualment és regidor a l'ajuntament de Balenyà, és historiador i ha participat molt activament en la vida cultural del municipi al llarg de la seva vida. Ha participat en la fundació d'entitats com els gegants i també ha participat des de molt jove a l'organització de l'aplec dels Ous, entre d'altres. Amb la seva entrevista pretenia saber-ne més sobre la cultura que ha precedit el municipi al llarg dels anys, saber com va ser el procés de creació dels gegants, etc.

L'entrevista va ser gravada el dimecres 4 d'agost de 2021 a les 17h de la tarda a l'antic bar de les piscines (el que es coneix popularment com a la peixera).

(Entrevista transcrita amb la màxim precisió de tal qual es va fer, amb barbarismes i amb un ús d'un llenguatge informal)

A continuació l'entrevista transcrita.

- (EUDALD) Moltes gràcies per concedir-me l'entrevista, el treball és per fer una mica d'anàlisi de com està la cultura aquí al municipi, així que moltes gràcies.
- (JOSEP) Si home, a vosaltres.
- Quina edat tens?

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- 56.

- Quant fa que vius als Hostalets?

- De tota la vida.

- Participes activament a la vida cultural del municipi?

- Sí, sempre he procurat de molt petit, si i tant.

- I en quines entitats estàs posat?

- Jo mira, vaig començar la primera entitat que jo vaig començar aquí en aquest poble va ser l'any 71-72 amb el tema de la tómbola parroquial perquè llavors en aquella època, en aquells anys, la tómbola parroquial l'organitzava la parròquia i llavors jo tenia 6 o 7 anys i començava a anar allà a doblegar números i en fi ja vaig començar a aplicar en aquella època. Llavors l'any següent, el 73, vaig entrar que llavors va ser l'any que vaig fer la primera comunió, a llavors arrel d'això vaig entrar a fer d'escolà, vaig fer-ho 6 anys i dic això d'escola perquè després va ser l'any 73 que vaig començar a fer-ho quan també em vaig implicar en l'aplec dels ous, que també tenia 8 anys. Clar llavors això diguéssim va ser una cosa encadenada de conseqüències, el fet de ser escolà, com que l'aplec dels ous sempre ho ha organitzat la parròquia, el mossèn d'aquella època que era mossèn Jaume, doncs ens demanava als escolans a veure si voleiem anar a ajudar-lo a l'aplec dels ous i llavors els escolans hi anàvem tots. Perquè a més a més en aquella època encara anàvem a fer el salt pas, és a dir, per pasqua, la setmana santa, dilluns dimarts, anàvem per les cases de pagès amb el mossèn i el tractor a fer el salt pas. La gent de pagès doncs ens recollien llonganisses, ous... I llavors tot això es rifava el Dilluns de Pasqua.

- I que és el que et motivava a participar-hi?

- Bueno doncs perquè jo suposo que l'esperit aquest de col·laboració com que a més a més, que penso que això també hi va fer molt, penso que en aquella època, clar els grups d'amics érem uns grups bastants ocasionats, en la nostra època, primerament els amics que erem doncs com que tots

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

anàvem a l'escola d'aquí del poble doncs clar, no és com ara que ha canviat, però així com fins ara doncs per exemple el jovent quan teníem 12 anys ja marxàvem de l'escola d'aquí als Hostalets clar ja se n'anaven a l'institut de Centelles o a Tona, clar a la nostra època no, començaves el primer curs i fins a 8è no acabaves aquí a l'escola, llavors clar.. Vull dir que et trobaves que els mateixos companys tots érem escolans, i que tots estàvem posats a la tómbola, i que estàvem posats a l'aplec i per tant això també donava una continuació de les entitats. Vull dir vaig començar per aquí, sí.

- I ara mateix que és el que et motiva a participar i implicar-te en aquesta vida cultural?

- Bueno, jo penso que és allò que diem quedes és molt important que cadascú de nosaltres puguem portar el nostre granet de sorra tothom dintre de les seves possibilitats, clar doncs en el meu cas sí que és cert que va haver-hi una temporada, uns anys, que per qüestions personals doncs a llavors tampoc tenia massa temps a col·laborar en les entitats del poble i sí que vaig estar un xic diguéssim no desconnectat del tot, però en allò que en diuen standby eh, clar a llavors també en el meu cas tens a la vida alts i baixos de qüestions de feina o en fi, hi estàs més implicat o hi estàs menys vull dir que és això que és un conglomerat de l'esforç de tots, és important.

- Per què a tu personalment quina és l'entitat que més t'agrada?

- Bueno, jo a veure, per descomptat, totes, perquè a veure la persona, a menys des del meu punt de vista és clar des que et mou les entitats t'agraden totes les culturals com esportives, totes no? Ara sí que és cert que dintre de tot aquest ventall d'entitats que tenim al municipi tant culturals com esportives sí que és cert que home n'hi ha algunes que hi tinc una estima especial no? Per què? Perquè són entitats que jo, juntament amb altres persones, vam ser els fundadors de l'entitat.

- Quines entitats serien?

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- Home per exemple, una de les entitats seria l'esbart dansaire que es va fundar l'any 80 que bueno un servidor vaig ser una de les moltes persones que van fundar l'entitat als anys 80, llavors la colla gegantera que es va fundar el 87, els seus inicis van ser al 86 vam començar diguéssim a... Això vaig fer una, 4 o 5 anys, que vaig tenir l'oportunitat de fer el pregó de la festa major aquí al poble i perquè llavors s'esqueia amb els 30 anys de la fundació dels gegants i sem va convidar a fer el pregó de la festa major i allà ho vaig reflectir tota la cronologia dels gegants que a més ho vaig plasmar en un llibre. Doncs això no que es va començar a gestar l'any 86 i a la culminació del projecte va ser l'any 87, una segona entitat. Una tercera entitat que també doncs vaig fundar part de la seva fundació es Protecció Civil l'any 97-98 si no recordo malament. I alguna entitat més que diguéssim que... Clar i llavors aquestes entitats dius, insisteixo eh que totes més faltaria, però és clar aquestes diguéssim et sents una mica el pare de la criatura i per tant tens una debilitat per aquestes entitats.

- Ara que treies el tema dels gegants, que me'n pots dir dels gegants d'aquí a Balenyà?

- Bé, els gegants d'aquí de Balenyà a nosaltres quan els vam fer o quan teníem programat de fer-los el primer que vam fer és que tots vam coincidir tots els que érem, no sé si érem una colla de 3 o 4 o 5 tots vam coincidir que home que seria bo que els gegants fossin, es basessin sobre personatges històrics d'aquí el poble. Sí que és cert que també els podríem haver basat sobre personatges doncs bueno si vols dir-ne una mica mítics que no saps d'on són, però vam dir home que formin part de la nostra història a llavors doncs bé clar vam dir ja tenim un punt cohesionat, però clar després quins personatges? En tenim alguns, llavors bueno vam parlar, anem a buscar els orígens del municipi, la toponímia del nom Balenyà, el seu terme municipal, oïta doncs mira la família dels Balenyà, doncs a llavors ens vam basar en aquesta família, concretament amb el Bernat i l'Elisenda perquè ens vam basar amb aquests dos personatges històrics, perquè van ser la última generació, l'últim llinatge de la família troncal dels Balenyà, a partir d'aquí aquesta família va desaparèixer. Doncs vam dir mira agafem els últims familiars dels

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

Balenyà, no? I llavors van ser ells dos. Tots teníem la nostra feina, jo tenia la part històrica, altres doncs tenien altres temes, i llavors vaig fer entre tots, un informe històric, i a llavors estan basats amb personatges reals que ens semblaven en aquell moment, insisteixo també ens podríem haver basat amb la llegenda mítica que no sé que, però vam dir home potser és mes, en el cas nostre, tenint els personatges com tenim doncs agafem els Balenyà.

- Tornant al tema de l'entrevista. Creus que el municipi té una bona oferta cultural?

- Home jo sempre he dit que en cultura bueno és, deixem-ho dir així, és un dels pilars la cultura juntament amb la sanitat i la salut, la cultura és un dels pilars de la nostra societat i la convivència, per tant dit això sempre en cultura sempre es pot fer més. Que està bé la que hi ha, però sempre, en el cas d'aquí de Balenyà, jo penso que sempre, i s'ha de treballar per fer més.

- Per tant consideres que Balenyà no té una bona oferta cultural?

- Sí, sí, no, no, sí que la té, considero que la té, però al mateix temps, dic i sumo i afegeixo que aquesta oferta que tenim que ja està bé cal superar el llistó, és a dir no quedar-nos amb un conformisme de dir bueno amb això ja funciona estem bé, tenim el nivell així doncs vale mantenim... no, no, si el nivell el tenim així hem d'anar a buscar el llistó més alt. A superar-ho. Que això no treu que l'oferta cultura sigui bona, acceptable.

- I a tu personalment t'agrada aquesta oferta cultural?

- Si, jo insisteixo crec que s'hauria de fer més, però també entenc que això a mi també m'agrada dir-ho que amb els temps en què estem que és clar potser és una mica de hàndicap perquè és clar tots els esforços majoritàriament, s'han de destinar en polítiques de salut, pel que deia abans, cultura i salut, en la situació que estem vivint òbviament clar, la salut és prioritari, però bé jo penso que tot i això ja dic és acceptable, però això no ens pot fer caure en un inconformisme de dir bueno doncs no. Jo sempre penso que amb tot en aquesta vida inclòs a nivell personal un

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

sempre s'ha d'anar superant perquè en definitiva la vida és una superació constant, a veure que es molt respectable no, de la persona que és conformista i diu bueno jo fins aquí ja he arribat i ja... no, no, haviam cuidado és molt respectable perquè cada persona té les seves conviccions personals. En el meu cas penso que no que sempre s'ha d'anar, que és difícil eh que això a vegades també és difícil perquè clar és molt fàcil de dir aquí, no, no a vegades et trobes amb murs a davant a la vida que no et deixen passar, però bueno és allò que diem no que és una lluita contant, i per tant jo sóc una d'aquelles persones que sí, que intento superar-me.

- Creus que la població del municipi coneix tota aquesta oferta cultural?

- Aquí potser jo diria que mes aviat no

- Per què?

- Crec que falta canal d'informació, insisteixo a nivell públic ja en tenim, hi ha l'emissora, el butlletí municipal, les xarxes socials, però crec que això s'ha de treure més suc, penso que tenim les eines jo diria, resumint amb l'aspecte aquest que em dius tu, a Balenyà tenim les eines aquestes eines que t'he comentat, però que no se li treu el suc que se li podria extreure, arrel d'això crec que, i aprofito i et contesto la pregunta, crec que no arriba, tema cultural i altres qüestions eh.

- Per tant creus que la gent hi participa poc?

- Sí, però és clar haviam jo dirà que la gent hi participa poc perquè precisament hi va molta causa lligada amb el que et deia anteriorment que com que aquesta informació no acaba d'arribar a tothom per tant una de les conseqüències a veure que el fet de que molta gent o que hi ha gent que no participa tampoc vull dir que sigui exclusiu d'això eh, jo sempre he dit que quan per exemple en un tema sigui el que sigui, no funciona, falla, o no va bé, jo no dic mai és per una sola causa, normalment quan una cosa falla és perquè un conjunt de causes, un còctel de coses, no només una, i és clar el tema aquest del perquè la gent no participa és aquesta, però també n'hi ha d'altres, no culpem o no responsabilitzem els mitjans o

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

les eines que tenim d'informació eh, segurament n'hi ha d'altres que si entréssim a analitzar-ho trobaríem altres motius o altres raons que no acaba de la gent a entrar en el joc diguéssim.

- Creus que l'oferta cultural que hi ha al municipi està més adreçada a una franja d'edat en concret o està molt repartida?

- No jo penso que sí que està bastant equiparada és clar cultural, però jo també deixa'm parlar amb l'oferta, si n'hi ha de cultural també n'hi ha d'esportives, per exemple diria inclòs m'atreveixo a dir que les entitats de nivell esportiu potser són o jo diria que potser són unes entitats que donen un servei més de cara al jovent, als joves. Les culturals potser estan més pensades o se'n beneficien més la gent gran, diria jo.

- Per què ho creus això?

- Bueno doncs perquè potser el que són les entitats a nivell cultural no tenen una oferta també pensada de cara al jovent, és clar jo quan dic jovent dic joves de 19-20 anys, però també em refereixo amb edats de 10-12 anys.

- Que creus que s'hauria de fer per incentivar més al jovent?

- És que de fet, el jovent penso que per exemple hi ha el Joenac mateix una entitat que funciona molt bé, però per exemple que agafa als precos d'aquesta edat, però clar els de 12 anys potser en queden una mica fora d'aquesta oferta. Jo també entenc que potser aquesta edat és una mica complicada, clar el fet d'anar a l'escola, perquè els aprenen tant que si angles que si informàtica... Clar és difícil. Però jo recordo que fa molts anys aquí hi havia hagut una entitat cultural que sí que feia aquesta qüestió pel jovent d'11-12-13 anys que era per exemple el moviment Junior. El moviment Junior, jo recordo que es trobaven cada dissabte a la tarda a fer reunions, allà al casal parroquial, es trobaven i feien activitats, jocs... Algun cap de setmana, diumenge al matí, a la plaça muntaven alguna actuació, algun acte, jocs de canalla, trencar les olles, buscar caramels dintre plats de farina... En fi de tant en tant feien, i això potser

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

és el que manca en la franja de 10-12 anys és el que més diguéssim queda més penjada?

- Creus que hi ha algun problema per incentivar a la gent jove?

- Jo el problema que hi veig insisteixo, jo a l'edat jove en faig dos grups, no sé si és correcte, però en faig dos grups, és a dir en faig el grup, sense cap intenció de fer diferències, però a veure no és el mateix una persona de 17-18, que no una de 10-12, és com per exemple el camp de l'esport, que hi ha els alevins, etc. Per tant clar jo per exemple aquest funcionament que et deia del moviment junior amb la mainada de 9-10 anys potser avui seria, inclòs diria com un hàndicap. És a dir, en aquella època que t'explico, 20 anys enrere, clar la canalleta d'aquesta edat potser tampoc tenien tantes obligacions com ara, en el tema del camp de l'ensenyament, això que et deia fa un moment, a part d'anar a escola de les activitats extraescolars no? Sortint de l'escola el dilluns perquè van dues hores a angles, el dimarts perquè van a informàtica, el dimecres... Clar potser, clar l'ambient d'aquella època ara no seria compatible. Suposo que seria qüestió de provar-ho això si la canalleta avui dia van molt estressats, inclòs crec jo no sóc psicòleg, però crec que avui dia des de molt patits a la canalla ja se'ls està estressant molt, perquè clar surten de l'escola i això no? Surten de l'escola i els dilluns de 8-9 aquí el dimarts allà, i penso clar, aquesta canalleta ja tindran temps d'anar estressats quan siguin grans. És el que et deia abans no en només una causa sinó que en són varies.

- I respecte tu quan erets més jove creus que l'oferta cultural amb què hi ara era millor?

- Home jo diré una cosa no entraria amb si era millor o pitjor jo senzillament l'oferta cultural recordo que hi havia quan era canalla, era una oferta per a la situació d'aquella època, ja ens anava bé en aquella època.. Recordo que el que fèiem ja ens anava bé, és diferent de la d'ara. Traslladar a 35-40 anys el nivell de vida que teníem de canalla amb ara, clar també és agosarat perquè la vida ha canviat molt, però no, no es tracta que sigui pitjor ni millor és que estava pensada i encaixava amb les necessitats d'aquells moments.

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- I creus que al llarg del temps s'han deixat perdre entitats?
- Home sí, se n'han deixat perdre perques recordo que hi havia set molt important, es va deixar perdre la penya escacs Balenyà, era molt bona, hi havia gent molt bona que jugava als escacs i que participava en torneigs fora del poble, es va perdre. I com aquesta no recordo si n'hi ha alguna més...
- I perquè creus que ha passat això? Una falta d'interès?
- Potser bueno com et deia abans, no m'atreveixo a dir un perquè n'hi ha molt, suposo perquè poder algú va agafar altres aficions, potser en aquell moment des de les institucions del poble no es va apollar massa. Estem parlant del 77-78! Clar els ajuntaments d'aquella època no són els d'ara... Jo recordo això sí que va ser una de les entitats, de les fortes del poble, la penya escacs d'amics de Balenyà sí, sí, sí. És clar és allò que diem, va ser un conjunt de coses, encara hi ha alguna persona que encara hi havia jugat que havia format part d'aquesta penya d'escacs sí, sí.
- Creus que al municipi li falta autoestima? Del fet de sentir-se Balenyanenc?
- Home a vegades potser em dóna la sensació, jo si li falta o no ho sé perquè tampoc m'atreveixo a donar un diagnòstic així i per tant no em veig amb cor en dir-ho. Ara sí que et dic que aquesta és la sensació que en ocasions he tingut. Potser també acompanyat d'altres factors que també han ajudat que potser hi hagi aquest, diria un desinterès, hi ha hagut altres factors socials que han ajudat que hi hagi un cert... Però si és una impressió que he tingut sí.
- I creus que des de les institucions es fa una bona feina per tal de mantenir en rotatge els infants i joves del municipi vinculats a les entitats del poble?
- Aquí et diria dues coses, 1 es pot fer més. Això no vol dir que no es faci, insisteixo, ho subratllo. Jo quan dic una cosa es pot fer més no estic dient, però que amb el que es fa no es fa res, no desmereixo res, sinó que senzillament estic dient que amb el que es fa aquesta bé, però insisteixo sempre s'ha de millorar, per tant una és això i 2 jo ara confio que com que

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

el jovent a partir de 12 ja no hauran de marxar del poble, perquè és clar aquí va passar una cosa que ens va perjudicar, al poble i a la seva vida social. Aquí no sé si va ser cap als anys 90, no concretament quin any, però si dintre de la dècada, quan clar l'escola d'aquí només es feia 1r deso i després s'havia de marxar a centelles o tona. A mi que va provocar que a molt jovent el fet de marxar a altres pobles del voltant per mi això va provocar un distanciament del jove amb el poble, perquè mira un cas molt concret, els que anaven a l'institut de centelles, clar allà es trobaven amb gent de Centelles feien amics amb gent d'Aiguafreda, i llavors que passava que els joves d'aquí dels Hostalets, fora de l'escola, fer alguna activitat o trobar-se, el punt de trobada era centelles.. O un dissabte un diumenge el mati o a la tarda, tu trobem-nos va quedem a centelles, perquè venien els d'Aiguafreda, st. Martí... aquest fet va provocar que el jove d'aquí desconnectes del poble, ara confio que com que es podrà continuar ja no s'haurà de marxar de l'escola, confio que molt jovent ja mantindrà el caliu de la vida social d'aquí del poble. Una de les esperances que tinc és aquesta.

- Reprement un altre cop de què dèiem dels gegants, com neix la idea de crear una associació una colla gegantera?

- Haviam això va ser molt bo, intentaré de resumir-ho així cronològicament. Resulta que en definitiva començant dir-te, que a part de dos o tres, que després s'hi van afegir, però bàsicament els que vam fundar els gegants érem els mateixos de la comissió de festes. Perquè què passava? Comissió de festes de l'any 85-86, clar nosaltres cada any per la festa major d'estiu ens agradaven molt els gegants i dèiem una festa major d'estiu sense gegants, això no, falta el toc de la festa, en cada festa major tenen els seus gegants, a Centelles, a Tona, Aiguafreda, tots els pobles de l'entorn que per la festa major surten, però aquí no, com que no en tenim... Doncs que fèiem? Un any anàvem a centelles i els hi preguntàvem si volien venir, un altre any anàvem a Tona, per no anar a empipar sempre els mateixos. Clar fins al punt que vam dir tu això no pots ser perquè escolta si cada any hem d'anar a empipat per la festa major que vinguin a d'això, i vam dir ostres i perquè no fem uns gegants, va tu

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

endavant. Aquesta proposta la vam proposar a l'ajuntament, mireu a nivell de comissió de festes, pensàvem poder fer uns gegants pel poble, sí, ja podeu contar-hi endavant cap problema. Clar llavors, per això deia d'alguns 2 o 3 que s'hi van afegir, a llavors vam dir doncs va anem a fer els gegants que és el que et deia al principi la comissió de festes vam fer una reunió més el que es van voler afegir, doncs farem la creació dels gegants, vam començar a posar fil a l'agulla. Aquí vam tenir un hàndicap, quan sestaven fen els gegants a Solsona, nosaltres hi anàvem cada 10-15 dies per veure com anava tot. Mentrestant fèiem reunions setmanalment per anar preparant les coses i això i després s'hi va presentar un hàndicap com et deia que vam dir bueno havíem els gegants qui els ha de gestionar? La comissió de festes? O bé fem la colla gegantera? Perquè és clar aquí vam veure una cosa nosaltres, si la comissió de festes tenia uns gegants ja no tan sols havien de sortir per la festa major, clar també podrien sortir altres dies de l'any, o allò que et diuen et conviden a altres pobles. I després clar altres persones deien, jo vull ser de la comissió de festes, però clar amb els gegants no hi vull ser pas posat. I vam dir doncs saps que, ho gestiona la comissió o creem una comissió de gegants? I és ca acordar majoritàriament constituir la colla de geganters i que siguin ells qui els tinguin els gegants. Es va fer així, i a partir d'aquí es va legalitzar l'entitat, es van fer els estatuts, s'hi va anar afegint gent...

- Tu segueixes vinculat als gegants?

- No jo ja vaig plegar i vaig estar-hi lligat potser uns 8-9 anys i llavors vaig haver de plegar per qüestions personals. Allò que et deia al principi que a vegades has de recular per qüestions de vida privada has de recular dels llocs i deixar pas a altra gent. És una entitat que porto molt a dintre.

- Que creus que hi aporta aquesta entitat al municipi?

- Jo penso que hi aporta molta història i un reconeixement del que és realment Balenyà, perquè clar gràcies a aquests dos personatges, s'ha pogut fer una difusió de l'història de Balenyà. És molt important. A part que tenim uns gegants que està molt bé, però és clar, li vam voler treure que

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

a més a més, no que només tinguéssim uns gegants i que els triguéssim pel carrer no, no, que a més a més això ajudi a comprendre i conèixer l'història de Balenyà. El fet és que, ja fa anys, des de l'escola Joan XXIII en aquella època, estic parlant dels anys 2002-2003, se'm va convidar d'anar-hi uns dies, amb la classe dels menuts, a explicar l'història dels gegants a l'escola. És allò que et deia abans, està molt bé fer-hi una cosa. Però a més a més en aquesta cosa li has de treure un profit, li has de treure el suc. Diguem-ho així, que a mi no m'agrada dir-ho gaire, però, l'orgullós que estic d'amb el tema de la gegant és això no? Que han servit com una eina d'ensenyament, de què molta gent no sabia qui era aquesta figura d'en Bernat de Balenyà, i és normal eh, vull dir clar és una gent que havia viscut l'any 1200, segle XIII, per tant és normal que molta gent del poble no sàpigues qui era no? Doncs clar això ara molta gent doncs si, mira els Balenyà, la història dels Balenyà, ara saben qui són. Vull dir que sí, ha servit d'alguna cosa.

- Per acabar gairebé, com descriuries Balenyà, com definiries el municipi de Balenyà?

- Jo el municipi de Balenyà en primer lloc diria que és un dels municipis que està molt ben situat geogràficament, perquè escolta estem, sempre ho dic, el centre, al sud a 50 km Barcelona, Girona, Manresa i Lleida, Vic i Ripoll, estem geogràficament estem vinculats.

- Però pel que fa a la seva vida (De Balenyà)

- D'acord si, això per un canto, perquè és clar allò que et dic i et deia abans és un conjunt de coses, la situació geogràfica, 2 els serveis que tenim de comunicació, una R3, si funciona o no és una altres coses, la C-17, autocars Segles, geogràficament ben col·locat i comunicadament també, i 3r socialment, bueno es pot treballar més.

- Però fent-ne una valoració positiva com és Balenyà? Sense dir-ne que es pot millorar, com és?

- Bueno a veure més aviat potser jo diria que per les circumstàncies generades a finals dels segles 20, finals dels anys 90, s'ha convertit un xic

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

en un poble dormitori, aquelles circumstàncies dels anys 90 van afavorir que vinguessin una gent de fora, gent que van instaurar la residència a Hostalets, oi, però que la seva activitat laboral es fora del municipi, aquest factor aquest moviment ha generat/provocat un cert estat de què els Hostalets sigui un poble dormitori això per una banda. A llavors per un altre penso que potser s'ha de treballar més perquè es tingui una més bona qualitat de la vida, que sí que s'hi ha de posar tota la carn a la graella, amb tot l'aspecte.

- Tu t'estimes Balenyà?

- Si home oi tant Mare de Déu! Home mira perquè primerament clar, pensa que els meus gens fa que són aquí 600 anys ja vull dir que, els meus avantpassats, cap allà el 1640 van arribar aquí, és a dir a nivells de gens doncs... però a més a més havíem me l'aprecio de tota la vida que porto aquí des de jovent, des d'aquells famosos anys 73 que tenia 8 anys he viscut la vida social. Això m'ha fet agafar aquells pòsits de tanta experiència. Que aquesta experiència que ets recollit has de saber separar la part tòxica i quedar-te amb lo bo. Sí, sí, a més a més jo el meu sentiment per l'història bé d'aquí no? Vivint tota la vida aquí això t'afavoreix i conèixer tota la vida del poble, jo penso que és molt important també, jo eh que és molt personal, tenir un record pensar amb els avantpassats és bàsic perquè nosaltres som aquí no pas per divinitat, saps? Jo ho penso, és molt personal, però sí, sí, jo el que se l'història els avantpassats i tot.

- Doncs Josep Tió, moltes gràcies. Si volguessis afegir qualsevol cosa o algo és moment ara o calli per sempre.

- Bueno jo en tot cas és més que res recalcar amb lletres grosses, posaria allò que quan un fa un informe que ho exposes tot detalladament, que poses conclusions finals, seria que cal entre tots cadascú des del seu punt que pugui posar el nostre gra de sorra perquè Hostalets i Balenyà pugui anar millorant i poder cada dia fer pujar el llistó més alt. Aquest és la conclusió que faria com a resum final.

- Doncs moltes gràcies.

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

v. Oriol Usart

Oriol Usart és l'actual regidor de cultura i educació de l'ajuntament de Balenyà des de l'any 2019. Amb ell, intento aprofundir i saber-ne més sobre l'estat de la cultura al municipi.

L'entrevista va ser enregistrada el dimecres 4 d'agost de 2021 a les 19.15h a la sala de plens de l'ajuntament de Balenyà.

(Entrevista transcrita amb la màxim precisió de tal qual es va fer, amb barbarismes i amb un ús d'un llenguatge informal)

A continuació l'entrevista transcrita.

- (EUDALD) Bé doncs moltes gràcies per concedir l'entrevista. El treball consisteix bàsicament per fer una anàlisi de com està la cultura aquí a Hostalets, una anàlisi de les entitats de les associacions per veure com està tot.

- (ORIOL) Molt bé.

- Per començar, això no sortirà en el vídeo, però quina edat tens?

- En tinc 41.

- Ets de tota la vida d'aquí a Hostalets?

- No, jo sóc de Manlleu, i vaig venir aquí el 2004. L'1 de juliol del 2004 va ser la primera nit que em vaig quedar a viure aquí a Balenyà perquè va ser el primer dia l'endemà era el primer dia que anava a treballar a Roquet, empresa on encara estic treballant. I va ser per aquest motiu, tenia l'Anna, la parella que era de Centelles, i teníem el pis aquest, jo foto el rollo, estava encara estudiant de pilot a Sabadell, i això estava cobrant del paro i vaig dir he de buscar feina i va sortir això de Roquet. I ja et dic l'1 de juliol començava a treballar i al pis teníem pràcticament res i vaig dir jo em quedo aquí.

- Respecte d'on vivies abans amb ara, canvia l'oferta cultural amb la que hi ha aquí?

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- Home has de tenir en compte de què són dues poblacions diferents coma tamany, Manlleu és una ciutat que té al voltant dels 20000, aquí estem als 3900. I per tant això té avantatges i inconvenients, Manlleu és molt gran i que tens la diversitat de tenir molta cosa i sempre tens a algú o altre que està interessat en algun tema, però en canvi els Hostalets el seu avantatge al ser un poble petit és que aquí tu si vols fer alguna t'has d'arremangar és a dir si vols fer alguna cosa et mous t'impliques i per l'altra banda te l'avantatge que tot és molt més proper, tens més coneixement del poble amb menys temps d'exactament que hi ha, el vius molt més et sents molt més del poble perquè bàsicament no deixa de ser l'entitat tal sinó que és en Pep, l'Anna qui sigui és molt més senzill arribar a l'entitat que no pas a un Manlleu. Entitats que poden ser molt més grans a nivell cultural, però que tenen molta més base. Però aquí al moment estàs en contacte amb la gent qui el viu i que el mou.

- Participes activament en la vida cultural del municipi? En cas afirmatiu en quines entitats estàs implicat?

- Mira t'he de dir que no i bàsicament per falta de temps. He de dir que al moment quan vaig venir aquí... el 2000 quan t'he dit? Tant fa quan vaig venir aquí vaig venir perquè vaig trobar feina. No coneixia ningú ni a la gent, jo simplement aquí els primers anys el poble era per mi com un lloc que venia a dormir i marxar. Joestic allà a baix a la urbanització, arribava, aparcava a davant de casa i després quan havia de fer alguna cosa jo tenia tota la meva vida a Manlleu per tant o sortia i me n'anava a manlleu i per tant travessava tot el poble i me n'anava, però el que era fer vida al poble, els primers anys jo no feia vida al poble, després de tenir els nens, això fa que t'impliquis, t'integres més al poble, coneixes famílies a l'escola, entitats culturals, a gent, també a la política com que ho porto de tema familiar va ser relativament fàcil que m'enganxessin en aquest sentit, i per tant tot comença a partir d'aquí jo començo a viure als Hostalets des que tinc els nens. I a partir d'això doncs implicar-me en alguna en concret no ho he fet doncs per falta de temps i bueno jo sí que puc dir que tinc més coneixement de tot el que hi ha el poble que és un tema important que d'alguna manera o altre volem fer que la gent que vingui al poble que els

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

hi puguem donar una carta de benvinguda que ja es fa, però que a part d'això que vagi acompanyada d'alguna relació del que són les entitats del poble que ja hem fet la pàgina web em penso que la Montse ja t'ho ha explicat... I jo crec que tot això és molt important amb el senti de quan bé algú de fora perquè el puguem captar, perquè visqui el que jo et comentava, perquè se senti del poble és molt important que es pugui implicar en entitats o associacions del poble perquè en definitiva un poble es viu o un poble tu el sents com a teu quan tu realment t'hi impliques no és solament allà on jo tinc la meva casa sinó que el meu poble és aquell on hi faig vida i vaig pel carrer i conec a gent i estic implicat en aquesta entitat, i tinc nens i conec famílies, i aquí és quan tu passes a ser una persona que viu als Hostalets de Balenyà a realment sentir-te Hostalatenc.

- Quina és l'entitat de les que coneixes és la que més t'agrada o et crida més l'atenció?

- Mira jo, bueno una és la que més m'agrada i l'altre la que em crida més l'atenció. La que crida més l'atenció crec que és la, no sé el nom exactament, la de familiars, espera te la busco amb un moment...

- Ara no sé quina vols dir...

- Sí, la de defuncions.

- A ostres vale.

- És que així et queda exactament el nom, espera... Associació familiar de defuncions de Balenyà. Vale aquesta és la que vaig veure, quan anava fent coneixença de tot el que teníem és la que em va cridar més l'atenció jo crec que no sé si hi ha gaires poblacions que tinguin una associació així. Que bàsicament tu et pots fer soci i després quan hi ha una defunció d'alguna persona que és sòcia d'aquesta entitat, llavors el cost econòmic de la defunció i tot ja està tot establert i per tant en aquell moment no has de tenir una despesa econòmica important per tenir tots aquells pagaments sinó que ja t'ho paga l'associació. Jo crec que aquesta és la més curiosa que quan me la van explicar jo vaig dir, ostres això és veritat? Llavors jo diria que aquesta és de les més curioses i per tant crec que

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

també la idea és molt bona perquè no deixa d'alguna manera o altre doncs això un cost econòmic que a més a més t'arriba en un moment que tens el cap en altres bandes perquè se t'acaba de morir algun familiar o això doncs el que menys ganes tens de fer és tota aquesta paperassa en aquell moment...

- I la que més t'agrada quina seria?

- Jo crec que poder la que més m'agrada perquè mirant-m'ho en el cas pràctic perquè és una entitat que potser no és molt visible, però jo crec que gràcies a ella s'estan fent gestions importantíssimes que s'estan podent dur a terme jo crec que pot donar capacitat a moltes altres idees o coses que la gent vulgui fer és amics de Balenyà. Amics de Balenyà, està fent la gestió de la llar d'infants i a part saps també que fa el concurs de dibuix, etc... Per tant és present durant l'any en festes o activitats del poble, però a part també capta o dóna cobertura legal a tot el que puguin ser altres idees que famílies vulguin dur a terme i que l'ajuntament tingui complicat assumir-ho. Un exemple clar d'acció és l'aula de música, l'aula de música existeix perquè amics de Balenyà en el seu moment quan va haver-hi un grup de famílies que tenien els seus nens al cole i que per tant volien aquesta oferta formativa i que no la teníem al poble. Perquè una escola de música per a un poble com el nostre, Hostalet de Balenyà és impensable econòmicament mantenir-la, aquestes famílies van anar a l'Anna Majem l'antiga alcaldessa, i li van comentar aquesta necessitat que creien que feia falta això. L'Anna els hi va comentar perfectament bé i per això ho han pogut mantenir i gràcies a això funciona perfecte, és això posar-se en contacte amb amics de Balenyà i ells s'encarreguen de donar cobertura legal, tots els contactes amb els professors tot el tema de pagaments, assegurances... per tant fa tota aquesta cobertura que és molt important, si no hi hagués amics de Balenyà que pogués fer aquesta funció, l'aula de música ara mateix no existiria i per tant jo crec que és una de les més importants en aquest sentit, dóna la tranquil·litat de com a ajuntament, jo que hi estic, de què si realment hi ha un grup de famílies està interessat en alguna cosa en concret que com a ajuntament tu no pots donar cobertura o que econòmicament és impensable, doncs saps

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

que tens aquest recurs. Per tant, és una entitat molt potent en aquest sentit per les possibilitats que pot arribar a donar al poble.

- Consideres que Balenyà, el municipi, té una bona oferta cultural?
- Home jo crec que pel poble que és, tamany, ara mateix no sé les entitats que hi ha no sé si arribem a les 40, jo crec que sí, sempre es pot demanar més, però ostres pel que és el poble jo crec que té una quantitat d'entitats enorme, que és una de les coses que més em va sorprendre de quan anava veient el poble com era de quan anava agafant informació, des d'aquí a l'ajuntament i tot, amb la tècnica, l'Anna Maideu, que estaria molt bé que fessis una reunió amb ella també perquè ella sí que ho ha viscut des de fa molts anys enrere i t'explicarà tot molt bé el tema cultural i tot com funciona. I per tant si crec que sí que hi ha moviment. I ho he dit a la presentació d'algun espai per exemple ara ja fa un parell d'anys que ja no ho podem fer pel tema covid, però quan van fer amb el col·lectiu d'artistes una exposició aquí a la fusteria Capdevila i ostres recordo que a la inauguració vaig dir això aquestes mateixes paraules que la vida d'un poble la fa la gent és a dir si un poble es viu no és perquè té un ajuntament que sigui actiu no, no, un poble és actiu perquè hi ha la gent que té ganes de fer coses i estan motivats i per tant es troben hi ha motivació, creen una entitat i això funciona. Fan que el poble tingui vida. Jo crec que hi ha entitats i hi ha molta gent implicada. Al poble crec que n'hem d'estar contents en aquest sentit.
- Creus que el fet de tenir moltes entitats fa el poble ric en diversitat?
- Sí, si mires les entitats són moltes diferents incloses amb temes religiosos, temes culturals que si l'associació andalusa, les sardanes, és a dir jo crec que és molt bo que hi sigui.
- I a tu personalment t'agrada aquesta oferta cultura? T'agrada aquesta diversitat que hi ha d'entitats?
- Sí jo crec que és important, quanta més diversitat hi hagi més viu és el poble, això no vol dir que ostres doncs les entitats o les associacions tenen una vida. Ara no t'ho sabria dir, però n'estic convençut que ara hi ha

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

entitats al poble que ara mateix estan passant per moments o molt complicats, perquè no hi ha el camp generacional o perquè la gent que ho portava en el seu moment ja hi ha dedicat prou anys i per tant no creuen que sigui el moment, per exemple no se si hi havia un problema amb el tema dels gegants crec que es necessitava com un camp generacional no? Clar tu en una entitat així tu t'hi fiques quan tens nens que hi ha una edat que els poden disfrutar, anem a voltar, a part anem tota una colla hi ha més nens, que si els cap grossos, els gegants, festa... Però clar quan has passat aquesta època que hi ha moltes coses que ho fas pels nens suposo que dius bueno, jo ja en tinc prou he fet el que havia de fer i a vegades aquests canvis generacionals costa trobar-los i que l'entitat torni a agafar vida.

- I creus que tots els veïns, tota la població del municipi, coneix tota aquesta oferta cultural?

- No, jo crec que no. Crec que aquí és, per això et comentava que s'ha fet aquesta pàgina web tot i això la comunicació és un dels problemes que tenim des de l'ajuntament i que per molt que tinguem el grup de WhatsApp i que enviem tota la informació i que és un grup molt nombrós per molt que fem els fulletons i els repartim per les cases, dóna la sensació que no acaba d'arribar a tothom. N'estic segur que preguntes això de la pàgina web, si has de fer entrevistes o el que sigui comprova-ho, vas pel poble i preguntes escolteu en podeu dir alguna cosa de les entitats i la pàgina web? N'estic segur que més de la meitat ni ho saben que existeix i si demanes a la gent del poble que et diguessin entitats del poble molts d'ells n'estic segur que no te les sabrien ni dir. Quan estem parlant que en tenim més d'una 30ena. Per tant crec que fa falta aquest pas, també es molt important per part del receptor, t'he comentat que jo vaig fer un canvi de xip de mentalitat aquí al poble, i jo crec que t'he de dir que ho vaig fer gràcies als nens, però sí que és cert que intento imaginar-me abans de tenir els nens i abans de tenir aquesta implicació amb el poble i recordo que veia això fulletons, t'ho miraves un moment i deies pum fora, després que passa això no et queda, per tant entenc que per l'altra banda hi ha d'haver alguna motivació hem de trobar com fer que sigui atractiu per a la

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

persona qui ho pugui rebre. No ho sé per franges que fos per agafar per entitats, tot el tema de jovent fer una campanya amb jovent i destinat al jovent, anar al punt jove a l'institut escola i anar a atacar tot allò que amb ells els hi pot interessar saps? No ho sé gent benvinguda, amb el CAP també s'ha comentat de què hi ha gent que a vegades es queda sola a casa o gent que venen cap aquí i que han sortit de BCN o el que sigui i que són grans i a vegades van al CAP i que no em trobo bé, temes depressius... Per tant hem treballat una mica amb el CAP en el sentit de què ostres si hi ha aquests casos donemels-hi sortida, que t'agrada que feies allà a Barcelona, ostres doncs mira jo jugava a petanca, doncs mira hi ha una entitat de petanca i el telèfon de contacte és aquest, i això dit pels metges del CAP fa que molts d'aquests problemes que tenen aquesta gent se'ls hi marxi un cop han fet aquesta connexió amb la població i per tant és molt important totes les entitats i espais per això.

- Això que la gent no conegui tota l'oferta cultural del municipi creus que potser és per una falta de desinterès?

- Sí, crec que si segurament perquè és el que et deia, nosaltres ja fem l'esforç d'intentar que la informació arribi, però si per part de la persona receptora no hi ha un mínim d'interès i no deixa de ser un paper que arriba que el miro així un moment i el primer que faig és tirar-lo a les escombraries per tant és el que et dic hem de mirar de fer-ho d'alguna manera de què la persona que ho rep puguem concretar-la molt més de dir quin és l'interès que té i concretar-li molt més no dir-li hi ha una pàgina web d'entitats no sé que no sé quantos... No escolta anem a atacar directament, dir a tu que t'agrada o que et pot agradar, això? Doncs hi ha això en concret. Que sàpigues que n'hi ha moltes si t'interessen més però això. I no ho sé, és complicat tema comunicació.

- Per tant creus que la gent participa en la vida cultural del municipi o cada cop hi participa menys?

- Jo crec que és el que et dic que tot va per etapes, que tot té moments alts i baixos i llavors la gent del poble que va passant per diferents franges d'edat van reactivant algunes entitats o n'hi ha que se'n van a la baixa, o

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

en creen de noves... És a dir les entitats no són, no és un espai que sigui fixe, són vives! I per tant tenen el moment, jo que sé, per exemple, no voldria que sigui així, però hi ha l'aula de música que va començar amb aquestes famílies que tenien aquest interès, la van crear, va funcionar i l'únic que ha fet amb els 4 o 5 anys de vida que té, no ho sé exactament, ha anat anar a l'alça. Ha començat a venir gent de Centelles, perquè no és una escola de música sinó que és una manera d'ensenyar música diferent, més propera pels nens, sense ser més teòric ni tal, i sembla que agrada, però això no vol dir que hagi coincidit amb què ara hi hagi un grup de famílies important tant al poble, la majoria són del poble, però n'hi ha de Centelles, de Seva, de pobles veïns que venen, potser ha coincidit que nosaltres com a famílies, perquè jo porto els meus fills, li hem donat molta importància al tema musical i poder-la generació de darrere d'aquí a 5 o 10 anys, diuen a mi això no m'interessa i per tant això agafa fa una davallada i diuen tu, tanquem. M'entens, per tant les entitats, més que la gent s'impliqui més o menys ara que abans, jo crec que és això que segons la generació que va pujant va donant vida o va activant un tipus d'entitats o en deixa morir unes altres.

- I creus que l'oferta cultural del municipi està més adreçada a una franja d'edat en concret o està molt repartida?

- No jo crec que amb tota la quantitat d'entitats que tenim jo crec que tothom a la franja d'edat que estigui pot trobar una cosa o altra.

- I que creus que s'hauria de fer per incentivar a la gent jove a implicar-se amb el municipi? A implicar-se amb les entitats?

- Bueno, amb el tema del jovent, ja et dic un altre que podries fer-li una entrevista que és l'Alexis Sáez que és el regidor de joventut que ell t'ho contestarà molt millor. Jo crec que hi ha el punt jove que estan fent bona feina i per tant d'alguna manera intenten captar el jovent i a més a més tenim un avantatge ara i és que no teníem institut, i per tant aquest sentiment de poble ens marxa, perquè des dels 12 als 16 anys ens marxen, tots els nanos, ens marxaven, tots els nanos del poble anaven a Centelles feien les amistats allà, feien vida allà i per tant, aquesta franja

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

l'hem perdut sempre a nivell cultural, si em tu em dius a nivell cultural aquesta franja que, doncs malament. Malament perquè són tots a Centelles, i clar jo entenc que això a nivell cultural i de jovent haurem d'estar molt al cas d'aquests 2 anys que ens queden de legislatura i els que vinguin a darrere també. Jo crec que és una molt important que és que sàpiguen aquest moment, és que sàpiguen estar al cas de tu, hem fet un 1r d'ESO, ens ve un 2n aquest curs que ve... Ostres, anem a treballar tota aquesta franja d'edat que no li donàvem sortida fins ara, o no hi treballàvem perquè fins ara la teníem perduda, però ara la tenim al poble. Per tant, anem-la a treballar, escoltem-los, quines motivacions tenen, què els hi pot agradar, parlem amb Centelles que estan fent en aquestes franges d'edat, quins moviments tenen, i intentem que amb tot això que se'ns perdia fins ara i se'n anava a Centelles, doncs que aquests nanos que pugem ara se'ns quedi aquí ho puguin crear aquí.

- Creus que al municipi li falta sentiment de poble, li falta autoestima?

- Bueno, jo sí que és una cosa que he sentit molt sempre. T'he de dir que segons m'he anat implicant al poble sí que poder la sensació crec que hi és amb els Hostalets, ara mateix t'estava parlant del tema de l'institut, el fet de no tenir una secundària clar, els nanos els perdem, aquest sentiment de sóc dels Hostalets costa. Però crec que estem fent un canvi en aquest sentit, i aquests moviments com per exemple l'institut o altres coses que s'estan fent crec que li estan donant més vida, jo que sé, és molt important també el tema urbanístic, o sigui, jo quan vaig amb un poble... Haviam no ens enganyem, aquest poble urbanísticament és 0, està mal fet. En cap moment algú amb els últims 30 anys o 40 de la democràcia des del 79 a ara, en cap moment jo crec que ningú s'ha agafat a plantejar escolteu haviam aquest poble si creix com ha de créixer? Ostres tu hem de tenir un pla urbanístic de creixement no pot ser que surti com un bolet al mig d'un poble, que els hi vagi molt bé i tot eh, però no té cap sentit que al mig d'un poble hi hagi una empresa enorme, sigui d'assecadero, d'embotits el que sigui, no pot ser que aquí al costat un altre, i un altre una mica més avall. Escolta, però que esteu fent, no té cap sentit. Després ja partim que per tenir estima cap a un poble és molt

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

important el tema urbanístic i aquí és nul i per tant tot això fa que bueno dir que sóc dels Hostalets de Balenyà potser costa, però bueno ara s'ha fet un passeig, això li dóna un punt, un nivell més al poble, tenim zones que sabem que a nivell urbanístic no hi podem fer res, perquè està urbanitzat i està com està, però sí que hi podem fer moviments és a dir no sé jo quan torni de vacances tinc agendada una hora amb en Gil, l'arquitecte per tal de fer una revisió del pla urbanístic, però no per fer un pou nou perquè això en quant a temps i inversió de diners és una bogeria sinó simplement agafar les unitats d'actuació que tenim ara, i et semblarà una xorrada, però és que no està fet i per exemple tenim el Pio o qualsevol altra empresa que tenim, jo que sé el Pio per exemple han tancat. Com pot ser, li vaig demanar amb en Gil, han tancat el Pio i entenc que no pot tornar a obrir una altra empresa aquí està modificat això deu ser sòl urbanitzable amb cases adossades i tal que és tot l'estil del barri que hi ha. Ens ho mirem i diu no, això és zona industrial. És a dir, si algú demana avui en dia compro el Pio i vol obrir una empresa allà, aquesta persona ho pot fer. Que això no té cap mena de sentit perquè si a nivell urbanístic ja està mal fet, ostres marca-ho de tal manera de què quan tinguis l'opció d'arreglar-ho arregla-ho. Amb en Gil la feina que tenim prevista fer és aquesta és a dir, totes les zones que ara són industrials que estan posades al mig del poble i que no estan amb una zona industrial que en tenim i no poques, automàticament l'intenció és canviar-les i que siguin zones d'edificació de la casa o el pis o l'estil d'edificació que hi ha marcat en aquell carrer. Aquestes coses s'han de fer. I el que et comentava això amb qüestió de temps, l'aprofitem. A nivell urbanístic si et compares amb un Centelles, Tona... És un altre nivell de poble. Per tant, crec que és molt important imatge, no tant, que també tenir l'institut aquí que guanyem aquesta franja d'edat, però aquestes inversions urbanístiques com per exemple el passeig s'han d'anar fent per començar tenint punts, bolets del poble, diferents espais, perquè a més a més és un poble molt allargat, que tingui un centre sigui atractiu. Per exemple, aquí ja tenim aquesta plaça, a l'edifici de la Pista, que ja és un barri més enllà, fem l'edifici maco i tot l'exterior bonic, un altre bolet maco i a partir d'aquí arreglem la resta.

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

Tenim, ens han fet la permuta del terreny del Karibú, ja tenim un altre espai, doncs aquí fem-hi un altra cosa bonica que quan passi algú per aquí digui ostres que xulo. I fent aquest bolet, tota la resta que ja la tenim edificada anem-la a modificar a nivell urbanístic que per anar-ho col·locant. Si el poble ha de créixer, és a dir el que no s'ha fet fins ara en aquests 40 anys, si el poble ha de créixer tu, estudiem-ho quines necessitats tindrà, doncs el que sigui. Però com a mínim quan creixi que ho faci amb una certa lògica, que no ho ha fet mai aquest poble.

- Creus que des de les institucions es fa una bona feina per tal de mantenir en rodatge els infants i joves amb les entitats o que estiguin involucrades al municipi?

- Ostres aquí, potser això la Montse... El que és els infants bàsicament és la llar d'infants... Sí que et puc dir que una de les coses que estem treballant amb la llar d'infants és que a part de la gent que ja porta la gent a la llar d'infants que hi pugui haver com algun servei extra que ara s'està posant molt de moda, que és un espai de trobada familiar, però per nens petits, crec que s'havia començat a Centelles, però no va funcionar, bàsicament és això famílies que tenen nens petits que jo que sé ara bé l'hivern, i viuen en pisos i no tenen espais per sortir que tinguin un espai que estigui gestionat per algú que ara tingui estudis que estiguin relacionats i que puguin estar aquestes famílies amb els nens en un espai que es puguin relacionar i a part si s'ha de fer una xerrada o algun tipus d'informació de consultes que se'ls hi pugui donar sortida a això. Però clar com a nens o infants és que no et sabria dir.

- Com definiries Balenyà? Com definiries el municipi?

- Definir-lo com a què?

- Definir-lo de com seria socialment? Com és ell? Si és un poble viu, dinàmic...

- És un poble viu, això segur. Hi ha molt moviment. Després un poble que uneix gent molt diverses i de moltes procedències. Quant a poble, és un poble molt divers, crec que és viu... No sé que més dir-te. Jo crec que és

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

un poble molt potent quant a població i crec que hem de trobar els avantatge quant a això no? Que a vegades hi ha gent que hi troba desavantatges, que si els d'Hostalets hi ha molts d'aquí, molts d'allà i molts de no sé on, bueno doncs això fem-ho que no sigui una cosa negativa, que sigui una cosa positiva, un avantatge, n'hem a fer trobades intercanvis culturals, en tenim, hem de mirar com a poble totes aquestes etiquetes que tenim negatives i intentar donar-li la volta i dir escolta això que tu m'estàs dient que és negatiu doncs és positiu. Per què? Doncs mira amb això hem après això, hem fet una trobada jo que se hem fet un intercanvi de tema de cuina de menjar, ens trobem amb això, i ara hem vist que podem fer una sortida a no sé on, i ens podem agermanar amb aquella població d'allà, per tant intentar donar-li la volta, perquè jo crec que és un poble molt potent, molt potent i ho sigui és un diamant en brut. El típic poble que ha estat envoltat de poblacions maques i que funcionen molt bé i que estan boniques des d'un principi a nivell urbanístic i tot, i tenim Hostalets de Balenyà que està aquí al mig i bueno que és una cosa que s'ha quedat... Realment amb la població és molt potent i hi ha feina, molta, perquè això no es fa d'un dia per l'altre, però jo crec que és un poble que no té res a envejar cap dels pobles veïns.

- Que me'n pots dir dels gegants d'aquí del municipi?

- Els gegants no te'n puc dir gaire cosa, l'únic que et puc dir és el que et deia abans que hi havia hagut algun problema de canvi generacional, no et sabia dir si està en actiu... M'imagino que la Montse t'ho haurà comentat millor...

- Sí, alguna coseta... I de la ràdio que me'n pots dir?

- Home de la ràdio que hi ha una gent implicada amb en Joan al davant amb una gent superactiva, veus és un dels punts també potent, crec que tenim una ràdio amb tot el que és la programació que hi ha i tot és envejable, bueno, Centelles té ràdio? Tona en té? Són aquells punts que et comentava abans, tenim gent superpotent aquí al poble, per tant tu donem-li sortida, ajudem-los i a més a més diguem-ho saps, tu escolteu, nosaltres tenim això, el mateix que fan els altres, aquest sentiment de

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

poble, escolteu nosaltres tenim els nostres arguments de dir que som Hostalatencs i ens sentim orgullosos. Per exemple, això és molt potent de la gent que està implicada de la mà de programes és impressionant, i és potent i un poble és viu, doncs un exemple és aquest la ràdio perquè és això perquè és pur amor a l'art i perquè m'agrada la ràdio i perquè disfruto i ja està. I gent així com aquests de la ràdio, entre els quals tu, hi ha varis grups al poble, el col·lectiu d'artistes, hi ha varis grups... Després tot això remarquem-ho fem-ho com a producte nostre diferencial de la resta.

- I del teatre que me'n sabries dir?

- De l'entitat?

- Sí

- De l'entitat suposo que t'ho explicarà més bé la Montse, bé ja t'ho deu haver explicat, però també em sembla que està en moments baixos, problemes de generació. I un dels temes que amb la Montse hem treballat de cara al teatre, que és una de les coses que recordo i que hem perdut i que crec que s'ha de recuperar i ja els hi hem proposat, és que aquí fèiem els pastorets, ho fèiem amb gent del poble, i estava a rebotar, i era en Pep qui deia als pares tu aquest nen que agafava i quan arribava l'època deia tu a l'entrada amb els pares escolta aquest nen, pum, cap aquí cap allà. I agafava el grup aquest de nens i feien els pastorets. I clar, això que fa doncs et torna a donar durant uns dies un espai de sentiment de poble de dir ostres vaig allà a l'ateneu i està a rebotar de gent, i són les famílies dels nens, i els avis i... S'han de fer més sessions perquè si no no es troben entrades per veure i jo tinc aquesta sensació de viure uns moments d'aquests de tu això és de poble, aquí és on em sento bé i a gust. I amb la Montse hem plantejat a veure si podríem tornar a fer aquest tema que nosaltres els ajudarem amb tot el que sigui però intentar recuperar els pastorets, perquè val la pena, són aquests moments molt bons i sempre te'n queden records. No vas a veure la gran obra sinó que vas a veure a en Pep, a l'Antònia... i que si un la caga doncs t'ho passes teta perquè a més a més rius i no hi ha cap mena de compromís ni de res, però això són els moments que és el que crea entitat o sentiment de pertinença en un

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

lloc que aquestes sensacions al final són aquests moments el que et queda en definitiva, aquests records de disfrutar i que era un moment superxulo, de rialles i tal i això és els Hostalets de Balenyà aquests moments així. Amb la Montse sí que hem intentat amb ells d'intentar treballar aquest tema, perquè crec que és important també de quan ells fan obres de teatre per trobar entrades no? Si no corres no en trobes, tothom s'ho passa superbé. Aquestes entitats hem de mirar d'ajudar-les molt, d'ajudar-les amb el que faci falta de mirar de buscar si hi ha gent implicada, com ho podem fer, de parlar-ne amb la tècnica, l'Anna Maideu, que també n'està una mica al cas perquè és això, al final el sentiment del poble està aquí, sí que a nivell urbanístic és important perquè ho és però cony, que al final un poble, és la gent.

- Doncs res més ara aquí si vols afegir alguna cosa que creguis que s'hauria d'haver comentat o alguna coseta...

- No bueno, jo primer agrair-te que em fessis l'entrevista perquè jo entitats no ho gestiono, però no sé si ho has vist, però no sé si ho he expressat o ho he transmès mentre estava parlant, que al final un poble el fa la gent, que realment és molt important de trobar aquests moments de que ostres jo estic molt orgullós d'estar d'aquí al principi és el que et comentava jo venia allà i me n'anava i feia la meva vida, que era fora d'aquí i només venia a dormir, però com vas coneixent el poble, les motivacions és una passada de poble. I el que hem de fer és donar-li sortida a tot això, però que és un poble crec que si hi hagués un titular amb aquesta entrevista seria això i claríssim eh. Que els Hostalets de Balenyà és un diamant en brut i que té un futur i el sabem tirar endavant té un futur molt bèstia, molt bo.

- Doncs moltíssimes gràcies. De debò.

vi. Joan Iglesias

Joan Iglesias és un dels tres directors actuals de Ràdio Pista, l'emissora municipal de Balenyà. Fa més de 20 anys que fa ràdio al municipi. Amb aquesta

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

entrevista pretenia extreure'n informació de com és actualment l'emissora, quins van ser els seus inicis...

L'entrevista va ser gravada el dilluns 9 d'agost de 2021 a les 17h als estudis de Ràdio Pista de l'edifici de la Pista.

(Entrevista transcrita amb la màxim precisió de tal qual es va fer, amb barbarismes i amb un ús d'un llenguatge informal)

A continuació l'entrevista transcrita.

- (EUDALD) Primer de tot moltes gràcies, el que t'he dit.
- (JOAN) 500€. Com que gràcies?
- No, el treball és per fer una anàlisi de l'estat de la cultura als Hostalets de Balenyà i per això entrevisto a entitats, a gent de l'ajuntament, i a gent que estigui implicada en entitats i associacions. Primer de tot, no sortirà al vídeo, però quina edat tens?
- 45 anys. Pot sortir perfectament.
- Quant fa que vius als Hostalets de Balenyà?
- Fa uns 25 anys
- I respecte d'on vivies abans, l'oferta cultural amb el teu poble d'abans és diferent amb la que hi ha aquí?
- Si, no hi havia tanta oferta cultural quan vaig venir jo aquí a Hostalets
- I de què creus que depèn això?
- Suposo que, clar jo vinc de Centelles, allà es feien moltíssimes coses la veritat i aquí a Hostalets sempre li ha faltat... Que ha millorat moltíssim, amb els anys que porto ha millorat l'oferta cultural i ara et diria que superem l'oferta cultural de Centelles i Tona et diria que també una altra cosa és la participació.
- Participes activament en la vida cultural del municipi?
- Intento.

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- En quines entitats estàs implicat?
- A Ràdio Pista, llavors a vegades estic en algunes activitats que fan al Punt Jove.
- I des de quan hi participes en aquestes entitats?
- Haviam, a Ràdio Pista des del 1999 i a les ofertes del punt jove i tal depenent de l'oferta, però fa molts anys també. N'hi ha que he participat més i d'altres que menys.
- I que és el que et motiva a participar?
- Doncs que sigui atractiu i que m'agradi a mi. Hi ha gustos per tot. Hi ha algú que li pot agradar un taller d'una altra cosa, a mi en concret algú altre o jocs que fan al punt jove.
- Quina és l'entitat o associació que més t'agrada i per què?
- Clar, demanant-me això diré a mi m'agrada Ràdio Pista. Val aquesta?
- Sí, i tant.
- Per què? Perquè a mi sempre m'ha agradat el món de la ràdio des dels 14 anys ja vam muntar una ràdio al cole. Vaig estar a ràdio Centelles, va tancar ràdio Centelles, després vaig estar aquí a Ràdio Pista i sincerament sempre m'ha agradat el món de la ràdio.
- Consideres que el municipi té una bona oferta cultural?
- Té una bona oferta cultural? Els últims anys sí.
- Abans no?
- Ha anat millorant. És que hi ha hagut diria alt i baixos moments en què si i en què no. També és veritat en què hi he estat més vinculat i altres en què no. També depèn de la situació que visquis no? Però oferta cultural així en general, sí.
- Perquè creus que hi ha hagut aquests alts i baixos?

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- Depèn de les polítiques de l'ajuntament, depèn de qui porta el punt jove, molts factors... també la gent, la gent és qui fa que la cosa funcioni o no. Depèn molt d'ells.

- Creus que tots els veïns del municipi coneixen tota aquesta oferta cultural?

- No.

- Per què?

- Per què? Perquè no interessa. Normalment per desgràcia per tots, entre cometes perquè no ho és per mi ni és com ho veig ara mateix, però ha sigut una ciutat dormitori llavors la gent que fa va a Centelles o a Tona. També és veritat que això ho ha fet molt el fet de l'institut, i llavors el jovent, els joves que són els que més s'impliquen normalment doncs clar se'n van amb els seus amics a Tona o a Centelles i llavors clar aquí a Hostalets es queda buit. També és veritat que no hi ha una zona d'esbarjo per joves, definida, jo espero que amb el temps amb l'edifici de la Pista, l'institut que es farà aquí a Balenyà tot això vagi millorant també.

- O sigui creus que Balenyà li falta autoestima? Sentiment de poble?

- Jo crec que cada vegada menys.

- Per què?

- Home perquè el poble està fent coses per millorar aquest sentiment d'autoestima. Si tu ara em dius de quin poble ets, tot i venir de Centelles que abans era el boom, per mi ara el boom és Balenyà. Llavors clar, jo tinc un sentiment de dir, jo m'estimo Balenyà i vull que millorin les coses aquí al poble, al meu poble. Clar, això la gent pel que jo he parlat la gent marxa del poble, ara que m'hi relaciono més amb ells, molts no coneixien ni la ràdio, clar jo penso que hi ha una feina per fer, però sí que és veritat que està tot molt ben apuntalat.

- Creus que és per una falta de desinterès per part de la gent?

- És que tampoc vull culpar a la gent de si te la culpa o no, perquè clar, tu aniràs allà on t'agradi. Les festes on anem normalment, a Vic. Llavors clar,

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

a comprar on vas? On hi hagi més botigues, no amb l'oferta d'aquí. Desinterès per la gent no, però potser sí que no té l'atractiu com perquè la gent es quedi aquí.

- Consideres que l'oferta cultural, les entitats i associacions, estan més adreçades cap a una franja d'edat en concret o està tot molt repartit?

- Ostres no ho sé jo tema entitats, sí que per la ràdio han passat totes les entitats o almenys he intentant, també els hi hem donat l'oportunitat que facin programa i això, el problema de les entitats, ara hi són i ara no. Depèn de les persones que ho portin i que li vulguin donar continuïtat. Evidentment sí que hi ha entitats que s'han quedat estancades s'han quedat amb un grup que en el seu moment eren joves i ara ja són grans, que a vegades segurament hi ha menys ganes, i que probablement no promouen el fet que entri més gent o anar renovant gent, una entrada de gent jove per tal que agafin el relleu, això potser a vegades no ho veu la gent. I fa falta que hi hagi molt de moviment i molt de relleu, perquè sobretot els joves visquin i s'empapin d'aquestes sensacions. Que després no vols seguir en aquesta entitat perquè no t'agrada? Doncs plega, però com a mínim dona l'oportunitat que la gent ho provi.

- I que creus que s'hauria de fer per incentivar a la gent jove del municipi a participar en les entitats?

- Doncs primerament que els mateixos de les entitats estiguessin motivats amb les seves entitats i que l'ajuntament aposti per aquestes entitats per tal que es facin coses i funcionin be perquè clar tu potser fas coses i després et diuen això no per aquí no i després clar, et tallen ales i et desmotives. Jo penso que és una cohesió entre tots, des del govern fins a la gent que forma part de les entitats i les persones, i sobretot també des de l'escola. L'escola és una part important que s'impliqui amb el poble i que les entitats es donin a conèixer també des de l'escola. Lo ideal seria que tot funcionés a partir de l'escola.

- A tu que és el que més t'agrada d'aquesta oferta cultural?

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- De l'oferta cultural que ofereix Balenyà? Home la veritat, el que és el punt jove per exemple que és qui més promou aquesta oferta, haviam sincerament es mouen i fan moltes coses i intenten arribar a tot arreu. Una altra cosa és que les entitats es vulguin implicar amb el que vol fer el punt jove. Jo penso que hi ha ganes de fer coses aquí a Balenyà.

- Però en general com ho veus?

- Em sembla que ja t'ho he dit abans, l'oferta cultural que hi ha a Balenyà, és bona està bé, hi ha moltes coses, potser no són les que més t'agraden, però n'hi ha de curioses i dius ostres mira ho podríem provar. Problema que la gent costa d'implicar.

- El que menys t'agrada d'aquesta oferta cultural?

- Home doncs que la gent desconeix i no s'interessa, i prefereixen anar a altres municipis que potser tenen menys oferta cultural, però hi van perquè s'hi ha apuntat el meu amic, a doncs jo també vaig cap aquí.

- I respecte de quan tu erets més jove o de quan tu vas començar a venir aquí...

- Continuo sent jove, perdona.

- Aquí quan vas venir als Hostalets creus que l'oferta que hi havia abans era millor a la que hi ha ara?

- No.

- Per què?

- No hi havia tantes coses, també és veritat que ara potser vaig errat i em podrien dir no si hi havia, et diria jo pel que recordo, 15-20 anys sí que hi havia molta gent implicada i que volia fer coses aquí a Balenyà, això sí que és veritat, però potser no hi havia tantes propostes ni per part del punt jove ni per la de l'ajuntament. No hi havia tantes ganes de fer tantes ganes de fer activitats i coses.

- Hi havia la gent i les ganes però...

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- Jo crec que s'ha girat una miqueta la piràmide. Potser abans hi havia més gent, recordo que a la ràdio era molt colla, i venien del punt jove, i venien també de... No ho recordo, el que hi ha al costat de l'escola.

- La quitxalla.

- Correcte. Doncs venien de la quitxalla també hi havia entrat molta gent i hi havia moltes ganes de fer coses aquí al poble, la veritat és que sí, perquè els primers festivals benèfics que es van muntar van ser aquí al poble i Déu n'hi do la gent que hi havia.

- Creus que al llarg del temps s'han deixat perdre entitats o festes?

- Sí

- Per què?

- Cosa de l'ajuntament, una festa molt xula que hi havia aquí que era la nit de bruixes, a mi pel que em van dir, va ser l'ajuntament qui s'ho va deixar perdre perquè no volien tenir una persona que se'n encarregues i portaven molts diners i portava molt a conèixer el que era el municipi. I també el Karibú. El Karibú era un referent, tothom coneixia Hostalets de Balenyà gràcies al Karibú. El que passa que es va deixar perdre per motius més o menys, volien fer edificis allà, bueno no hi entro, eren coses que donaven nom al municipi.

- Creus que des de les institucions es fa una bona feina per tal de mantenir en rotatge els infants i joves del municipi implicats en les entitats?

- Des de les institucions, quan dius això a què et refereixes?

- L'ajuntament.

- No.

- No es fan bones polítiques adreçades al jovent?

- De cara amb les escoles vols dir?

- No, en general. Flik Flak o ajuntament...

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- Haviam, no, parlem. M'estàs dient si des de l'ajuntament estan fent coses perquè el jovent participi. Si és així, jo et diria que sí els hi interessa que el jovent participi que estan fent coses si, ja t'he dit han canviat molt la política en els últims anys i ara s'estan fent polítiques molt correctes per tal de ja et dic i t'ho he dit abans, a Balenyà crec que es fan més activitats que no pas a altres municipis del costat i són molt més gran i tenen un ingrés de diners molt més gran també.

- Que aporta Ràdio Pista al municipi?

- Què aporta Ràdio Pista? El que la gent vulgui que aportí, perquè clar Ràdio Pista és un mitjà de comunicació del municipi que estem per la gent i la gent que vulgui doncs conèixer el món de la ràdio i aprendre i sobretot fer difusió sobre temes que vulgui interessar a la gent, el millor mitjà que té la gent aquí a Balenyà és Ràdio Pista.

- I quan neix Ràdio Pista? Quina és la seva història?

- Que jo recordi va començar el 83. Bé llavors estava el primer director no sé si era en Carles Capdevila, després ho va ser en Pere Puigdomènech, jo vaig entrar amb en Vicenç Bigas de director, i jo quan vaig entrar al 99 només hi havia 3 programes, i de cara a l'ajuntament et diré el que em van dir a mi doncs que era una entitat, que no és una entitat, és un organisme de l'ajuntament, que eren per tenir contents a 4 arreplegats que volien fer ràdio. Aquesta era l'idea que hi havia quan jo vaig entrar a RP. Llavors quan vaig poder entrar a la directiva i poder ser director, penso que vaig poder fer canvis per tal que no fos així. Penso que ho vam aconseguir força bé.

- I ara, com és Ràdio Pista?

- Bé doncs jo et diria que ara RP és un mitjà de comunicació més tan competent com Catalunya Ràdio o RAC1 i que lo bo és que funciona desinteressadament és a dir no hi ha cap incentiu econòmic ni per part de la directiva ni de la gent, i funciona amb ganes i motivació, i és el que volem, que ràdio pista funcioni i que la gent tingui ganes de fer ràdio i intentem fer uns informatius que encara tenim això una mica que ho hem

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

d'arreglar. I lo bo que té Ràdio Pista és que hem començat a fer un conveni amb l'institut escola per tal que l'escola col·labori amb la ràdio i els nens ja de petits coneguin que tenen una emissora i que està disponible per ells.

- Quin paper juga Ràdio Pista en l'oferta cultural al municipi?

- Bueno jo penso que molt, Ràdio Pista és una font d'aprenentatge, aprens a nivell tècnic, a parlar, a l'hora de treballar en equip, al preparar-te, a fer treballs... Culturalment té molts avantatges, aprens molt. Tot depèn de les ganes i el que ofereix és això, una experiència més que en un currículum el dia de demà sempre va bé. Doncs mira si he estat fent ràdio durant x anys i tinc tot això de coneixements que mai s'obliden i conec a gent de fa molts anys sempre han recordat la ràdio com a un bon record.

- I per què creus que la gent no coneix l'emissora?

- Bé penso que no s'ha fet tampoc una política per part de l'ajuntament perquè la gent conegui ràdio pista i també la direcció de la ràdio no s'ha donat a conèixer molt Ràdio Pista.

- Doncs ara si volguessis afegir alguna cosa més o que creguis que ha quedat pendent...

- No doncs que la cultura és una font per tothom i que tothom intenti provar coses per fer perquè va molt bé, la veritat i aprendre una mica més i participar de les coses la veritat... Fa poble, coneixes gent i coneixes coses que desconeixes totalment que val la pena.

- Doncs moltes gràcies.

- A tu Eudald.

vii. Carles Lopez

En Carles Lopez és l'actual cap de colla dels geganters de Balenyà. Al llarg de la seva vida ha estat relacionat també amb altres entitats del poble com l'emissora municipal. Amb la seva entrevista pretenia descobrir i saber-ne més sobre la història i l'estat actual de la colla gegantera del poble.

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

L'entrevista va ser gravada el dilluns 23 d'agost del 2021 a les 19h al magatzem de la urbanització sud de la brigada municipal de l'ajuntament, que és el lloc on guarden els gegants.

(Entrevista transcrita amb la màxim precisió de tal qual es va fer, amb barbarismes i amb un ús d'un llenguatge informal)

A continuació l'entrevista transcrita.

- (EUDALD) Ei que et deia, primer de tot, moltíssimes gràcies per concedir-me l'entrevista, és pel que t'he dit, per fer una anàlisi de com està actualment la cultura aquí al municipi.
- (CARLES) Encantat.
- Primer de tot, quina és la història dels gegants del nostre poble?
- Dels gegants del nostre poble que et refereixes?
- De l'Elisenda i en Bernat.
- Això t'ho dirà millor en Guillem.
- (GUILLEM) No, no Carles, tu saps parlar millor que jo.
- Bueno ara els gegants que ara faran 34 anys, són del 1987, el 30 aniversari el van celebrar amb la colla antiga. Nosaltres portem un parell d'anys... Són 34 anys ja faran no?
- (GUILLEM) Sí.
- 34 o 35?
- (GUILLEM) Som el 2021, faran 34 sí.
- Els 34 ja els han fet els 35 encara no, això el 2025. Van fer els 30 anys el...
- (GUILLEM) 2017.
- No...
- I no ho posa aquí?

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- La xapa aquesta és del 30 aniversari, i això es va fer el 2017.
- No.
- (GUILLEM) Si, 87 més 30.
- O sigui quants anys tenen els gegants?
- Ara en tenen 34 des que es van construir.
- La seva història més o menys?
- La seva història, Elisenda i Bernat que vénen dels senyors dels Hostalets que eren els nobles de la vila de Balenyà, dels Hostalets, ara faran 34 anys des del 1987 que es van construir. Ara faran els 35 anys que a veure si la pandèmia ens deixa perquè els 35 anys d'uns gegants no es fan cada dia. I la mida d'en Bernat de 3,65 metres i 3.60 metres l'Elisenda amb un pes de 45kg i 40kg respectivament. I bueno construïts en fusta que bueno nosaltres com a colla nova, per dir-ho d'alguna manera, farà 3 anys que vam fer el relleu amb la que hi havia abans i vam agafar-ho una mica una colla molt familiar, amb gent d'aquí del poble. Vam agafar el relleu amb moltes ganes, amb canalla que són els que tiren, i el que fa la fal·lera gegantera que en diuen no? Què fem? Doncs fem el tema de seguir la cultura gegantera, de fer conèixer la cultura del nostre poble per arreu de Catalunya i fer-los ballar i fer una bona rua pels diferents pobles i bueno, on ens conviden o convidem nosaltres, funciona de quan un poble fa una trobada de geganters sigui per festa major o per la trobada comarcal doncs conviden a diferents colles de Catalunya, i llavors quan ens conviden i es va l'altre colla queda com obligat de tornar-tela que vol dir que tu vens i jo vindre a canvi a la teva festa, sigui el que sigui. És una mica el d'això, és més els caps de setmana sobretot els diumenges. Aquí a Hostalets, nosaltres just entrar vam fer la trobada comarcal que encara hi havia l'Anna Magem d'alcaldesa, i també vam coincidir amb la colla nova amb la trobada de Catalunya, els geganters de Catalunya que vam tenir la sort com a colla d'entrar en aquesta trobada que va ser també una experiència molt xula.
- Com està actualment l'entitat dels gegants?

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- L'entitat, la pandèmia ha fet molt de mal, la parada de la pandèmia ha fet molt de mal pel tema de que les parades quan estàs actiu i moltes coses un per l'altre t'animes, però amb aquesta parada ha fet mal perquè molta gent s'ha apartat una mica i ha deixat a un 3r o 4t, ja no dic un segons, terme el tema dels geganters i com que encara no està la cultura gegantera per poder sortir ara s'estan fent balls estàtics i això ha fet mal en tema de colla, nosaltres érem cap a 6 o 7 grallers i ara en som 2, de portadors n'érem 10 i ara en som 4, llavors ara que dius que sembla que comença a veure llum i reactivar-se el que volem és reactivar, animar i buscar gent nova amb ganes per poder tirar-ho endavant i nosaltres les ganes les tenim i continuarem com a colla doncs evidentment buscant o enganyant a algú perquè segueixi a la colla.

- De quant fèieu els actes abans de la pandèmia, hi havia prou seguiment per part de la gent?

- Si, si abans de la pandèmia evidentment quan fas una rua, no aquí a qualsevol puesto, fas molta participació i sobretot molt familiar, la canalla de veure els gegants i els pares ensenyar una mica la cultura del que és el món geganter això si, a banda de cantar el gegant del pi. Doncs s'apropaven i per on s'hi fica, i per on mireu, i que feu, quan pesa... A part de que la gent participava. És molt d'agrair això.

- Creus que els veïns del municipi d'aquí al poble i per què?

- Segur, a qui puguis preguntar segur que se l'estimen perquè és una cosa del poble, que els tinguem una mica oblidats també vull dir posaria la mà al foc que a qui preguntessis se'ls estima no? Però a vegades queden oblidats, ara més perquè quan no veus molt a una persona acabes oblidant doncs això és el mateix. Però jo crec que quan fem la festa del 35 intentarem que la gent els vegi cada vegada més de l'Elisenda i en Bernat.

- Doncs ara si vols afegir alguna coseta més...

- Bueno doncs això, gràcies per donar l'oportunitat a la colla per comptar amb nosaltres pel teu projecte i que si d'aquí arriba a algun puesto animem a la gent a conèixer el món geganter de Balenyà i que estem oberts a

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

qualsevol persona que vulgui participar i conèixer el món geganter i el que diem, fal·lera gegantera a tope.

- Doncs moltes gràcies, Carles.

- A tu.

viii. Miquel Solà

És l'actual president del KOK i membre des de la fundació d'aquesta entitat. Ha organitzat molts actes i concerts a dins i fora del municipi. Amb aquesta entrevista pretenia saber-ne més obre els orígens de l'entitat, aprofundir-ne sobre quins concerts s'han fet...

L'entrevista va ser enregistrada el dia 25 d'agost a les 19:30h a l'antiga sala de plens de l'Edifici de la Pista.

(Entrevista transcrita amb la màxim precisió de tal qual es va fer, amb barbarismes i amb un ús d'un llenguatge informal)

A continuació l'entrevista transcrita.

- (EUDALD) Bé doncs el que et deia, moltes gràcies per concedir-me l'entrevista és per fer més que res una anàlisi de com està la cultura aquí al municipi mitjançant entrevistes a les diferents entitats o associacions i de com està tot el panorama actualment aquí al poble. Què és el KOK?

- (MIQUEL) El KOK, és una entitat, com diu el seu nom, Komité Organitzador de Koncerts, doncs que es va crear al seu moment per organitzar concerts i altres actes culturals i festius. Tot lligat amb, bé de fet va sorgir en el seu moment en l'any 93 per tot una sèrie de gent, un pilot de fet, una 30 de gent jove d'aquell moment, de gent jove del poble, que reclamava que en el poble es fessin concerts d'una certa importància o que la majoria de grups que en aquells moments sobretot en aquells moments hi havia molt el tema del Rock Català doncs poguessin passar pel nostre poble i que la gent del poble en pogués gaudir i aleshores vam reivindicar i conjuntament amb el regidor de cultura de l'època, Antoni Mas, doncs vam aconseguir que d'alguna manera l'ajuntament doncs ens escoltes aquesta petició, reclamació i vam posar les bases per lo que l'any

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

94 va ser el primer concert del KOK. Ja et dic, eren una 30 de joves amb moltes ganes, energia i tal. Joves entre els quals no hi era, en quan a que jo ja tenia una edat a mi després em van venir a veure doncs conjuntament també amb en Marc Muntal Casanoves, doncs com a aportar una experiència que jo ja tenia organitzant concerts a Centelles, amb el tema de la comissió de carnestoltes, etc, etc. I a partir d'aquí ells doncs van decidir quin seria aquell primer concert que va ser genial i a més un concert absolutament multitudinari, de més de 2000 persones a la pista coberta de les escoles amb la companyia elèctrica Dharma i els Pets, aquest va ser aquell primer concert que no es va poder fer el 93 perquè ja era molt just de temps i ja el van planificar i ho van preveure tot per fer-lo a la festa major de l'any 94 i ja et dic el KOK ha seguit evolucionat evidentment de moltes maneres primer de tot aquest pilot de gent jove que ja s'han anat fent adults, alguns per qüestió d'estudi, per qüestions sentimentals, personals, etc.. Van anar desapareixent, n'han quedat ara, som ara, érem 9 de colla, malauradament fa poc més d'un any el company i amic David ens va deixar per una greu i llarga malaltia i aleshores doncs ja et dic, vam quedar 8, jo ja no era jove en aquell moment vol dir que ja i els demes doncs els que queden d'aquells moments són en Pep Sallent i en Marc Puigdomènech, que són els dos que queden de l'època, després tenim en Vicenç Bigues, que va començar sent el nostre fotògraf professional i després ja es va anar quedant al grup, l'Ignasi Gelabert, la Montse Rovira, la viuda d'en David, i hi ha en Joan Caraballo i jo mateix evidentment.

- Quin paper juga el KOK dintre de l'oferta cultural del poble?

- Bueno, el que hem pertangut sempre ha set de portar, ja van pretendre ells en aquell primer concert i després nosaltres hem continuat i ampliat, entenc, ha set de portar els millors artistes grups de casa nostra. En aquell moment el 93-94, la idea era portar els grups de casa nostra que ja vam portar de fet tots, diga-li Sopa de Cabra, Umpah-pah, Lax'n'Bussto, etc. Doncs que passessin per aquí a casa nostra els grups que ja et dic del que s'escoltava a Catalunya, i així va ser després de l'esforç i la dedicació també evidentment per part de l'ajuntament la seva predisposició

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

lògicament que així fos. A partir d'aquell moment hi ha, quan tots aquells grups ja van anar passant per aquí doncs vam buscar noves visions i ampliar el nostre focus a la península i evidentment una mica més endavant ja a fora de l'estat. I així va anar, recordo potser, tot i que són d'aquí, ja cantaven en castellà, però ja era un altre història i un corrent diferent, Loquillo i los Trogloditas, per exemple van estar per aquí. I després van anar venint diferents grups ja et dic de la península. Vam fer un cicle, perquè després de tot això vam anar fent cicles clar ja ens vam anar posant, vam anar tenint relacions amb una sèrie de músics de mànagers, etc. Tant d'aquí com de fora. A partir d'aquí vam tenir els millors grups de rock dur, hard-rock, de l'estat espanyol que majorment estan concentrats a Madrid, digue-li Barón Rojo, Obús, Los Sobabes, Rosendo, Barricada... Tots aquests van estar aquí, aprofitant les festes d'hivern perquè el que sí que feien, almenys els primers anys, aprofitant que l'ajuntament, comissió de festes programava festa major doncs nosaltres organitzàvem concert en aquells moments. Festa d'hivern que en aquell moment van començar a créixer i a generar les festes d'hivern també fèiem algun concert en aquell moment. Els primers anys anàvem programant concerts en aquelles dates fins que també efectivament vam arribar un moment en què ja vam necessitar i per qüestions també d'agenda dels grups doncs que al mateix en venia un al maig, o al febrer, o el novembre o no se quan i aleshores lògicament vam començar a programar a fora d'aquestes programacions estàndards de l'ajuntament i a partir d'equí així ha anat sent aquesta carrera de ja gairebé 27 anys ara mateix tot i que aquest últim any i mig per la qüestió de la pandèmia estem parats.

- Quines activitats organitzeu normalment el KOK?

- Bueno majorment ha set organitzar concerts, aquesta ha set la filosofia, la base i tal, però sí que hem fet com t'he comentat abans ha set organitzar altres actes culturals i si una mica lligat a això doncs hem organitzat exposicions de, sobretot de fotografies, per exemple la primera de totes era d'en Pepe Senyé que tenia una col·lecció molt amplia de fotos de concerts i llavors evidentment ja va ser d'en Vicenç Bigues que ja hem

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

anat fent vàries coses molt interessants de gran qualitat i a sobre del record doncs que tot genera i que a tothom li genera doncs aquell concert, allò aquella vivència que vas tindre en aquell moment i tal amb aquell grup. I llavors també el que hem fet amb el lligam i relació que tenim amb Elliott Murphy que aquesta és la part que et comentava abans, que van començar a entrar després dels catalans i els espanyols, els americans, ell va ser el primer, ell és més fàcil, ja que està afincat a París vol dir que tenim un contacte directe amb ell i sempre és més fàcil fer una trucada i mirar com estan els vols de París a Barcelona que evidentment venir de Nova York o d'altres parts de, o de Califòrnia, etc, etc. Aleshores amb l'Elliott Murphy, les relacions que hem tingut amb ells doncs hem fet presentacions d'alguns dels llibres d'ell que s'han traduït algun al castellà i aleshores hem fet aquesta presentació i aquesta és bàsicament la qüestió i després també lligat al propi Elliott, un director de cinema espanyol, madrileny, li va fer un documental, i aquest documental el vam poder presentar en una de les seves visites aquí vam poder fer la presentació amb el director i el propi Elliott. Va ser molt interessant fer una petita introducció a l'inici, després fer una xerrada explicant en fi tot el que la gent va voler i va necessitar que li expliquessin.

- Quan organitzeu les activitats hi ha un bon seguiment per part de la població?

- Bueno, aquesta és una coseta que ens agradaria que fos més sí que hem aconseguit en els últims anys que tot un sector de gent del poble cregui en nosaltres, no conegui els artistes que venen, però al creure en nosaltres ve i habitualment, sortosament, no nosaltres sinó els artistes que venen no els han decebut amb què evidentment ja dic cada vegada més hi ha un sector no majoritari, però que estem contents amb això que cada vegada va venint més gent. Sí que hem de dir nosaltres que per les característiques dels grups que ha vingut sempre ha vingut moltíssima més gent de fora que d'aquí i quan dic de fora moltíssimes vegades no només de la comarca, província sinó que a vegades ha vingut gent de molts altres països als concerts. Al principi va passar amb l'Elliott que hi havia la tradició i la realitat de fet que els concerts que feia als Hostalets

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

eren concerts molt especials. De fet eren molt especials, ell ens ho va dir la segona vegada que va vindre em va dir vinc aquí a Hostalets em sento com a casa i aleshores doncs ho donc tot, a tot arreu ho dona tot, però aquí hi ha un plus més i aleshores, la gent de fora sobretot a l'inici molts francesos però gent d'altres països sobretot això el boca-orella aquests concerts i després això haver arrossegat sempre molta gent de fora. Que nosaltres estem molt contents d'haver posat el nom dels Hostalets de Balenyà en moltíssims llocs i persones que per descomptat no tenien ni idea d'on era aquest punt de la comarca d'Osona, no?

- Retornem a l'inici de com es crea l'entitat, quins són els seus inicis?

- Els inicis com et deia va ser aquest grup de gent jove ja et dic més o menys una 30 joves l'any 93, la voluntat, il·lusió i les ganes que organitzar concerts al nostre poble que en aquells moments l'activitat musical era gairebé nul·la o minsa i aleshores aquest va ser el tema, la il·lusió i les ganes i per descomptat després el tarannà positiu que va tindre el regidor Antoni Mas doncs per també apollarlos i a partir d'aquí generar doncs aquella fusió doncs per poder-ho fer. Va ser això aquest caliu i aquestes ganes que no sé si avui dia malauradament potser no sé si un grup tant ampli de gent jove podria passar o no sigui amb música o altres coses, possiblement si, però en aquell moment va ser molt maco que es produís tot allò i que pogués dur-se a terme evidentment.

- Doncs ara res més si volguessis afegir qualsevol cosa que creguessis que ha falta o t'agradaria dir endavant.

- Bueno jo ja et dic, estem molt orgullosos, tot el KOK, tot aquest bagatge musical que hem fet doncs tots aquests anys aportant aquesta gent que com he dit abans, no només de casa nostra hem donat també de fet, potser oblidava ara dir també casa nostra no només em referia a grups de primera catalans que van vindre perquè nosaltres també vam pretendre que qualsevol grup del propi poble de la comarca de gent jove que començava doncs donar-los l'oportunitat i tal, tenim l'exemple de Els Catarres, famosíssims que nosaltres els havíem tingut en algun parell de les seves formacions anteriors, una d'elles Woldfish, els havíem tingut de

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

taloners tocant davant de Sopa de Cabra o d'en Pep Sala, etc. D'això n'estem molt orgullosos que alguns d'aquests grups, aquest músics, aquests joves músics hagin arribat a triomfar en el seu moment i nosaltres orgullosos per donar-los l'oportunitat, ja et dic. Això per una banda. Per l'altre evidentment que ha vingut gent de molt pes per exemple gent dintre del món mundial parlo de Jackson Brown, parlo de John Cail, que hagin trepitjat aquest petit poble i gran, enorme, musicalment que m'ho diuen gent de fora, sou enorme, que hagin trepitjat els Hostalets i que a sobre s'hagin endut un gran i bon record i amb el que mantenim i ells recorden la seva passada per aquí vol dir que això és el que més que és de les coses que ja et dic és del que més ens fa sentir més orgullosos perquè en definitiva treballem per amor a l'art, a la música. Ningú per descomptat ha cobrat res ni cobrem, al contrari la il·lusió que seguim mantenint després de 27 anys i espero que segueixi per molts anys més vaja.

- Doncs res més, moltíssimes gràcies.

ix. Marc Alabern

Marc Alabern és membre i president del Joenacc, Joves en acció. Amb aquesta entrevista pretenia saber-ne més de l'entitat de joves i poder extreure'n una visió més jove de com veia aquest grup la cultura al municipi.

L'entrevista la vaig fer el dia 25 d'agost a les 16.30h a l'antiga sala de plens de l'Edifici de la Pista.

(Entrevista transcrita amb la màxim precisió de tal qual es va fer, amb barbarismes i amb un ús d'un llenguatge informal)

A continuació l'entrevista transcrita.

- (EUDALD) Moltes gràcies. L'entrevista és per fer una anàlisi de com està actualment la cultura aquí al municipi i parlo de les entitats, parlo del Joenacc que és dels joves i penso que podria ser interessant.

- (MARC) Molt bé.

- Que és el Joenacc?

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- Doncs el Joenacc o joves en acció com diu el nom és un grup de joves que realment són de diferents edats i diferents generacions i ens ajuntem per organitzar una sèrie de festes i sèries d'activitats culturals pel poble d'Hostalets.

- I quina és la seva història quins són els seus inicis?

- Bé doncs Joenac ja té uns quants anys jo em vaig afegir fa uns 5 anys, però crec que varen començar a la generació del 85 quan ells tenien 18 anys més o menys i ja tenen un gran recorregut dins el poble i esperem que continuï bastants anys mes, ara aquesta generació que van començar la majoria han plegat o quasi tots i continuem els nous que som generació del 90 als nascuts el 2001 més o menys estem en aquesta fanga d'edat.

- I quin és el paper que feu al Joenacc a dintre l'oferta cultural del municipi?

- Bé doncs potser això és personalment, però jo crec que portem bastant vida del poble perquè sí que és cert que hi ha moltes entitats i fan moltes coses com els gegants, com la comissió de festes, però crec que de cara el públic més jove i no tan jove perquè tenim diferents ofertes creiem que tenim bastant al dia en el paper cultural del poble.

- I quines activitats organitzeu?

- Doncs be, ara està tot una mica complicat, però quan la pandèmia no existia fèiem la fira de la cervesa que l'edat d'aquí ja estava pensada per un ventall molt gran fèiem sol creixent, fèiem el concert de Nadal que això s'ha pogut fer i durant les festes d'estiu fèiem gimcana + 18 altres activitats per nens petits com la gimcana a la piscina diferents activitats.

- I com està actualment l'entitat dinàmica hi ha molta gent?

- Sí que ha patit una davallada de participants per aquesta generació que ja s'ha retirat, però també hi ha hagut noves incorporacions d'unes 8-9 persones d'una mateixa colla d'amics doncs ha portat aire fresc i els pobres encara no s'han pogut estrenar com voldrien per tot això de la pandèmia, però creiem que hi ha futur en el Joenacc.

- Les activitats que s'organitzen hi ha força seguiment per part de la gent?

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- Si haviam el tema organitzar coses estàs parlant dels membres de l'equip o...

- Per part de la població.

- Doncs mes del que si, depèn de la festa també t'he de dir per exemple el sol creixent cada cop venia menys gent de la que esperàvem en canvi la fira de la cervesa és una activitat segura que ve molta gent del poble i de fora del poble.

- I els joves hi participen força en el Joenacc?

- Si això és el que t'anava a dir abans, el tema organitzar coses s'ha d'apretar molt i s'ha de ser constant perquè a vegades queda tot en mans de la junta i ens mengem moltes reunions i sempre som els 4 o 5 que tirem el carro després quants ens plantem i diem nois s'ha de fer això tothom respon i tirem endavant.

- Creus que els joves participen força en les activitats o coneixen l'entitat?

- Haviam el tema dels joves d'Hostalets pensem que sí que hi ha aquesta colla que s'ha involucrat molt, però pensem que ens faltaria més recolzament pels joves del poble nosaltres estem oberts a partir de 17-18 anys ja es poden incloure al Joenacc si volen, però trobo que molts joves no saben ben bé que existeix aquesta associació.

- Perquè creus que és això perquè feu activitats feu coses?

- Si, personalment crec que en el poble li falta sentit de poble sentir el poble com a teu perquè potser ara en la construcció del nou edifici que podran fer ESO i tot i es faran més colles d'amics aquí per exemple en el meu cas tota la colla la tinc a Centelles perquè he anat allà a l'ESO al batxillerat per tant crec que falten més colla d'amics que facin més poble i havíem els pròxims anys.

- Doncs res més, si vols afegir alguna coseta que creguis que hagi faltat sobre el Joenacc...

- Bé doncs un altra cosa de les importants no només sentir nosaltres recolzament de la població sinó també recolzament per part de

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

l'ajuntament per exemple aquest any crec que hem estat bastant recolzats pel tema de covid seguretat, però els altres anys ens hem trobat que en algunes peticions que nosaltres fem no ens les acaben de deixar fer i a vegades això et desmotiva, però penso que a poc a poc anirem trobant punts en comú i podrem fer coses més xules.

- Doncs res moltes gràcies.

- A tu.

x. Candi Castro

Candi Castro és membre del grup de teatre Balenyà-Ateneu des de fa ja més de 30 anys i des de llavors ha participat en més d'una desena d'obres que ha organitzat la companyia. Entre elles "Germà de sang" estrenada l'any 2007, "Políticament incorrecte" estrenada l'any 2008 o més recentment "Toc toc" estrenada l'any 2017. Amb aquesta entrevista pretenia saber-ne més sobre l'entitat, quines obres s'han fet, quins són els seus orígens, com està actualment l'entitat...

L'entrevista la vaig fer el dia 6 d'octubre a les 17h al teatre de l'Ateneu.

(Entrevista transcrita amb la màxim precisió de tal qual es va fer, amb barbarismes i amb un ús d'un llenguatge informal)

A continuació l'entrevista transcrita.

- (EUDALD) Què és el teatre? Quina funció creus que fa al municipi?
- (CANDI) Home a veure, el teatre al municipi, és un dels llocs que la gent doncs està molt interessada i la gent del poble respon molt bé sempre que tenim obres sempre ho tenim ple perquè la gent del poble respon. Podem estar molt contents sobre aquest tema.
- Quina és la seva història? Els inicis de l'entitat
- Bueno a veure jo els inicis, ja que jo me'n recordi quan vaig entrar al teatre, fa trenta anys, més o menys. Però ja estava, l'any que van començar no ho sé, però jo et parlo de quan jo vaig entrar, fa trenta anys que vaig començar jo aquí.
- Quin paper juga el teatre dintre l'oferta cultural del municipi?

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- Bueno és una entitat que juga molt perquè... Osea, què és el que em preguntes? Quina activitat fa o que...
- Que creus que hi aporta dins la cultura del municipi?
- A doncs, bueno, la veritat és que... No ho sé. La gent està molt contenta molt decidida a què esto continuï perquè mira s'han fet moltes obres, degut a que la gent, necessita anar al teatre. Volen el teatre. O sigui que dintre de les entitats el teatre és una de les preferències d'aquí del poble.
- I parlant de l'entitat, del grup de teatre, com està actualment? Hi ha molta participació de la gent?
- Bueno si, el que passa és que ara hem tingut un par de años que hem hagut de parar obres que teníem en projecte i hem tingut que parar-les. Ara comencen amb un altre obra, de menos gent, més petita, però la gent està desitjant anar al teatre. A mi la gent m'ho demana. Candi, què? Quan comenceu a fer teatre? I perquè clar, hi havia dos grups el de sempre els d'amateur i el grupo de los avis, que feia dos anys ben bé, tres o quatre anys que hem començat amb un grup també de teatre d'avis i la gent encantada. Tant l'amateur que som nosaltres, com els avis que també estic, o sigui la gent encantat. I m'ho demanen eh. O sigui que juguen un paper molt interessant en el poble el teatre.
- Quines obres de teatre ha organitzat el grup de teatre i que recordis?
- Puff mira, men recordo, amor hem vingut en taxis... Mira te n'he apuntat unes quantes de les que més o menys... L'oncle Avania, la filla del mar... bueno te n'he apuntat unes poques perquè jo ja ni recordava les que tenia... Políticament incorrecte, germans de sang també, aquí no paga nideu, tot això, toc-toc. Que també la direcció era el Jaume Planessas que deu l'hagi perdonat, un barret de palla d'Itàlia, que aquesta també era molt divertida, el trampós i el trempat, cabaret...
- Veig que les recordes amb il·lusió...
- Si bueno perquè totes aquestes les he fet eh (RIU) la filla del mar també, una bala perduda, els rumors, embolics, i bueno, blanca vida d'un viudo, l'amor truca a la porta, bueno, en tinc un pilot així. En totes sortia jo, m'agrada molt fer teatre.

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- T'agrada molt? Per què?
- Mira és una activitat que, mira faig teatre aquí fa trenta anys, però quan en tenia setze ja vaig fer una obra de teatre a Extremadura, que era... Ara no recordo, però de jove ja havia fet teatre és que era una teatrera o sigui que m'agrada molt de fer-ho.
- Hi ha força seguiment per part de la gent al teatre?
- Sí, sí. D'això n'estem molt contents perquè sempre omplim. Sí.
- Ara si volguessis afegir alguna cosa més que creguis que fa falta...
- Bueno no se, això que comença a engegar perquè la gent ho està desitjant, perquè t'ho he dit abans que la gent me demana, quan comenceu a fer teatre? Bé que fan teatre a Centelles, per què vosaltres no heu començat ja? Vull dir que la gent em demana per venir a veure'ns, per venir al teatre.
- I creus que tenir un teatre al municipi és important?
- Jo crec que sí.
- Per què?
- Mira perquè jo crec que és una entitat que la gent respon i li agrada. Vull dir que val la pena que al poble es faci teatre.
- Doncs si ja no vols dir res més, ja estaria.
- Doncs moltes gràcies eh.

xi. Toni Planesas

És l'actual president del grup de teatre Balenyà-Ateneu i a més ha dirigit diverses obres produïdes per la companyia. Entre elles "Toc Toc" l'any 2017, "Rumors" l'any 2018 o "Embolics" l'any 2019. Amb aquesta entrevista pretenia saber-ne més sobre l'entitat, quines obres s'han fet, com està actualment l'entitat...

L'entrevista la vaig fer el dia 6 d'octubre a les 17h al teatre de l'Ateneu.

(Entrevista transcrita amb la màxim precisió de tal qual es va fer, amb barbarismes i amb un ús d'un llenguatge informal)

A continuació l'entrevista transcrita.

- (EUDALD) Doncs primera pregunta: què és el teatre? el teatre d'aquí els Hostalets què és, com el definiries?

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- (TONI) El teatre d'aquí els Hostalets diguéssim, és un grup de gent que estima molt el teatre, que te ganes de fer teatre i que té ganes de compartir el teatre amb la gent.
- I quin paper juga el grup de teatre Balenyà-Ateneu dintre l'oferta cultural del municipi?
- Jo crec que important perquè el teatre com tota activitat cultural té el seu pes específic, aleshores jo crec que el teatre d'aquí a Hostalets és una representació de la voluntat d'una part de la gent del poble.
- Com està actualment l'entitat?
- Està bé, el que passa és que hem de buscar el relleu generacional. O sigui ara hi ha un grup molt maco, hi ha un grup *estupendo*, però hi ha gent ja una mica grans i hauríem de buscar el relleu generacional.
- Fa falta que els joves s'impliquin?
- Exacte, si sobretot que el jovent s'hi impliqui s'hi agafi i que vulgui tirar això endavant perquè clar nosaltres arriba un punt que més ja no podem pas fer.
- I quin creus que és el problema per què aquests joves no s'impliquen al teatre?
- Bueno jo crec que és un problema de moltes entitats, sobretot el jovent, o bé els que hi ha se'n cansen perquè som els quatre de sempre o bé el jovent té molta més oferta cultural de lleure, de lo que sigui i per lo tant està per altres històries.
- Quines activitats organitza el teatre? o sigui quines obres de teatre ha organitzat?
- Bueno aquí fem, dues obres de teatre a l'any. Hem fet també pastorets, però pastorets també ho hem hagut de deixar pel tema aquest que et deia de cansament de falta de gent ara estem intentant tornar a fer dues obres a l'ant, una per l'hivern i un altre per la festa major d'estiu. I aquests són els projectes que hi ara.
- Hi ha força seguiment per part de la gent a venir aquí al teatre?
- Sí si això gràcies a Déu els últims anys, vull dir ha sigut un seguiment molt gran.
- A tu personalment t'agrada fer teatre?

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

- M'agrada més, m'agrada fer teatre, però m'agrada més estar darrere l'escenari. Hi havia un director de cine que no sé si el coneixeràs que es deia Alfred Hitchcock que deia que ell el que li ingressava era fer les pel·lícules, que un cop fet les pel·lícules ja tant li feia, mentens? És tot el tema producció, tema muntatge... És com fer un puzle, és molt interessant. També m'agrada actuar eh vull dir ho he fet i espero continuar fent-ho, però m'agrada molt el tema d'estar darrere l'escenari, a les bambolines!
- Consideres que es important que hi hagi un teatre al poble?
- Jo crec que si, és imprescindible.
- Per què?
- Perquè dona vida al poble. Li dona vida i és una mica el termòmetre de la vida cultural del poble.
- D'acord doncs ara si volguessis afegir alguna coseta..
- No només fer i dir que tothom que es vulgui afegir al grup de teatre té les portes obertes i que estem molt il·lusionats perquè entri nova gent i que pugui tirar endavant això.
- Doncs perfecte, gràcies.
- De res.

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ

9. BIBLIOGRAFIA

- PLADEVALL, Antoni. Balenyà, un terme històric. Els Hostalets de Balenyà i el seu municipi. Balenyà: Eumo i Ajuntament de Balenyà, 1991
- GALLARDO, Cati; SOBREVIAS, Rosa; SOLÀ, Mercè. Balenyà Camí Ral. Balenyà: Editat per l'Ajuntament de Balenyà i CEIP Joan XIII

10. WEBGRAFIA

- Imatges:

<http://www.balenya.cat/album/totes/index.html>

- Mare de Déu de l'ajuda:

<http://www.aldeaglobal.net/artmedieval/sant%20fruitos%20balenya.htm.htm>

- Llocs d'interès/Elements culturals i històrics:

http://www.balenya.cat/index.php?menu=312&cat=256&cat_dir=301

- Pàgina web d'entitats:

<https://www.entitatsbalenya.cat/>

- Entitats en general:

http://www.balenya.cat/index.php?menu=312&cat=26&cat_dir=256

- Entitats altres:

http://www.balenya.cat/index.php?menu=312&cat=278&cat_superior=26

- Entitats culturals i educatives:

http://www.balenya.cat/index.php?menu=312&cat=275&cat_superior=26

- Entitats esportives:

http://www.balenya.cat/index.php?menu=312&cat=270&cat_superior=26

- Balenyà -IDESCAT

<https://www.idescat.cat/emex/?id=080174>

- Pàgina web del KOK (S'hi han extret totes les fotografies de concerts)

<https://www.kokhostalets.com/index2.php>

LA VIDA CULTURAL DE BALENYÀ